

EL SENYOR En Cebrià Pagès i Pagès

vidu en primeres noces de Joana Valls

va morir el dia 21 de gener proppassat, havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afigits esposa Dolors Mir, fill Cebrià, germà i germanes, cunyat i cunyades, oncles, nebots i nebodes, nebots i nebodes polítics, parents tots i les raons socials Pagès i Pagès, S. en C., Galeries Laletanes, La Basílica, Llinars Germans, Asociación Manufacturera de Tejidos y Fibras Textiles de Cataluña, i el Sometent del Districte IV de Barcelona, preguen als amics i coneguts una oració per a l'ànima del finat i els conviden als funerals i misses que tindran lloc demà, dissabte, dia 3 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat

Agraint l'assistència el dol es dona per despedit

No es convida particularment

DEL JOVE En Jaume Estapé i Tort-Martorell

estudiant en Dret

que morí el dia 26 de gener, a l'edat de 16 anys, havent rebut els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Els seus desconsolats pares Santiago Estapé i Pagès i Serafina Tort-Martorell, germanes Serafina, Rosa i Pilar, oncles, ties, cosins, cosines i parents tots i la raó social S. A. de Carregues, Descarregues i Transports, en recordar-ho a llurs amistats, els preguen una oració per l'ànima del diunt.

Barcelona, febrer 1923.

Inauguració de l'ampliació de l'Hotel Ritz de Barcelona

La Direcció de l'Hotel Ritz de Barcelona té el gust de comunicar al comerç en general, que dimarts s'inaugura l'ampliació de l'Hotel Ritz amb l'edifici annex, pel costat del carrer de Llúria, tenint entrada exclusivament pel mateix Hotel.

Aquest Annex consta de 50 habitacions, d'un gust i confort exquisit i amb preus sumament convenients per a les persones de negoci que amb freqüència vénen a Barcelona.

PREUS

Habitació sense bany	Ptes. 10 i 12'50
Habitació amb bany	15 i 17'50
Pensió completa (sense bany)	25 i 27'50
Pensió completa (amb bany)	30 i 32'50

(Per a llargues estades preus especials)

Amb aquesta ampliació l'Hotel Ritz constarà de 250 habitacions i de 225 quartos de bany amb capacitat per allotjar unes 400 persones.

Aquesta Direcció no dubta que l'Home de Negoci sabrà apreciar els avantatges que se li ofereixen amb l'Anex Ritz, en el qual trobarà un tracte i hospitalitat incomparables.

DIGESTIONES PENOSAS

Acidez, vómitos, palpitaciones, insomnios, etc., todas estas molestias, ocasionadas por mal funcionamiento del estómago, desaparecen gracias al régimen del delicioso

PHOSCAO

único alimento vegetal aconsejado por todos los médicos a los anémicos, convalecientes, débiles, ancianos

Venta en farmacias
ultramarcos y droguerías

Depósito: FORTUNY H. S. O.
Hospital, 32 - Barcelona

Curació radical de l'Ozena (Fetor de l'alè)

Dr. Cusi i Vidal de l'Hospital de la Santa Creu. COLL, NAS i ORELLLES. Passeig de Gràcia, 83, pral. - Tel. 3274 A.

Gelatina decarn i dega-

lina. Aliment poderós per a persones delicades. E. Martignole, Escudellers, 8

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 1
de febrer de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
772.5, 772.2, 771.5.

Termòmetre sec: 9.3, 15.8, 14.9.

Termòmetre humit: 7.5, 11.6, 10.3.

Humitat (centèsimes de saturació):
73, 51, 51.

Direcció del vent: O., SSE., SO.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 3, 1, 3.

Estat del cel: Quasi serè.

Classe de núvols: CSt.K., C St.,

Temperatures extremes a l'ombra:

màxima, 18.2; mínima, 8.5; mínima prop
del sol: 5.0.

Oscil·lació termomètrica: 9.7.

Temperatura mitja: 13.2.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data: 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de: 90 km.

Observacions particulars: Boira,

El director, E. Alcobé.

El Sindicat Professional de Peri-
odistes de Barcelona, celebrà junta
general ordinària el pròxim diumen-
ge, dia 4 del corrent, a les cinc de la

D. Eduard Casals Cò

corredor de finques col·legiat

vidu en primeres noces de D.ª Dolors d'Urgellès i Deparés

ha mort havent rebut els Sants Sacraments

i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva desconsolada esposa donya Concepció d'Urgellès i Deparés, filles Maria, Carme i Victòria, germans, germanes polítiques, nebots, cosins i parents tots, en participar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els supliquen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuoria, Corts, 680, demà, dissabte, a les onze del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial i des d'allí a la seva darrera estada, Cementiri del S.O., pel qual favor els quedaran eternament agraïts.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

MOLT DE COMPTA AMB ELS MALS DE PEUS

No desatenguen aquesta advertència i no sofriu més de mals de peus, que us fan suportar veritables suplicis, essent tan fàcil el remei per a evitar-los. Els peus inflats, bullents i magolats per la fatiga i la pressió del calçat, així com els irritats per una transpiració abundant, els ulls de poll, durícies i altres callositats doloroses, tots aquests mals s'alleugen i guareixen aviat amb senzills banys de peus amb aigua calenta, si s'hi afegeix un grapat de Saltrats Rodell.

N'hi ha prou amb banyar els peus durant uns deu minuts, per què els pitjors sofriments desapareguin com per encant; els ulls de poll i durícies s'estoven fins al punt que poden fàcilment extirpar-los sense navaia ni estisores, operació sempre perillosa. Aquests banys saltrats, medicinals i a l'ensens oxigenats, refan els peus i els conserven en un estat perfecte, de manera que el calçat més estret us semblarà molt confortable i com si fos usat de molt temps.

EN FARMACIES I CENTRES ESPECIALITATS

SALTRATS RODELL

(DESCONFIED OMPLE DE VARIETATS)

tarda, al seu domicili social, Fernando, 30, principal.

La Comissió de Festes de l'Ateneu Obrer del Districte II (Mercaders, 38 i 40) anuncia per a demà, dissabte, dia 3, a les deu del vespre, un ball de disfresses, atorgant-se en el mateix valuosos premis.

Demés aquesta Comissió té projectat per al dia 11 del present, a les quatre de la tarda, un gran ball infantil de disfresses, en el qual, per mitjà d'un jurat competent, s'atorgaran premis a les disfresses que en siguin mereixedores.

Vaielles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

A pres d'algunes entitats i particulars de fora de Barcelona, els quals no han pogut encara visitar-lo, el pebre del Centre Excursionista «Els Blaus», de la barriada de Sarrià, en lloc d'avui, com estava anunciat, es tancarà demà passat, diumenge.

Tots dos dies podrà visitar-se d'on-

ze a una del matí i de quatre a vuit de la tarda.

Cristalleries J. Llorens, R. 1092, 30

TEATRE NOVELTATS PEL·LICULES ESPORTIVES

Dia 4 febrer: «La Técnica del ski» i «Joc de futbol»

La Germandat de Mestres Oficials de Barcelona, celebrarà Junta general ordinària, el dia 4 del corrent, a l'escola del carrer d'Enric Granados (abans Universitat), 113, a les onze del matí.

JOIES VILANOVA Unió, 6

En època de malalties infeccioses molts metges recomanen beure l'aigua mineral natural VICHY CATALA que surt del manantial a 60 graus de temperatura i està lliure dels microbis.

L'automòbil 6662 i un carro van topar ahir tarda al carrer de València entre Sardenya i Sicília, resultant el carreter Ernest Guimerà Arnau de 18 anys, amb contusions a la cara i colze esquerre i crúiximent general. Va ésser auxiliat al dispensari de Sant Martí.

TEATRE NOVELTATS PEL·LICULES ESPORTIVES

Dia 4 febrer: «La Técnica del ski» i «Joc de futbol»

Ahir vespre, un carro que passava per la Diagonal, prop del carrer del Bruch, va tirar per terra a Filomena Mur Ribes, de 39 anys, ocasionant-li contusions a la cara i coll, que li van ésser curades al dispensari de Gràcia. Carro i carreter van desaparèixer.

- Grans rebaixes de Pl al 15 del corrent en jocs de pots, olles, casseroles, cassons, etc., en alumini extra. Llorens Germans. Rambla de les Flors, 30.

Al dispensari de Sarrià fou curat ahir el noi Salvador García, de 17 anys, el qual tenia una contusió lleu al peu que es feu anant a la plataforma del davant del tranvia número 380, per haver rascat amb un carro que passava arran.

JABONES ROCAMORA

"EL LEON"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

Al carrer de Piqué un carro carregat de carbó mineral, anava menat pel carreter Tomás Ferrer Basull, de 43 anys, habitant al número 48 del carrer de Carretera. Per un descuit, va relliscar anant a sota del carro, pas-

sant-li per damunt una roda. Resultà amb unes costelles enfonsades, i altres ferits, morint en arribant al dispensari del carrer del Roser.

TEATRE NOVELTATS PEL·LICULES ESPORTIVES

Dia 4 febrer: «La Técnica del ski» i «Joc de futbol»

Calefacció ideal

Estufa J. M. B.

València, 346 — Telèfon 747 S. P.

El diumenge vinent, a les deu del matí, l'Associació de Deixebles del Liceu Dalmau realitzarà una visita al Temple de la Sagrada Família, essent acompanyats per un dels arquitectes, el qual donarà explicacions sobre els punts més notables del Temple en construcció. Queden especialment invitades les alumnes i ex-alumnes i llurs famílies.

-Autol El millor lubrificat per a automòbils.

Fontanella, 9. Telèf. 4527 A

Dimecres començaren a arribar de diversos indrets reclutes destinats als cosos d'aquesta guarnició. Ahir ordiren alguns trens portant minyons quintats cap a llurs destinacions.

ES IMPOSSIBLE

que deixi de produir-li una profunda impressió d'art i moralitat

EL DOCTOR MABUSE

Art nou en el film

KURSAAL, 8 FEBRER

Ha quedat tancada una altra secció de la Rambla. En les mateixes condicions que la clada de la Rambla de Canaletes, s'ha posat la nova tanca a la d'Estudis, davant dels edificis de l'Acadèmia i de «El Siglo».

En total, l'espai tancat per a la rasa ve a estendre's en els cinquanta metres lineals que s'havia anunciat.

L'ambaixador dels Estats Units a Espanya, doctor Cyrus E. Woods, qui sortí el diumenge a la nit cap a Palma, va rebre, quan portava algunes hores en aquella illa, unes ordres del seu Govern, que l'obligaren a tornar immediatament a la península.

L'ambaixador arribà a Barcelona, i poc després sortí en el ràpid, cap a Madrid.

L'autoritat militar s'ha inhibit a favor de la jurisdicció ordinària en la causa que ha d'instruir-se contra Josep Ginés Martínez i Alfons Martínez Samper, com a suposats autor i coautor, respectivament, de la mort del recluta Alfred García Rodríguez, esdevinguda el darrer diumenge, a la nit, al carrer de Consell de Cent.

En el vapor correu de Palma, arri-

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correu n.º 1.

4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, n.º 18

Cooperativa de Fluid Elèctric

Subscripció pública de 10.000 obligacions

6 per 100

Havent estat sol·licitats 20.000 títols, s'ha acordat ampliar la subscripció i declarar-la closa.

Barcelona, 31 gener 1923.

bà ahir el governador civil de les Balears, senyor Sanmartín, qui, en el ràpid d'avui tornarà a l'esmentada capital.

Demà, dissabte, a dos quarts d'onze de la nit, tindrà lloc a la sala de festes del «Salut Esport Club», que serà artísticament exornada, el primer dels tres elegants balls de disfresses que té organitzats per al present Carnestoltes, amenitzats per una notable orquestra americana. Seran repartits importants premis a l'art, riquesa i originalitat en disfresses. Pel nombre de famílies que han promès llur assistència a les diverses comparses anunciades, constituirà, sens dubte, la festa, un exit molt superior als d'anys passats.

Demà dissabte tindrà lloc el tercer dels balls de disfresses que la Casa Aurigemma, organitza en el teatre de Novetats.

Amb motiu de celebrar-se la tarda del Dijous Gras, 8 de febrer, les bodes d'or del Certamen infantil de vestits Aurigemma, han ofert premis el governador i l'alcalde, que el públic pot admirar en els aparadors de la casa Aurigemma, Fernando, 53, junt amb els estendards per a premiar les infantils disfresses.

A l'interior del «Bar Atlètic», carrer de Sant Rafael, un cirabotes s'ha sentit atreta i, havent entaulat discussió amb un altre del mateix ofici per qüestions de dignitat professional, li ha administrat un regle superb de cops de puny, que li han posat la cara inflada i una orella mig penjant.

El pobre apallissat bagué d'anar al dispensari, i l'agressor es feu tondejar com per art d'encantament.

Una senyora ha denunciat a la policia que, trobant-se en un dels més concorreguts establiments de la Rambla dels Estudis, li havien pres un imperdible d'or i platí valorat en 1.500 pessetes.

D'un magatzem del carrer de Casanova, 48, foren robades durant la nit cinc màquines d'escriure i 800 quilos de corretja.

A un senyor que anava en un tranvia pel Saló de Sant Joan, li van pendre una cartera que contenia 300 pessetes.

Un foraster acudí a la delegació de policia de llotja per a explicar que, passant per la Via Layetana, se li van acostar dos individus desconeguts, els quals van entaular conver-

sa amb ell i li van proposar el negoci de les almoines, bé prou conegut, però que, pel que es veu, el denunciant desconeixia, tota llegada que consentí a afilixar 3.000 pessetes que dula.

Quan s'adonà de l'engany, els desconeguts ja eren bon tros lluny.

Per al ball de disfresses que per al dia 12 de febrer organitza el Retal Circol Artístic al Teatre de Novetats, s'ha contractat la celestre orquestra «Trigans (Planas)» (veritables asos en tal gènere i que alternaran amb una coneguda banda).

Pel Rei d'Itàlia ha estat nomenat Cavaller de la Corona d'aquell regne el canceller del Consolat del dit país a Barcelona N'Alfred Andreoli.

La dita recompensa ha estat molt ben acollida no sols pels seus compatriotes residents a Barcelona, sinó per totes les persones que tenen relacions directes amb el dit Consolat, guix el senyor Andreoli, que porta exercint molt de temps el dit càrrec, ha donat sempre totes les facilitats que han estat al seu abast per a complaure el públic, contribuint amb això, unit a la seva activitat i zel, a la major aproximació entre els dos països, podent dir que amb els seus llargs anys de serveis ve a ser com una institució al Consolat d'aquell país a Barcelona.

- YINTURA WINTER

Premiada amb Medalla d'Or

Amb una sola aplicació desapareix la canicie. Serveix per al cabell, barba i bigoti. Es prepara per a negre, castany fosc i castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables, que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en perfumeries.

- Banyeres, Waters, Lavabos, etc.

S. Verdader, Ronda Universitat, 8

DEMÀ, DISSABTE

ULTIM DIA de la

SETMANA D'OCCASIONS

LA FILOSOFIA

10, CARME, 10

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

LA MUTUALITAT ESCOLAR

Madrid, 1, 8:40 nit.
Atenent sollicituds d'ampliació del termini assenyalat en la circular de la Direcció general d'Ensenyament Primari, data 30 de desembre de 1922, per a opció als efectes del nou règim de Mutualitat Escolar, s'ajorna fins al 15 de març propiament, dintre del qual es preparen noves instruccions d'aplicació i solució de consultes formulades al Ministeri.

ELS AUXILIARS DE LA POLICIA

A la Direcció general d'Ordre públic han facilitat a la premsa la següent nota oficial:
«Diverses queixes arribades a aquesta Direcció general d'Ordre públic sobre la manera negligent de com complixen llurs cometes porters i serenos, obliguen a recordar per a general coneixement de tots, que el Reial decret de 24 de febrer de 1903 i la Reial ordre de la mateixa data, imposa determinades obligacions als dits auxiliars de la policia.

Els porters han de donar compte a la Comissaria del Districte o a l'Alcalde, sempre que tinguin notícia certa o sospita fonamentada de que al domicili d'algun dels llagaters es cometin delictes o hi hagi gent de mal viure, exposant-se, en cas de no complir aquesta disposició, a seriosos correccions.

Els serenos podran ésser separats de llurs càrrecs quan durant llur servei es realitzin en llur demarcació zones de tres robatoris en un any sense que es provi que feren el possible per a perseguir els autors, quan incorrin en embriaguesament comprovat, dues vegades, o reincideixin en delictes d'intervenció en fets delictius esdevinguts en llur demarcació o en retardar el coneixement dels dits delictes als funcionaris de la policia governativa; també per abandonament de servei que el cometin entre altres casos aixoplugant-se als portals o delant de vigilar la demarcació.

I podran també ésser separats per desobediència o denegació d'auxili a les autoritats o agents.

LA VENDA D'OBJECTES ARTÍSTICS

Madrid, 1, 9:15 nit.
El ministre de Gràcia i Justícia ha manifestat que s'ha pogut desfer la venda d'uns objectes artístics de la capella reial de Granada.

El ministre ha ordenat al fiscal d'aquella Audiència que procedeixi amb la major severitat en aquest assumpte. En canvi, el ministre ha tingut fracs d'elogi per a l'arquebisbe de València, senyor Gandasegui, qui, respectant amb les disposicions vigents, ha demanat permís perquè aquell capítol pugui allistar unes sales del segle XVI per les quals ofereixen unes 150.000 pessetes per a destinar-les a reparacions al temple.

LA COMISSIÓ DE CODIS

Ha estat nomenat president d'una de les Seccions de la Comissió de Codis, don Joan de la Cierva i Peñañel.

En la vacant de vocal que deixa el senyor Cierva, ha estat nomenat el senyor Morote.

UNA EXPOSICIO

Al local de la Societat dels Amics de l'Art, ha inaugurat avui el ministre d'Instrucció pública, senyor Salvaterra, l'exposició de quadres del pintor Joan Echevarria.

Formen l'exposició 42 teles, entre les quals es compten els retrats de Valle-Inclán, Pius Baroja, Ramir de Maeztu, «Azorín», Salaberría i altres diversos paisatges de Granada, uns quadres de Toledo i diversos bodegons.

L'exposició que pels articles que a Joan d'Echevarria havien dedicat alguns crítics, havia despertat entre els amants de l'art un gran interès, ha constituït un veritable i positiu èxit per a l'autor, que ha vist desfilar pels salons de la Societat dels Amics de l'Art, a gran nombre d'artistes i aristòcrates, i ha rebut afectuoses felicitacions.

MANIFESTACIONS DE L'ALCALDE

L'alcalde ha fet aquest matí una vegada més l'afirmació de que està perfectament tranquil en ço que a l'assumpte del pa es refereix, puix l'únic que podia preocupar-lo era la molestia que el públic pogués causar-li i donades les previstes mesures

que ha pres, té la convicció que el veïnat s'assabentarà del conflicte únicament quan adquirirà a més baix preu tan important article.

Ha anunciat després l'alcalde que el dia 28 de l'actual tindrà lloc la subhasta per a la construcció de sis nous grups escolars.

NOTA MEXICANA

La Legació de Mèxic ha facilitat el següent telegrama:

Mèxic, 30. — Confirmant l'activitat del conveni de la Huerta-Lamont, celebrat fa sis mesos, el Banc Nacional ha manifestat al ministre de Finances, en document que s'ha fet públic i que ha causat excel·lent impressió, tant aquí com als Estats Units i altres països creditors de Mèxic, que les quantitats que l'esmentat Banc ha rebut i enviat a Nova York per concepte d'impost d'exportació sobre el petroli cru afecte al fons per a la renovació del pagament del Deute exterior, puja actualment a 17.519.254'87 pesos or mexicans.

Com que el dit conveni estipula que Mèxic pagará aquest any 30 milions de pesos, resulta que ha remès més de la meitat abans de complir-se el primer termini, per la qual cosa el crèdit mexicà va afirmant-se cada vegada més.

CONFERENCIA COMENTADA

Aquesta tarda ha estat molt comentada la conferència que han celebrat en l'embarcament de la senyora viuda de Montero Ríos els ex-presidents del Consell senyors Maura i Sánchez Guerra.

DESORACIO D'AVIACIO

Madrid, 1, 10:30 nit.
A les cinc de la tarda es trobava evolucionant sobre el camp de Polo que té a la Porta de Ferro el Reial Club, un aeroplà militar.

Hi ha hagut un moment en que l'aeroplà s'ha allunyat, però ha tornat poc minuts després, i quan estava realitzant evolucions, se l'ha vist donar una ràpida volta de campana i precipitar-se a terra amb enorme velocitat.

L'aeroplà ha caigut prop del xalet del Club.

Alguns socis del Reial Club que es trobaven al xalet i que han presenciado la desgràcia, han acudit ràpidament en auxili dels aviadors.

D'entre els trossos de l'aeroplà ha estat tret el capità d'artilleria senyor Montero, el qual havia mort en l'acte de la caiguda.

L'altre tripulant, que era el tinent Lambert, ha resultat amb greus lesions, entre elles la fractura del fèmur.

Immediatament d'esdevingut l'accident, se n'ha donat compte a les autoritats militars, i el capità general ha enviat en representació seva un capità d'Estat Major.

El cadàver del capità Montero s'ha traslladat a l'Hospital Militar de Carabanchel, on aquest nit serà vel·lat per llurs companys d'Arma.

El tinent Lambert, després d'haver estat assistit de primera intenció en el mateix xalet del Reial Club, ha estat traslladat en un cotxe a la clínica d'urgència del Bonsuocès.

L'aeroplà que ha sofert l'accident formava part de l'esquadreta d'aparells lleugers.

Tripulat pels mateixos senyors Montero i Lambert, estigué volant ahir sobre el camp de polo de la Porta de Ferro.

Avui, poc abans de que esdevingués la desgràcia, ha estat volant molt baix, fins al punt de que una de les ales de l'aeroplà ha tocat contra una xemeneia i ha sofert desperfectes. Potser el desnivell que s'havia produït amb aquest motiu hagi estat la causa determinant de la desgràcia.

El tinent Lambert té també fracturat un braç.

El jutjat militar ha estat al lloc del succés i ha practicat les diligències oportunes, entre elles la de l'aixecament del cadàver del capità Montero, i autorització perquè fos traslladat a l'Hospital de Carabanchel Alt.

VISITA

El comte de Romanones ha visitat aquesta tarda el senyor Echevarria, manifestant després que s'havia limitat a saludar a l'opulent navilier, amb el qual li uneix una es-

trata amistat des de fa molt de temps.

PRESENT DE BODA

Entre els caps i oficials que integren el Centre de l'Exèrcit i de l'Armada, ha sorgit la idea d'obrir una subscripció, amb l'objecte de recaptar cabells per a fer un magnífic present de boda a l'ex-presonera Carme Ubéda, la qual tant penalitats sofria durant els 18 mesos que va romandre en poder d'Abd-el-Krim.

FELICITACIO

El personal del Centre Electrotècnic de Madrid, ha dirigit al sergent Vassallo el despatx següent:

«Al suprem representant, glòria de la nostra modesta classe l'abracen llurs companys del Centre Electrotècnic i de Comunicacions.»

PRESA DE POSSESSIO

Segons telegrams oficials, han pres possessió de llurs càrrecs els nous president i vice-president de la República del Salvador, doctors Antoni Quiriones Molina i Pius Romero Bosque, personalitats de gran relleu en aquell país.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 2, 12:30 matí.
Comunicat de Guerra del dia primer de febrer.

Zona oriental. — Ha sortit combat marítim per els Penjals. Sense novetats en les posicions del territori.

Zona occidental. — Sense novetats.

EL RECLAMENT DEL BANC

Es dona per segur que el nou Reglament del Banc d'Espanya no podrà regir per a la Junta general ordinària que ha de celebrar-se el vinent març.

El dit reglament que aprovà el Consell d'Administració, està a falta de correcció d'estil i es suposa això perquè no dona lloc des d'ara a principis de març a que el Govern aprovi aquell cos legal, a que es publici en la «Gaceta» i a que els accionistes del Banc el coneguin amb temps suficient perquè pugui regir el dia de la Junta.

UN INCIDENT

A la glorieta d'Atocha, prop de l'estació de M. S. A., s'ha desenvolupat aquest matí un incident que podia tenir importància i conseqüències gravíssimes.

En un dels trens procedents d'Alcalá havien arribat nombrosos minyons que havien d'ingressar avui a files.

En sortir de l'estació s'han trobat els minyons amb un grup d'obrers els quals els han exhortat a que desertessin del compliment del seu deure per a evitar ésser víctimes dels horrors de la guerra.

Alguns guàrdies de seguretat de cavall, que allí estaven de servei, cobrint la carrera per a l'arribada del Rei, han maniobrat per a dissoldre els grups que anaven engrossant i així ha finalitzat l'incident.

SOBRE EL PROBLEMA CATALA

«Heraldo de Madrid» comenta el problema català, del qual diu que excita els ànims, dividint les gents per impulsos passionals en els quals rarament predomina la raó.

Pugnen — diu — a Madrid i a Barcelona dos extrems perillosos i igualment contraris a l'interès general: el dels que a Madrid veuen el problema català únicament com un problema d'ordre públic, i el dels que a Barcelona invoquen l'ànima catalana per a reivindicar llur independència.

«El senyor Cambó ha estat qui ha fet la crítica més decisiva del separatisme, en dir que el dia que es formés el primer Govern de Catalunya independent, aquest hauria d'orientar la seva política envers l'Ebre.»

No és el problema català problema d'incompatibilitat de races, com el d'Irlanda amb Anglaterra o el de Polònia amb Rússia.

Marcel·lí Domingo afirma quelcom a l'Ateneu que és ço que constitueix el fons del problema: que el descontent de Catalunya té el mateix origen que el sentit en les altres enclotades espanyoles.

Espanya protesta del desgovern en que està caiguda, però Catalunya no podrà remetre's d'aquest desgovern sinó amb la resta d'Espanya, infont la seva pròpia renovadora a la resta del país.

D'aquesta manera generosa enfocaren el problema els primers diputats regionalistes, senyors doctor Robert i Rusiñol; però el separatisme és completament contrari a aquesta idea. El separatisme és la guerra civil i la catàstrofe final d'Espanya, desmembrada i dividida, no la reconstitució de la pàtria amb un criteri de fonda reforma política i social.

Vigoritzar els organismes locals, reconèixer la personalitat de les regions, serà obra de fecund patriotisme i quan una nova organització política respecti l'autonomia dels municipis i no extingui les expansions de l'esperit regional, no hi haurà ningú a Catalunya que pugui amb justícia queixar-se de la conducta opressora del Govern espanyol.

Per a aquesta tasca urgeix l'acció del poder públic i serien altament nocives noves dilacions i retrassos.

LA CONFERENCIA DEL DESARMAMENTO

El dia 5 sortiran cap a Ginebra, amb l'objecte d'assistir a les sessions de la Conferència del desarmament, el delegat tècnic, almirall Magaz, i el delegat eventual, senyor Cobián.

Aquest ha celebrat una detallada conferència amb el delegat permanent, senyor Alcalá Zamora, estudiant l'ordre del dia.

En el Consell de demà, divendres, es tractaran alguns punts dels sotmesos a estudi de la Conferència.

EL SENYOR ECHEVARRIETA

En la conferència que han sostingut avui el comte de Romanones i el senyor Echevarria, aquest ha insistit en la seva decisió de no intervenir en noves gestions al Marroc.

Es tan ferm el seu propòsit que no es recorda ni en la seva vida que existí ni el Rif ni Abd-el-Krim.

RECOMPENSES I RESPONSABILITATS

En el pròxim Consell de ministres s'estudiarà el problema de les recompenses.

Hi ha ministres que estan disposats a demorar tot el que puguin l'aprovació del projecte, per entendre que la significació del Govern l'obliga a depurar responsabilitats abans que atorgar premis.

Aquest assumpte ha de provocar grans dificultats.

L'INFANT CARLES

Avui ha complimentat el ministre de la Guerra el capità general d'Andalusia, infant don Carles.

ELS ALCALDES DE R. O.

Als ex-ministres senyors Cambó i Ventosa es troben a Madrid i han conferenciat amb el ministre de la Governació.

Demà visitaran el president. Es troben vivament contrariats davant l'actitud del Govern, que nomena alcaldes de Reial ordre, inclos a Castellersol.

AL PALAU

La Reina Victòria ha rebut aquest matí, en audiència, a Lady Casabeth, filla de l'ex-primier ministre britànic, Lloyd George.

LES RESPONSABILITATS

El ple de les responsabilitats es complica.

El general Bazán està nomenat per a investigar al Marroc irregularitats administratives, però al mateix temps que aquesta investigació militar se n'empendrà una altra de caràcter civil per a esbrinar altres irregularitats.

Aquesta investigació començarà per ço que esdevingué amb la compra de blat estranger i per a fer la deguda fiscalització serà nomenada una comissió composta de ministres del Tribunal de Comptes.

PINTURA CATALANA

El crític d'art de «La Voz», Joan de la Encina, dedica un article a parlar del gran col·leccionista català senyor Plandiura, del qual diu que és un cas raríssim en l'actual societat espanyola.

Es refereix amb elogi al concurs de pintura catalana organitzat pel senyor Plandiura i celebra que el dit senyor tingui la idea de presentar a Madrid una col·lecció completa de la pintura catalana durant l'últim mig segle, perquè això contribuirà a que pugui Madrid formar un concepte més fonamentat de la signi-

ficació de la pintura catalana.

ELS OLIS A PORTUGAL

El «Diário do Governo» de la República portuguesa ha publicat un Decret del ministeri d'Agricultura, en virtut del qual i fins a non avís, s'autoritza la llibertat de comerç i trànsit per a l'oli estranger, amb acidesa no inferior a cinc graus.

DIPLOMATIC ALEMANY

Es troba a Madrid des de fa uns quants dies, el diplomàtic alemany Err von Erhus, secretari que fou del ministeri de Negocis Estrangers en els temps precursors de la gran guerra, col·laborador actiu del canceller Von Bethmann, i més tard ambaixador del seu país a la República Argentina.

A Buenos Aires va contraure matrimoni amb una elegant dama de la família Martínez de la Hoz, emparentada amb la marquesa de Salamanca.

Es proposa romandre dos dies a Madrid, i continuar el viatge cap a Andalusia, anant després a Barcelona, on embarcarà cap a Itàlia.

SEGELLS

L'administrador de la Casa de la Moneda ha visitat el ministre de Finances per a portar-li un projecte de fabricació de segells per a l'interior, possessions espanyoles a Àfrica i zona del protectorat del Marroc.

LA PRODUCCIO VINICOLA

Segons les dades recentment publicades per la Junta consultiva agronòmica, la superfície de la vinya a Espanya en 1922 ha estat de 1.340.632 hectàrees, que, amb una producció mitja per hectàrea de 30'96 quintans mètrics de raïm, produïren 41.504.376 quintans d'aquest fruit.

Es destinaren a la vinificació 39 milions 461.644 quintans de raïm, dels quals s'obtingueren 23.671.033 hectòlitres de most.

EN LERROUX

Demà sortirà el senyor Lerroux cap a Alacant, amb l'objecte de pronunciar un discurs polític a l'esmentada capital.

UN SUCCES

Un vell de 73 anys, Josep Castro, requeri aquest matí l'auxili d'una parella de seguretat perquè anés al seu domicili, carrer de Trujillos, 9, a detenir un fill seu, el qual volia escanyar-lo.

A l'efecte, els guàrdies, acompanyats del vell es personaren a l'esmentat domicili, i en ell trobaren al desnaturalitzat fill que estava amb una corda i sota els efectes de l'alcohol.

Procediren a la seva detenció, conduint-lo al Jutjat de guàrdia, on el pare, tot tremolant i plorant davant la pesantor d'haver d'acusar al seu fill, declarà que aquest, anomenat Rafael Castro Barón, de 44 anys, era flequer d'ofici, i des de fa algun temps, era afeccionat a la beguda.

Sempre que es trobava embriagat deixà al seu pare que el penjaria del muntant d'una porta; i aquest matí, segons costum, begué amb excés, i després d'insistir en l'amenança a la cuina agafant una corda amb anim de portar a cap el seu criminal propòsit.

El vell pogué escapar, llurant-se de les ares del seu fill.

Aquest queda tancat en un dels calabossos del jutjat.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — El general Navarro ha rebut un afectuós telegrama de felicitació del general Berenguer.

Ha marxat a la Península l'ex-presoner Josep Arjona.

Els soldats ex-captius han rebut ordre de no fer manifestacions fins que hagin declarat davant el jutge.

Els caps i oficials solters que es trobaven presoners han cobrat avui les pagues retrassades. Alguns cobraren 14 pagues.

S'ha establert l'oficina de Sub-delegació d'Hisenda a Melilla. Dependrà del Protectorat estarà al seu front l'interventor de rendes jaldianes don Agustí Fernández, que ha arribat avui.

Es molt interessant l'episodi que es relata a propòsit de l'odissea d'un

pobre dament anomenat Gonçal Hoyo Navarro.

Aquest intel·ligent és traslladada mesos enrera, quan acabaven d'ocupar per segona vegada les nostres tropes la posició de Batel; a l'estament catapant, on va romandre diversos dies en companyia d'un germà seu que és el cantiner.

De cop i volta en Gonçal, que havia demostrat propòsits de marxar a Alhucemas, desaparegué del campament sense més recursos que cinc pesetes que li remeté el seu germà.

Ningú tornà a saber res del pertorbada fins el diumenge passat, que en desembarcar en aquest port els presoners d'Aldir, es veié a en Gonçal descendir de l'Antonia López amb els caps.

La cosa estranya és que en Gonçal durant el captivari a Aldir ha recobrat per complet el coneixement, si bé a causa de les penes sotmeses contragué una malaltia de l'estómac.

El cap rifeny de Zeluán, Benín-Chenal, estigué al domicili del general Navarro per a saludar-lo.

Es recordarà que aquest cap rifeny és el que recollí el general Navarro en la seva casa junt amb els caps i oficials quan l'evacuació de Mont Arruit.

Procedent de Ceuta arriba el cap d'Estat Major de la Comandància general, coronel Mantilla.

L'objecte del seu viatge és estudiar sobre el terreny la nova organització militar que ha de donar-se a la zona de Larraix en vista d'haver estat suprimida la comandància general.

El senyor Mantilla serà obsequiat pels seus companys aquesta nit amb un banquet al Casino Espanyol.

Malgrat d'estar anunciada la inauguració del ferrocarril de Larraix a Alcázar, no ha pogut efectuar-se encara perquè no s'està d'acord respecte a si serà el Foment o la companyia constructora qui l'exploti.

Aquestes contínues pròrogues en la inauguració de servei tan important, són comentadíssimes i ofereixen una prova de la desorganització que regna en alguns serveis.

L'arribada del delegat de Foment és prova patent que ve en viatge d'estudi sobre les obres que han de realitzar-se a Larraix i Arcilla.

En les immediacions de T. Nemin aterrissà violentament un aparell pilotat pel capità Valls.

El pilot ha resultat amb ferides de poca importància a la boca i al pit.

La colònia espanyola d'Arcilla ha obsequiat don Enric Monsi, cap de la Duana, amb un àpat, pels treballs personals per aconseguir l'embarcador del port d'Arcilla.

Van assistir-hi gairebé tots els espanyols de la colònia i els enginyers d'obres públiques de la zona.

El personal del Centre electro-tècnic de Madrid ha dirigit al sergent Vassallo el despatx que segueix:

Al suprem representant, glòria nacional de la moderna classe, l'abracen els seus companys del Centre Electrotècnic.

DE LARRAIX

Larraix. — En el moment que es disposava a saltar la paret d'una casa dels afores, fou sorprès per la patrulla de vigilància indígena.

Aquest aconseguí fer-se escapol, després d'haver agredit als seus perseguidors amb nombrosos trets que alarmaren el veïnat.

Cap al tard, i quan la guarnició de Tescitancava les alambres, s'acostà un moro, amb un be, que oferí a la venda.

Acudí el cap de la posició i amb ell sortí un grup de soldats a assabentar-se de ço que semblaven negociacions de compra.

En anar-se'n el moro de les alambres, molt pocs moments després, uns moros que estaven amagats pels voltants de les alambres, dispararen llurs fusells sobre el grup, sense que atortunadament causessin baixes.

ARRIBADA DE RESCATATS

Malaga. — En el correu de Melilla arriba, en unió del seu pare, Josep A. Fernández, qui durant el captivari fou l'eficaz col·laborador del sergent Vassallo.

Rebé importants càstigs dels moros per trets realitzats a favor dels seus companys.

Fou apallissat brutalment algunes vegades, la darrera per escriure a Alhucemas, demanant aliments.

Recorregué, mantes vegades les cabides demanant llet per a un nen nou nat.

Ha sofert dues vegades el tifus.

Ha confirmat el gest del comandant militar d'Alhucemas, oferint-se en renies a canvi de la llibertat de les dones i les criatures.

Es mostra molt agraït de les atencions rebudes del poble de Melilla.

En el correu ha marxat a Cartagena, on té la seva família.

S'aturarà a Còrdova, per a saludar els pares del sergent Vassallo.

En el mateix vaixell ha arribat el funcionari de la Companyia espanyola de Colonització, don Ferran Jiménez Pajareiro, que també ha estat rescatat.

Al moll l'esperaven la seva mare i alguns parents, desenrotllant-se una emocionant escena.

En el correu de Melilla marxa a saludar al general Navarro, el tinent de regulars, senyor Fernández Silvestre.

Autoritzat pel cap d'aviació d'aquesta plaça marxa a Cádiz, a l'objecte de saludar a la seva família, el capità recentment rescatat senyor García Peña.

A les deu de la nit ha sortit cap a Melilla el creuer «Reina Regente» per a recollir a l'alt comissari interí i a la comissió jaltifana.

Es diu que van a realitzar una missió reservada i després es dirigiran a Ceuta.

Aquesta matinata han sortit en tren militars els reclutes d'aquesta «provincia» que marxen a incorporar-se als de Còrdova, Sevilla i Cádiz.

DESFALO

València. — Ha conegut el rumor insistent que ha desaparegut un alt funcionari d'un establiment bancari de València amb importants quantitats en valors.

Dit establiment realitza operacions d'arreu per a esbrinar la quantitat del desfalco.

Sobre aquest fet es guarda gran reserva.

CAP A ANVERS

Sant Sebastià. — Han sortit cap a Amers els següents jugadors de l'equip espanyol nacional que jugarà amb la secció belga.

Zamora, Meana, Peña, Piera, Monjardín i Acedo i els suplents Oscar, Careaga, Corcino i Zabala.

Alcántara i Samitier sortiran directament de Barcelona i Arratío i Egosti de Sant Sebastià.

Acompanyen a l'equip els senyors Argüelles, Heredia i Ormachea, un melge i un practicant.

Sevilla. — Per a commemorar el 27 aniversari de la mort de l'infanta Maria Lluïsa, duquesa de Montpensier, es celebra en l'església del palau un funeral al qual hi assistiren les autoritats i nombros públic.

TEATRAL

Madrid, 2, 2 matinata. Al Teatre Reial han cantat aquesta nit «Tosca», Hipòlit Lázaro i Ofelia Nieto, obtenint un gran èxit.

COSES D'ABD-EL-KRIM

Melilla. — El sergent Vassallo ha dit que un dia estant a Annual se li presentà Abd-el-Krim demanant-li una metzina activa, a la qual cosa va respondre que no entenia d'altra que sublimat corrosiu.

Li va preguntar aleshores el cabdill quina era la metzina més activa de totes les metzines.

Contestà el preguntat que el ciatur potàsic.

Abd-el-Krim li va dir que el necessitava per a matar un gos.

Al dia següent Vassallo s'assabentà que Abd-el-Krim volia la metzina per a matar tres moros que tenia presos, i com que no hi havia ciatur potàsic, Abd-el-Krim els féu matar per altres moros de la seva banderia que els traguéren enganyats al camp.

SOLDATS D'INTENDENCIA

Sanlúcar. — Han arribat 35 reclutes d'intendència que marxaran al Marroc.

D'ALMERIA

Almeria. — El governador ha confirmat que arribarà a aquest port una expedició de presoners rescatats. Durant el mes de gener sortiren d'aquest port 138 emigrants amb direcció a Amèrica.

NOTES DE CADIZ

Cádiz. — Demà començaran les proves de combustible del vapor «Arnés». El dissabte se celebrarà un banquet, al qual assistirà el baró de Sarrutegui.

Ha arribat l'aviador García Peña, tributant-se-li una afectuosa rebuda. Ha salpat amb rumb a Gibraltar el vapor «América» que condueix els turistes americans.

Cap a Larraix ha sortit l'«Isla de Menorca» conduint diversos soldats i oficials.

EL TINENT AREVALO

Avila. — L'Ajuntament ha acordat felicitar les persones que intervingueren en el rescat dels presoners i sollicitar una recompensa per al tinent Arevalo, fill d'aquesta capital, mort a Aldir.

Els esports

Els Campionats del Món de Tennis

Després dels partits anotats es jugaren ahir tarda els següents:

K. Morch guanyà a F. Rodón per 6-1, 6-2, 6-3.

S. Martín a A. Faulconbridge per 6-1, 6-2, 6-3.

W. C. Crawbey a J. M. Alonso per 6-1, 6-0, 6-2.

O. Lindstrom a J. Jaurrieta per 6-1, 6-2, 6-3.

L. Rosing a A. Riera per 6-1, 6-1, 6-0.

H. Larsen a S. González per 6-1, 6-1, 6-0.

R. Lacoste a J. Dicenta per 6-0, 6-0, 6-0.

J. Conleas a E. Freudenthal per 1-6, 6-3, 6-4, 8-6.

E. Tegner a J. E. Olano per 6-4, 6-1, 7-5.

Hi hagueren partits ben interessants, destacant molt especialment el penúltim anotat, en el qual la igualtat de forces dona lloc a una lluita magnífica que interessa de debò als aficionats, resultant un bell tast del que ha d'ésser aquesta dies.

Per a avui, divendres hi han assignats els següents partits:

Pista Central: A les 9'45. — F. Sindren (E.) - A. Petersen (D.).

A les 10'45. — J. B. Gilbert (A.) - J. M. Lieugres (E.).

A les 11'45. — L. Rosing (D.) - D. M. Greig (A.).

A les 12'45. — Mrs. Beamish (A.) - Mme. V. Rychter (P.).

A la 1'45. — M. Alonso (E.) - R. Lacoste (F.).

A les 2'45. — E. Flaquer (E.) - J. Samazeuilh (F.).

A les 3'45. — Miss McKane, W. C. Crawley (A.) - Srta. M. Luria, J. M. Liencres (E.).

Pista número 1: A les 9'45. — A. Juanico (E.) - R. Dev del Corral (E.).

A les 10'45. — H. Cochet (F.) - H. Larsen (D.).

A les 11'45. — T. R. Le Besnerais (F.) - W. Szvedo (E.).

A les 12'45. — G. A. Sautter (S.) - F. Colomer (E.).

A la 1'45. — O. Lindstrom (D.) - A. Noblom (E.).

A les 2'45. — Mme. Golding (F.) - Mme. Le Besnerais (F.).

A les 3'45. — Mme. Sautter (S.) - Mme. Vassard (F.).

Les inicials segones dels noms corresponen a les nacions respectives.

Alguns dels partits indicats, especialment el primer, tercer, quint i sisè prometen lluites del més gran interès.

CORREDISSES

FUTBOL A BADALONA

Diumenge, dia 4, el primer de l'Avenc de l'Esport lluitarà contra el primer del F. C. Badalona, compost dels mateixos jugadors del dia 2.

El dia 18 del corrent, el primer equip del Badalona contendrà contra el primer del Centre d'Esports de Sabadell, disputant-se una copa.

PILOTA BASCA

El propi diumenge, al matí, es jugaran al Frontó Contal, entre socis de la Reial Societat Sport Base, els partits següents:

Primer partit, a les onze del matí: Vermells: Cuchy-Escudero (P.); blaus: Escudero (E.)-Siqués.

Segon partit, a dos quarts de dotze: Vermells: Patan-Montagut; blaus: Bol-dú-Olatendal.

Concurs segona categoria.

Partit, a les dotze: Vermells: Germans Bo; blaus: Rigau-Palmada.

Campionat.

ATLETISME

La Comissió encarregada de la confecció del reglament, pel qual s'ha de regir el tercer campionat de Catalunya, de lluita a la corda, ha començat, els seus treballs, ensenys alguns dels equips que hi volen prendre part, quix la lluita serà més dura que altres anys, pel que es veu en els entrenaments.

El Centre Autonomista de Dependents pensa fer-se representar aquest any per un fort quip, per a la selecció del qual ha format dos equips, probables i possibles, que, sota la direcció del senyor Trigo, han començat llurs entrenaments, en el qual del-xen ja endevinar llur valua.

D'espectacles

ROMEA

Estrena de «La riqueza de Simoni-des»

Amb la concurrència habitual de la «Tertúlia Catalanista» s'estrena ahir passada, al ROMEA, la comèdia en tres actes d'Alexandre P. Maristany, «La riqueza de Simoni-des». L'obra està mancada en absolut de consistència i no resistiria el més petit intent d'anàlisi crític, ni val la pena d'escarassar-se en fer-ho. El públic es mostra benèvol i seguint la consuetud, reclama la presència de l'autor al final del segon acte i del tercer.

Ha estat una mica inoportuna la presentació d'aquesta comèdia, després de Shakespeare i d'Annunzio, i de l'actuació de la companyia Zacconi.

No cal esmentar els interèss, car amb obres així no hi ha llament possible. — P. B.

Avui pendrà comiat del públic de Barcelona l'original transformista Leopold Frégoli amb un programa especial, en el qual farà un cop més gala de les seves aptituds artístiques.

Demà dissabte, debutarà el notable Balder.

ULTIMA REPRESENTACIO ZACCONI

Amb l'obra de A. Dumas, «Un padre prodigo», es donà per tancada la segona tanda de funcions de la companyia Zacconi a ROMEA.

El gran actor, per tal motiu, celebrà la seva «serata d'honor» i el teatre s'emplena, com cada dia, d'una distingida concurrència. La comèdia de Dumas no és res de l'altre món, i només el caràcter del protagonista ofereix prou relleu per interessar-nos. Zacconi el dotà d'una vida intensa, posant-nos davant dels ulls un noble francès de cinquanta anys, de cor jove, rumbós, exuberant, galant amb les dames, signant de la condició que signa, que entén la paternitat d'una manera especial, compartint amb el fill aventures i disbauxes, en una companyonia i franquesa que més tard es causa de conflictes íntims.

Ja sabem que Dumas passeix una agilitat teatral, una certa subtilitat de diàleg i molta experiència en coses del gran món que el fan agradable, però que mai arriba a causar-nos una sensació profunda, ni a desvelar altre sentiment que una admiració relativa al tènec, considerat com a precursor del drama francès modern, a base de conflictes passionals.

Però la mestriosa interpretació dels actors de la companyia Zacconi, coadjuvant, a l'entorn de llur capítol, al versimè insuperable de les escenes de «Un padre prodigo» alguna cosa millor que en realitat és.

El moviment, la naturalitat, la minuciosa càmera de detalls, aquell des-embarràs que els dona el saber-se els papers de memòria, fan que totes les obres jugades per ells creixin en proporcions i en emoció.

El senyor Ricci i la senyoreta Bag-ni traguéren un gran partit de l'estrena del sofà del segon acte, quan recorden, tendrament, llur intimitat infantil de d'any enrera; escena breu, insignificant, que en altres mans no tindria res de particular i que en les d'ells entesa. També la senyora Cristina, en son paper d'advocada, estigué just, admirablement justa en interpretar la desin-voltura irònica i la fredor interessada de les dones del seu bray.

El públic contribuïren a l'èxit servint a guisa de bell pedestal al poderós Zacconi, qui té la virtut de resuscitar morts i de sanar malalts. Finita la comèdia, es manifestà la simpatia i entusiasme que ha sabut guanyar-se entre nosaltres amb frágorsos aplaudiments de la concurrència.

El teló fou aleat no se quantes vegades fins que en Zacconi digué unes paraules manifestant que reservava el seu adeu per a més tard, puix romandrà, encara, alguns dies a Barcelona.

S'oi un visca Zacconi i molts «bravos» plens de joies fervor seguits d'una ovació sincera.

La nova que l'admirable actor no marxava encara passant al Tivoli, escampada durant els entrecàstics, apavagada, evidentment, el calor de les manifestacions, establint-nos l'efusió del comiat.

P. B.

A punt de començar les sessions de Cinema Deportiu al Teatre Novetats, la casa Cuyas ha presentat prò-

vadament algunes de les últimes produccions adquirides i que integraran els programes.

Les de la sèrie Força i destresa, consten d'unes lliçons de Jiu-Jitsu. Amb tot i tenir el film alguns jornades l'espectador es delecta, i com que les exhibicions dels diversos procediments tenen un marge d'argumentació molt enginyosa i drestament resolta, l'interès del començament esdevé una persistent emoció.

Els partits de futbol, Barcelona contra Nuremberg, assolixen una visió exacta d'aquells dies plens de glòria per als nostres camps.

No cal remanar la importància de les exhibicions donades per la mateixa Cuyas films, al Palau de la Música Catalana, i l'èxit alament atalagador que obtingueren. Ara el senyor Cuyas es proposa repetir-lo en teatre més popular i amb preus més econòmics, divulgant així les belles pel·lícules tan admirades pels públics més intel·ligents d'Europa i bona part d'Amèrica.

El Teatre Líric Pràctic, sota la direcció del mestre Vidal Nunell, celebrà a precs d'alguns abonats una funció extraordinària que tindrà lloc diumenge, posant-se en escena «Molinos de Viento» (tercera representació), «La Alsaciana» i el primer acte de l'òpera «Alceste».

Desitjant correspondre a nombrosos amants de l'art als quals no ha estat possible assistir a les funcions que ha donat a Barcelona l'eminent actor Ermete Zacconi, i amb el presentiment que en alguns anys no podran admirar tan genial artista, l'empresa del Teatre Tivoli, de comunitat amb el gran tràgic, ha acordat que doni set funcions els dies del 5 al 11 d'aquest mes, posant en escena les més grans creacions d'aquest egregi artista.

Demà, a les deu de la nit, es farà, al Poliorama, l'estrena a Espanya de la comèdia en tres actes i en prosa «La moral del amor», de la qual són autors els molts distingits literats don Josep A. i don Ferran Fernández-Portero.

Rosario, senyoreta Asquerino; Doña El-vira, senyora Cortés; Conchita, senyoreta Palencia (C.); Juliana, senyoreta Palencia (A.); Don Rafael, senyor Tudela; Don Arturo, senyor Venegas; Antonio, senyor Arnet; Gorito, senyor Parreño; Joaquín, senyor Tubau.

Dues decoracions noves dels senyors Bulbena i Girbal.

La comèdia serà dirigida i muntada per l'eminent actor senyor Tudela.

Demà al Cinema Kursaal, serà estrenada la notable producció «La tormenta», Marca Universal, que ha de cridar poderosament l'atenció donat l'assumpte sumament interessant que s'hi desenrolla.

L'orquestra ha estat reforçada amb un magnífic harmonium.

L'Exposició del Moble

LA SECCIO RETROSPECTIVA

Amb assistència del president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, el director dels Museus de Barcelona, senyor Folch i Torres, els distingits col·leccionistes senyors Comte de La Vall de Cabut, Cabot i Ballina, el president del Foment de les Arts Decoratives, el senyor Santiago Marco, els funcionaris de l'Exposició senyors Junyent, Gollerichs i Martorell, es celebrà una important reunió per a pendre acords sobre alguns dels més importants extrems de la Secció Retrospectiva que ha de figurar en la pròxima Exposició de Moble i Decoració d'Interiors.

Els reunits examinaren detalladament els projectes realitzats per a dir a terme aquesta Secció, adoptant una sèrie d'acords encaminats a assegurar la màxima fidelitat històrica de les instal·lacions.

Aquestes instal·lacions estaran formades per vuit magnífiques habitacions relatives a les èpoques més típiques compreses dintre els últims temps de l'art gòtic fins a la romàntica del regnat d'Isabel II.

La part decorativa d'aquestes habitacions estarà formada per la reproducció d'interiors que es conserven encara i tenen una justificada fama artística; s'amoblaran amb objectes autèntics de les èpoques respectives, els quals seran facilitats per llurs actuals possessors i per la Societat d'Amics de l'Art de Madrid.

En la part central d'aquesta Secció hi figurarà una instal·lació especial del Museu de Barcelona, formada per objectes i elements decoratius propis per l'habitatge civil.

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

De la Xina estant

Cerimònies a Pequín en ocasió dels esponsoris a la casa imperial

La següent descripció dels esponsoris de l'emperador i de l'emperadriu de Xina, quan l'un i l'altre tenien l'edat de 10 anys, fou escrita per al «The Times» pel senyor R. F. Johnston, tutor de l'emperador i únic europeu present al palau durant la cerimònia. El senyor Johnston és l'autor de diversos llibres tractant de la Xina, i és una autoritat ben coneguda sobre la religió, l'art i la literatura xineses.

Tot hom sap que Pequín és una de les ciutats més fascinadores i encisadores del món, i els estrangers comprenen de seguida que un dels secrets de la seva fascinació són els seus contrastos animats. D'aquests contrastos, no cap, segurament, tan sobresortint com el presentat per dues de les seves característiques més alliberadores de l'arquitectura: l'hotel nou i gran per a estrangers, que domina, per una part, la barriada de les Ambaixades, i, per l'altra, la ciutat antiga. Aquestes tendències groguenques i brillants, aquestes terrasses de marbre i llors palaus imperials, amb llur tonalitat ombrívola de la dinastia Ming, constitueixen co que s'anomena la «Ciutat púrpura prohibida». Solament dos carrers i una mota estreta separen l'hotel modern i l'antic palau de la ciutat; però, en les tradicions que representen en les perspectives sobre la vida per les quals existeixen en les forces espirituals i activitats de les quals són els símbols visibles, quin món les separa!

Un ball de Sant Andreu a l'hotel gran, els esponsoris d'un emperador, segons els ritus tradicionals, al cor de la ciutat prohibida. Tals foren els espectacles que tenien desvelat. Pequín durant tota la nit memorable del 30 de novembre al primer de desembre. Talment com un desert volutari de les illes de l'Oest, jo vaig ésser dels primers d'abandonar la multitud de balladors, presentant-me davant les portes de la ciutat prohibida. Donant-me pressa a arribar a les dues de la matinada a la porta del Divi Valor (l'entrada del Nord), vaig trobar la plaça gran ja quasi plena d'automòbils i cotxes pertanyents a prínceps «vestits de ferro», nobles de la Manxúria i de la Mongòlia, membres de l'estirp imperial, i ex-funcionaris del vell imperi. Travessant durant deu minuts els camins tortuosos de la ciutat prohibida, em conduïren a l'espai gran obert que s'havia convertit com a camp de parada per a la guàrdia imperial i també com a lloc de recepció per a les caravanes de camells, les quals encara avui, en els dies de la república, reten tribut a l'emperador manxú dels prínceps de Mongòlia interior i exterior.

EL GRAN INTERIOR

Era per aquest camp de parada que la processó de la nova emperadriu havia de passar a les quatre de la matinada. A l'angle del Nord-Oest hi ha la porta anomenada «Destí favorable», la qual condueix directament a la part més sagrada i central dels precincts imperials. L'emperadriu passaria per aquesta porta, fora de la vista de la multitud d'espectadors privilegiats i envers la reclusió del Gran Interior. Van dur-me a una altra porta gran i triple, predominant al costat del Nord una escala de marbre. Això és «Chien-ching Men» (la porta del Cel clar), així anomenada conforme al palau, que està situat al darrere.

Acompanyat del príncep Tsai T'ao (el qual, com a príncep de la sang imperial, estava encarregat de totes les cerimònies dels esponsoris), vaig travessar la plaça quadrangular i vaig entrar a la sala del sol. Havia de dur-se dins d'aquesta sala la cadira nupcial, per a disposar-se al peu del sol. La terrassa estreta, amb columnes, que està situada immediatament davant del palau, estava encapçada de tapis escarlat, i s'havia posat davant del sol nombrosos «hue-pen» (recipients de foc, contenint brases). Això és una tradició xi-

nese, que decreta que l'esposada ha d'ésser duta damunt foc vers la cambra nupcial.

Mentrestant, el so de la música s'acensava, i el gran tinell anava omplent-se ràpidament de prínceps, princeses, «nu-kuan» (dames de palau), totes vestides luxosament. La comitiva anava apropant-se més, però llavors la música s'havia aturat. Ara sentíem una cosa suau, molt més misteriosa, com si fossin sons del país dels sifis, de les sfilides. Fins que una part de la processó havia ja entrat al tinell, on m'estava ja dret, no em vaig donar compte de l'origen d'aquesta música celestial. La causa d'aquesta música no era altra que el brandeig rítmic de nombrosos encensers petits, penjats de cadenes de plata i portats per una dotzena d'acollits-eunucs, davant la «cadira fenix», així anomenada perquè entre totes les seves decoracions sumptuoses, rics brodats el fenix és el dibuix que sobresurt més.

Havent fet prèviament un estudi del ritual nupcial (cosa que em fou permessa per la bondat de sa majestat), estava al corrent del que havia de succeir. L'emperador, dret davant del sol, esperaria l'arribada de la seva promesa a l'entrada del palau, anomenada «Cel clar». Sense esperar que es disposés la cadira nupcial, es retiraria del tinell i s'encaminaria directament a l'edifici on hi havia la cambra nupcial, per tal d'esperar-hi la promesa, la qual el seguiria a pen, després d'haver baixat de la seva cadira «Fenix» davant del sol. L'emperador fa el seu paper a la perfecció. Exactament com el ritual ordena, es girà d'esquena a la cadira nupcial amb el seu contingut preat i abandonà la sala per la porta petita situada al fons. El precedien i seguien gentils homes de cambra; anaven darrere, altres anaven amb encensers. Passa en mig de la foscor, no el veírem més. Els altres senyors que l'acompanyaven abandonaren també la sala.

L'ARRIBADA DE LA PROMESA

Podem assegurar que tot succeí ara de concordància estricte amb les regles. Una princesa s'atansà a la cadira i alçà el vano, un eunuc aixecà el travesser de davant, i l'emperadriu fou cerimoniósament invitada a baixar. I així ho féu, rebent tot seguit les dames d'honor, que l'assistien, un «pao-p'ing» (un flaconet format). Aquí tenim un d'aquells jocs de paraules que tant plauen als xinesos. Dos caràcters escrits de manera diferent, però precisament amb els mateixos sons, com «pao-p'ing», que vol dir «servir la pau», sorgint la idea d'harmonia perpetua. La presentació ceremonial d'un flaconet format és, per tant, equivalent a la salutació. La pau sigui amb vosaltres!

L'emperadriu fou ara conduïda vers la porta per on havia passat anteriorment l'emperador. Sis princeses i dames d'honor la sostenien, i anava al davant un grup d'altres dames de la cort portant llanternes. La que anava davant, obrí la porta i cridà en veu alta: «Nan To» (que és retirin els homes). Del meu lloc estant, tot fosc i fora de la porta, vaig veure la processó de les dones, que anaven avançant a poc a poc. El cos subtil i infantil de l'emperadriu jove, vestida exquisidament, ens era clara ment visible, però la seva cara estava amagada pel seu gran vel de núvia. D'aquesta manera s'encaminà la princesa de 16 anys, lentament, silenciosament i tímidament, a l'encontre del seu príncep, de la mateixa edat. No hagué de caminar gaire. Immediatament darrere del palau del «Cel clar» es troba el «chiao-lai Tien» (sala de la fusió terrestre i celeste). Seguint el camí pres per l'emperador, la núvia passà d'aquesta sala a l'edifici, molt més gran, situat al darrere. Aquest s'anomena «K'un-ning Kung» (el palau de la pau terrestre), de nominació de bon avarany com a lloc de cita per als nous esposats.

A la porta del palau de la «pau

terrestre», l'esposada fou rebuda per princeses i dames d'honor, les quals s'agenollaren per a rebre-la. Així que havia entrat, les portes foren tanca-des, moltes de les llanternes de fora s'apagaren, i allavors tot esdevingué silenciosament. Les cerimònies que seguien foren presenciades solament per dones i eunucs. Però elles no són cap secret per a les persones que tenen accés al ritual prescrit. En primer lloc, en passar el portal, l'emperadriu havia d'anar muntada a cavall. Sota la muntura del cavall s'havien posat dues pomes. Aquí altre joc de paraules! La paraula «poma» per als xinesos, és «p'ing», i té el so d'una altra paraula escrita de manera diferent i que significa «pau». Per consegüent, pot una poma emprar-se com a símbol de pau. En aquella avinentesa hi havia dues pomes, perquè la pau invocada havia d'ésser dividida entre dos. Resulta curiós que a l'Oest parlem de la «poma de la discòrdia», mentre que a la Xina es parla de la «poma de la pau». Quan havia entrat l'emperadriu, fou alliberada del «flaconet format» i també d'un «poma de la pau», que havia portat de la casa paterna. Ara s'edevé una de les presentacions més importants de ritual de tota la cerimònia. Aquesta consisteix a aixecar el vel de l'esposa per l'espos i descobrir-li la cara. L'emperador mateix (assistit, si calgués, per les dames d'honor), ha d'executar aquest ritu i, després d'haver-ho fet, contempla per primera vegada la cara de la seva emperadriu.

Sense cap interrupció, els esposats s'encaminen cap al llit nupcial, assentant-se damunt les espones. L'emperadriu sobre la dreta, l'emperador sobre l'esquerra. Les dames d'honor els presenten una escudella plena de pastissos petits, que porten el nom significatiu de «Tzu-su Po-Po» (pastissos per a fills i nets). Això no és més que un preludi de la festa de bodas, que no se serveix damunt una taula, sinó damunt una estora, a terra, al costat del llit. El ritu més important que han d'observar els esposats durant la festa és l'acte de beure cerimoniósament de la copa nupcial. Al moment d'alçar aquesta copa als llavis, s'entena, a fora de la cambra nupcial, la cançó de la copa nupcial, éssent els cantants un home i una dona d'edat avançada, que han estat fidels l'un a l'altre tota la vida. Hi ha altres ritus menors per a seguir, tals com l'acte de menjar del «ch'ang-shon men» (el pa de la vida llarga), però el beure de la copa nupcial pot considerar-se com el punt culminant de tota la cerimònia.

Quasi no val la pena dir que aquests ritus senzills del dia del casament no constitueixen de cap manera tota la cerimònia nupcial. Si parlessim dels ritus que comporta el casament, l'adoració comú dels avantpassats imperials, els sacrificis al Cel i a la Terra i a diversos sers espirituals, com també les cerimònies faustes de congratulació, podríem dir que els ritus de les bodas comencen el 21 d'octubre i no acabaren fins al 14 de desembre, en què data l'emperador i l'emperadriu complint el paper principal en un culte diví al palau de la «Pau Terrestre».

La travessia del Sahara en automòbil

La missió Haardt-Audouin-Dubreil ha decidit tornar de Tombouctou a Tu-Salali, travessant per segona vegada el Sahara.

El senyor Citroën ha anunciat que havia constituït una segona caravana d'automòbils esport, extra-lleugers i ràpids, amb l'objecte d'anar endavant dels seus col·laboradors i unir-se als voltants de Tu-Salali.

Aquesta segona caravana sortirà de Touggourt el 8 de febrer i pensa trobar els senyors Haardt-Audouin-Dubreil, venint del sud, pels volts del dia 17 de febrer. Al mateix temps el senyor Citroën està encarregat de recollir informes sobre l'organització dels serveis d'aviació transaharianes i l'establiment d'un ferrocarril transaharià.

De París estant

La crisi d'allotjaments. L'adquisició d'immobles pels estrangers. Fórmules de solució.

La falta gairebé absoluta d'appartements disponibles continua éssent un dels problemes més greus que té plantejats el Govern de París. Mes ell que prou feina té, en aquests moments, a concentrar totes les seves energies per arrossegar el pes feixu de les noves aventures, escatima el temps als problemes d'ordre interior, sense comptar que en demorar-ne la solució no fa altra cosa que allargar la malaltia empitjorant-la moltes vegades. I això és el que li està passant amb aquest problema. Quan ja no té altre remei, quan es veu imminent un conflicte d'ordre, que portaria l'affaire a la via pública, aleshores conjuntament a corre-cuita uns quants articles, els passa per la Cambra i pel Senat, i sense preocupar-se gaire de si vulneren els drets adquirits en mèrits dels que havia ja dictats poc temps enrera, i fins dels emparats per sentència ferma, llança una nova llei de prorroga a favor dels llogaters per tal que el deixin respirar una altra temporada.

Mes això, que no és cap solució, a canvi d'una relativa tranquil·litat de pocs mesos, li porta, per contra, una tal pertorbació en el règim de la propietat immoble, que aquesta es tanca i perd de valor o fluctua arrítmicament com qualsevol efecte de Borsa. I així es troben, per un cantó, que immobles d'un valor indiscutible, ja per llur situació, ja per la seva construcció, mercès a aquestes prorrogues de lloguers, la generalitat amb prou d'avant-guerres, esdevenen desvaloritzats, car llurs rendes romanen estancades, que és com si diguéssim disminuïdes amb relació als diaris augments que experimenta el cost de vida; i per altre cantó es troben que immobles de construcció recent i ràpida i lleugera, però que no poden disposar d'alguns pisos lliures, augmenten la llur valor d'una manera desproporcionada, baldament llur situació es trobi als barris més allunyats i faltats d'atractius. Serien incomputables els casos que podríem citar de llogaters que pel preu irrisori de 3.500 o 4.000 francs l'any segueixen ocupant esplèndids «appartements» en plena Avinguda de l'Opera, quan d'altres no tenen més remei que comprometre's a pagar-ne 10 o 12.000 si volen allotjar-se, i encara amb un piset reduït i allunyat del centre.

La conseqüència de tot això és molt senzilla: que els antics propietaris, faltats de recursos, no tenen més remei que anar posant a la venda llurs immobles per anar a cercar en altra banda un rendiment més remunerador als capitals que treguin.

I veu's aquí com el Govern, per no decidir-se a afrontar resoltament un problema d'ordre interior, risca de ferir susceptibilitats d'ordre internacional que poden resultar-li cares, en intentar, també a corre-cuita, posar un palliatiu al segon problema que se li planteja, precisament per no haver resolt a temps el primer. Car és indubtable que la immensa majoria dels nous adquiridors d'immobles són estrangers subdits del país on llur moneda segueix depassant la valor del franc, i que prefereixen, a l'interès o garantia que puguin oferir-los, un compte-corrent de Banc o uns valors sempre inestables i l'interès i garantia d'un immoble, que de totes maneres és sempre riquesa veritable, i que els permet esperar amb menys angúnia, si no un augment de capital, quan menys rescabalar-se a poc a poc de possibles pèrdues sofertes en suggestions passades.

I és clar que aquests fets, que disten molt, per ara, de comprometre la seguretat de l'Estat, com algun s'ha atrevit a suggerir, havien d'inquietar un xic el Govern, sobretot quan damunt els grans rotatius anglesos i americans apareixien anuncis dient: «Per tantes mil lliures o per tantes mil dòlars que dintre vuit o deu anys poden doblar-se-us, podeu ésser propietaris de tal o qual casa

dels Camps Elisis, de l'Avinguda de l'Opera, dels Grands Boulevards, etc., etc., que de moment vos donarà una renda no menyspreable i completament garantida. Es lluny encara el moment en què tombi l'Aro de l'Etoile i s'esfondri el Louvre o s'enruni l'Opera...»

I és davant d'això i per acallar una mica la cridoria dels esperits espantadissos, que per tot arreu ara veuen fantasmes, que es féu aprovar, absolutament per sorpresa, a la Cambra de Diputats la llei sobre adquisició d'immobles a França per estrangers, llei que, si és aprovada pel Senat i entra, per tant, en vigor, constituiria un veritable atemptat al Dret i un obert manament als tractats internacionals. Car, si bé, en son article primer que tenim a la vista, diu textualment: «Les Etrangers peuvent acquérir dans mêmes conditions que les Français des immeubles ou tous les droits réels que s'y rattachent a titre gratuit ou onéreux en se conformant aux prescriptions de la présente loi», en canvi tots els altres 12 articles que segueixen no fan sinó anar destruint un per un tots els drets i facultats que sembla voler atorgar el que hem transcrit, en forma tal que la llei hauria perfectament pogut quedar reduïda a un article que digués: «Les Etrangers NE peuvent acquérir ni des immeubles ni les droits réels que s'y rattachent, sans avoir obtenu, préalablement l'autorisation du Gouvernement donnée PAR DÉCRET rendu sur le rapport du Ministre de l'Intérieur». Que és igual que dir que queda absolutament prohibida a tot estranger posseir béns immobles o drets reals en territori de França i de les seves colònies.

Però això no és tot, sinó que el petit article transitori núm. 12 diu senzillament: «Els estrangers actualment propietaris, usufructuaris d'immobles o arrendataris per contracte superior a nou anys, venent obligats a conformar-se amb les prescripcions de la present llei dintre el terme de sis mesos a comptar de la seva promulgació; o sia, a demanar al Govern l'autorització de què hem parlat, i en cas de no obtenir-la, veure's els béns posats en venda, pels tràmits de les vendes de béns de menors, que això és el que es prescriu a l'article 9».

Com es pot comprendre, és de tal magnitud l'atemptat que es cometrà fins en els drets ja legítimament adquirits, que, més que per les amenaces de represàlies ja anunciades del cantó del nord i de l'altra banda de l'aigua, serà per un sentiment de pudor i de decor nacional que aquesta llei quedarà arxivada, com un mal record, fruit d'una nova impremeditació del Govern, massa preocupat en altres cabories. Per altre cantó, aquestes són les impressions que hem recollides prop d'alguns membres influents a l'Alta Cambra, i aquest és l'esperit de la protesta enèrgica que han dirigit a Poincaré les entitats més prestigioses i el que anima la forta campanya periodística d'aquests dies; i bona mostra n'era el sensat article de «Le Temps», que no hi ha pas gaires dies reproduïnt íntegrament LA VEU DE CATALUNYA.

Pel demés, creiem nosaltres que l'objectiu que el Govern persegua ja l'ha aconseguit. L'alarmia que ha infós per tot arreu el sol anunciat de la llei ha estat prou per rellentir, si no paraitzar, les transaccions en curs i molts projectes. Queda, per tant, assegurada per aquest cantó la independència de França, i, per tant, és del tot innecessari irritar novament susceptibilitats d'unes funestes conseqüències ben fàcils de preveure.

Davant d'aquesta situació, que de totes maneres resta verament crítica i perillosa, redoblen els esforços per a trobar fórmules d'apranjament, tant els cossos legislatius, com el Municipi, com la iniciativa particular.

Entre les moltes solucions que s'han proposat per a resoldre el problema, volem fer part de dues, la divisió de les quals creiem interessant i fins útil, tota vegada que per desgràcia no és pas solament París que té plantejat aquest greu conflicte, si no que moltes i moltes altres capitals ens sofreixen, com és ara, i amb força intensitat, Barcelona.

La primera fórmula que dintre poc serà presentada a la Cambra per M. Paul Aubriot, diputat per París, cerca la solució fomentant i facilitant la repressa de noves construccions.

La segona, filla de les nostres modestes observacions, la certa en un millor aprofitament dels actuals «apartaments». L'una i l'altra fórmula, lluny d'excloure's, poden perfectament marxar parelles i fins complementar-se.

M. Aubriot proposa el següent enginyós sistema per a reunir els capitals que calen per a la gran empresa. La creació d'una entitat que ell titula «Caisse d'amortissement», a la qual ingressaria anyalment un tant per cent de les rendes brutes que produeix la propietat immobiliària construída. Els capitals així recollits s'aplicarien a la construcció de nous immobles, les rendes dels quals servirien per pagar als propietaris un interès, garantint pels títols (accions o obligacions), que la Caixa els hauria lliurat a canvi de llurs versaments. Això permetria un plaçament absolutament segur, donada la garantia, i, aleshores, que els propietaris, lluny de veure's disminuïda la renda, se la trobessin augmentada, ja que aprofitarien el gran interès que signifiquen els preus elevats dels lloguers nous. I calcula, M. Aubriot, que en pocs anys no solament s'hauria conjurat la crisi, amb la construcció de 120.000 «apartaments», sinó també que la vila de París en sortiria rejuvenida i sanejada.

I fèiem observar nosaltres, en un petit «rapport» que tinguérem la sort que fos tingut en consideració, en dictar-se no hi ha pas gaires dies al Palau de Justícia un jutjament sobre un «affaire» que interessava a un nostre compatriota: «Es evident que manquen construccions noves i que cal fer-ne; però, al costat d'aquest factor i d'altres, que s'han refet com a causants de la crisi, nosaltres n'hi veiem un altre que contribueix no poc a agreujar-la. Cal distingir entre la crisi d'«apartaments» i la crisi d'«habitatges». La primera és actualment intensa, mes la segona no ho és, ni de bon tros, tant i una reglamentació d'aquesta podria representar una bona gambada vers la solució de l'altra. Car el que passa és això: al costat dels qui legítimament beneficien de les lleis de prorruga amb lloguers baixos, com a compensació als grans sacrificis i pèrdues morals i materials que han sofert amb la Gran Guerra, n'hi ha un estel d'altres que se n'aprofiten i hi especulen, que si no s'han beneficiat de la gran tragèdia, no han reportat altre perjudici que els petits egls de les «sirenes» anunciadores de les bombes. I és legítim que aquests, sobretot en casos de reduïda família, solters molts d'ells, gaudixin d'iguals avantatges? Així com s'han establert taxes de luxe sobre tantes i tantes coses, no seria justa i remuneradora i fins altament democràtica la imposició d'una taxa de luxe sobre el nombre d'habitacions superflues? Que passaria? Senzillament: que els que es podrien permetre aquest luxe la pagarien, i els rendiments d'aquesta taxa podrien engrandir en gran manera els capitals destinats a les noves construccions, i els que no poguessin pagar-la, haurien de consentir que llurs propietats poguessin fer participacions en llurs països a l'objecte de deixar-ne aprofitar als que es troben al mig del carrer. Això, que faria desaparèixer, per un cantó, el gran negoci d'especulació a què es dedica bona part i que consisteix a anar-se'n ells a viure a les habitacions de servei i rellugar, moblat, per 10 o 12.000 francs el pis pel qual ells no en paguen sinó tres o quatre mil; per altre cantó permetrien augmentar raonablement la renda al propietari, tornaria a donar valor a l'immoble, i, per tant, el faria menys assequible a les especulacions de divises estrangeres.»

I veu's aquí com amb l'una i l'altra fórmules combinades en anar a posar remei a la crisi de l'alloguer resoldrien alhora l'altra sobre la propietat immobiliària que tanta preocupació i alarma ha escampat per tot arreu.

Aquest esperit informà el jutjament a què més amunt al·ludim, i, si bé, naturalment, el jutge no podia instaurar la nova taxa, en canvi, aprofitant-se del llarg marge de moviments que la llei els permet en

aquesta matèria, resolgué acordar una nova prorruga al llogater, però imposant-li un augment de lloguer de tal quantia, que contribuï molt a suavitzar les intemperàncies d'aquest, i a tranquil·litzar bon xic el nostre amic propietari.

F. X. CALDERÓ

Nota. — Essent un assumpte que interessa intensament a molts dels nostres compatriotes, procurarem tenir-los al corrent de les noves modalitats que prengui.

La qüestió de Memel

ELS LITUANS VOLEN EL TERRITORI

«Echo de Kowno», òrgan oficial del Govern de Lituània, ha publicat un article en el qual es diu: «L'incident de Memel ha de contribuir al restabliment de les bones relacions entre Alemanya i Lituània. Per a Alemanya importa saber abans que tot si és preferible per ella que Memel es trobi en mans dels polonesos o dels lituans. Ja que el tractat de Versalles ha separat definitivament Memel del territori alemany, Berlin té molt d'interès que aquest port vagi a Lituània, car solament aleshores apareixerà tota la força del tractat de Rapallo, i la política mundial n'haurà de tenir compte. Pel contrari, si Memel cau sota la influència d'una potència que no sigui Lituània, Alemanya i Rússia corren un gran perill i risquen de veure com el tractat de Rapallo esdevé lletra morta. Alemanya, mancada de tota força armada, comprèn molt bé que Lituània no podia obrir d'altra manera i ho guanyarà tot si Memel resta en possessió de Lituània.»

A Kowno regna molta agitació als centres polítics. Als carrers ha estat fixat un manifest en el qual es declara: «Mem guanyat Memel i guanyarem Wilna.»

LA COMISSIÓ ALIADA

Comuniquen de Donzig que la comissió extraordinària, presidida pel senyor Clinchant, en arribar a Memel feu col·locar immediatament una proclama indicant l'objectiu del seu viatge, protestant contra la violació de les clausules del tractat de Versalles, de la qual s'han fet culpables els insurgents lituans.

El diari alemany fan saber que la Federació Patronal i la Comunitat del Treball del territori de Memel han dirigit una resolució a la comissió, tramesa per la conferència d'ambaixadors, en la qual demanen: l'allunyament de les forces armades; la dissolució de l'«anomenat» exercit de Memel, format de lituans; i restabliment de la llibertat individual al territori.

LA SITUACIÓ

El «Daily News» publica un despatx del seu corresponent a Riga, dient que el Govern provisional lituà de Memel procura impedir la circulació de la proclama de la comissió aliada.

Els insurgents, vestits ara d'uniformes militars, reben municions i artilleria de procedència desconeguda.

Afegeix el corresponent que els francesos fan trinxeres fora de Memel i han desembarcat l'artilleria dels cuirassats.

LES DIFICULTATS

Els cicles polítics francesos opinen que la qüestió de Memel no pot mirar-se absolutament com un fenomen isolat i independent de la situació general d'Europa. Més aviat hi ha tendència a creure que Memel constitueix el punt negre de l'horitzó polític.

Les informacions que ha tramès la comissió internacional, tramesa per la conferència d'ambaixadors, no són tranquil·litzadores. Els aliats haurien de recórrer a la força per a treure de Memel els irregulars lituans i, sobre això, dubten molt. Dels 150 soldats francesos que hi havia de guarnició, dos foren morts a l'entrar els irregulars lituans, i molts han emmalaltit per una epidèmia que es desenvolupa també per la població. França, compromesa a la conca del Ruhr, no se sent amb ganes de trametre nous destacaments. El Govern britànic no té forces disponibles i el Govern italià no té cap intenció de trametre tropes al Bàltic.

Per altra part, si la situació actual es prolunga, Polònia, malgrat els consells de moderació que se li donen, podria provar la temptació de deixar realitzar un cop de mà d'algun cos irregular, i en aquest cas esdevindria un conflicte entre Polònia i Lituània amb conseqüències incalculables.

El Govern lituà s'ha mostrat arrogant, d'una manera extraordinària amb els representants de les grans potències, i la seva actitud fa creure que està ajudada per Rússia o Alemanya, o per totes dues. Sobre aquest punt, Litvinoff, comissari interí del Govern dels Soviets pels assumptes estrangers, ha declarat a un redactor del «Manchester Guardian», que si bé Rússia és molt amiga de Lituània, que ha triat sempre que es fessin complots contra seu, no ha pensat mai empenyer Lituània a aventures que són absolutament contràries al programa de pau del Govern dels Soviets.

La Conferència d'ambaixadors ha interrogat els membres del comitè militar internacional, presidit pel mariscal Foch, examinant-se el problema en tots els seus aspectes. L'única esperança d'una solució pacífica: fóra la intervenció de la Societat de les Nacions, el Consell de la qual ha de prendre aquesta decisió sobre Wilna, que serà atribuïda segurament a Polònia. Però com que aquesta decisió desplaçaria al Govern lituà, caldria esperar temps a intervenir, i el problema no té espera.

Notes de l'Europa Central

LES RELACIONS ROMANO-HONGARESA

El corresponent de «Le Temps» a Bucarest ha comunicat que fora de les exageracions d'alguns diaris romanesos sobre els incidents a la frontera d'Hongria, l'opinió pública no s'ha pas commogut, encara que parjudiquen els intents de bona relació que Romania desitja que existeixi entre el dos països.

Proguantada l'opinió del ministre d'Hongria a Bucarest, baró Rubido de Zichy, referent a les relacions romano-hongareses, contestà com segueix:

«He acceptat el lloc sols amb la convenció que calia treballar per l'apropament romano-hongarès, i que aquest apropiament era possible. És per això que lambeo personalment els incidents que poden entremetre aquesta obra. La Petita Entesa té en aquest moment una certa tendència antihongaresa, i Hongria voldria veure-la desaparèixer, podent contribuir a aquest resultat les bones relacions amb Romania.»

El Govern de Budapest no és pas responsable de les paraules de persones no oficials o de membres de l'oposició i d'actes que es preuen contra la seva voluntat i contra els quals no arriba a lluitar sempre amb eficàcia, a causa de les dificultats interiors. No obstant, està disposat a fer tot el que sigui necessari per a evitar tota ocasió de conflicte.

Ha aconsellat als hongaresos que habitin el territori romanès de fer tot el que puguin per ésser un element útil i contribuir a la bona marxa del país que els engloba, i crec que per poca voluntat que hi hagi de cada costat, hom pot arribar a les millors relacions entre Romania i Hongria.»

De retorn de Lausana el ministre de negocis estrangers de Romania, senyor Duca, ha declarat, respecte als darrers incidents de la frontera hongaresa, que el comunicat de la comissió internacional de Budapest havia provocat sorpresa entre els països de la Petita Entesa, puix segons el comunicat no hi ha hagut concentració de tropes a la frontera romanesa.

Afegeix que l'enquesta de la comissió s'havia efectuat sense la participació dels representants dels països interessats—Iugoslàvia, Txecoslovàquia i Romania—i sense ni tan sols haver-los demanat les informacions que posseeix sobre la qüestió. Encara que aquests països hagin assenyalat diverses vegades la insuficiència de les mesures preses per la comissió internacional encaminades a la realització del desarmament d'Hongria, aquest no s'ha efectuat completament.

Acabà dient el ministre que en les seves visites a París i Roma havia trobat una acollida satisfactòria. «Puc assegurar—digué—que hom aprecia a l'estranger les tendències pacífiques de la nostra política així com els esforços que fem per a la nostra consolidació.»

HONGRIA DEMANA L'APLICACIÓ DELS DRETS DE LES MINORIES

El president del Consell d'Hongria, comte Bethlen, en ocasió de la clausura dels debats de l'Assemblea nacional, ha pronunciat un important discurs en el qual ha tractat de les relacions amb les grans potències

Els contes de les mil i una nits

Grandios film PATHÉ per la bellíssima artista

NATALIA KOVANKO

Aquesta meravella de la cinematografia s'ha estrenat al **PATHE CINEMA** projectant-se les tres jornades en una sola sessió, havent-se exhibit a l'estranger a raó d'una setmana per jornada.

No deixeu de gaudir tan esplèndid espectacle amb el «confort» que li brinden les reformes portades a cap en aquesta Sala, que està a l'altura dels millors cinemes del món.

I els Estats veïns. Ha exposat lleialment la forma en la qual el govern i la nació desitgen veure tractar la qüestió de les minories.

Condemna tota propaganda irredemptista, que considera perjudicial per als interessos de la nació, considerant insensats els homes que creuen l'irredemptisme indispensable a Hongria. Afegeix que existia una diferència entre irredemptisme i el respecte als drets de les minories.

El comte Bethlen creu que aquestes drets actualment no són respectats, car el respecte a les estipulacions dels tractats de Trianon ni incumbeix solament a Hongria sinó que són també una obligació per tots els signataris dels tractats. Afegeix que la qüestió de les minories és una qüestió europea, car amenaça la situació general, i la pau del continent sols pot ésser resolta per aquells que, recordant-se que han signat els tractats, n'executen les obligacions. El govern i la nació hongareses ho desitgen i faran tots els esforços necessaris en aquest sentit.

LLEI DE REPRESSIO A TXECOSLOVÀQUIA

El govern txecoslovac està redactant una llei molt severa per a la seguretat de l'Estat i la defensa de les institucions republicanes.

La llibertat de premsa i de crítica serà restringida. Es procedirà amb igual rigor contra els anomenats feixistes txecs i els comunistes. Sancions excepcionals castigaran aquells que excitin l'odi de classe i la lluita de races i de religions.

Notes dels Balcans

BULGÀRIA REBUTJA LA SORTIDA AL MAR EGEU

El primer delegat búlgar a la Conferència de Lausana, senyor Theodorop, ha tramès una comunicació als experts en la qual declara:

«La comissió dels experts, col·locada davant el fet evident que no fora quasi possible als grecs ni a cap organització internacional d'efectuar a Dedeagatz, o als voltants, els treballs indispensables a un port, per tal de proporcionar avantatges al tràfec marítim de Bulgària sense imposar taxes enormes que destorbarien el tràfec de la manera més perjudicial al desenvolupament econòmic del país, concepeix a Bulgària, a títol de gran favor, la construcció, en una zona enclavada en ple territori estranger, d'un port internacional deslligat de Bulgària i accessible a través del territori grec per un ferrocarril estranger.

Una semblant combinació, no ha donat mai resultats pràctics i o ha estat mai aplicada amb èxit en cap part del món. Declaren una vegada per sempre que Bulgària es troba més que tot altre Estat en la impossibilitat absoluta d'una tal solució.»

La negativa de Bulgària d'acceptar la proposta aliada obre, al conveniment que té que Grècia obtindrà la Tràcia occidental, la qual demanaren els búlgars que fos declarada autònoma i regida per la Societat de les Nacions.

Aleshores Bulgària acceptaria la feixa de terreny que se li assigna a la Tràcia occidental per tal de tenir una sortida al mar Egeu. Es de dordre que els aliats no hagin satisfet els desitjos de Bulgària perquè aquesta qüestió farà que els búlgars mirin a Turquia i no als països occidentals on que constitueix una amenaça constant de disturbis a la Tràcia occidental, amb perill de renovar-se un dia la guerra entre búlgars i turcs contra els grecs.

ROMANIA I BULGÀRIA

La comissió romano-bulgara encarregada d'examinar les demandes dels súbdits romanesos s'ha ocupat darrerament de la restitució a llurs propietaris de tots els objectes enduts per les tropes búlgares durant la guerra i identificats per una comissió especial que amb aquest objecte anà a Bulgària.

La comissió estudia igualment la qüestió del material mòbil i de les jo-

comoteres preses per les autoritats d'ocupació búlgares.

LES RELACIONS BULGARO-IUGO-ESLAVES

Als centres ben informats de Belgrad hom declara que després de la gestió feta pels representants de les grans potències a Sofia sobre la presència de bandes de comitatges a les fronteres búlgares, el president del Consell búlgar, senyor Stamboliski, ha tingut una entrevista amb el representant de Iugoslàvia.

El cap del govern búlgar pregà al representant de Iugoslàvia que fes saber al seu govern que no dubti de la seva sinceritat i que li doni un temps de confiança puix es compromet a posar terme a les organitzacions macedònies que treballen contra Bulgària i Iugoslàvia.

Els autonomistes de Sardenya

ESTRANYA COL·LABORACIÓ AMB ELS FEIXISTES

«Comuniquen de Roma que fa alguns dies el nou prefecte de Cagliari, el general Gandolfo, ha reeixit a solucionar les diferències existents entre els feixistes i els combatents del partit sard d'acció.

L'acord fou obtingut durant la sessió del consell provincial de Cagliari. El general Gandolfo va anunciar la publicació d'un missatge dirigit als combatents sards. El representant del partit d'acció de Sardenya, senyor Lussu, va contestar al general declarant que l'èxit de l'obra del general significava que el feixisme «reconeixia que l'autonomia no era separatiu, no era aberració, sinó que sols era la solució del problema sard».

En el missatge el general Gandolfo invita els combatents sards a entrar al partit nacional feixista. «Aquest consentirà — diu — que portem damunt la camisa negra, com emblema tradicional de l'illa, amb els colors nacionals, el vostre símbol dels quatre moros, distintiu de l'«Els combatents sards han donat al missatge del prefecte un «aresposta en la qual es conté un jurament de fidelitat al feixisme.

De Societat

A benefici de l'entitat Cultura Musical Popular, qui des de la seva fundació ve dedicant els seus esforços al nostre poble, purificant el seu esperit per la bella música, un estel de belles damelles ha organitzat una tombola de nines artístiques, que s'efectuarà el mes que som, en dia i lloc que oportunament s'avisaran.

Formen la Junta organitzadora les senyores Pilar Montubio vídua de Conill, Narcisca Freixas i les senyores Núria Rusthol, presidenta; Dolores mat, vice-presidenta; Núria Tarrue-la, secretària; Mercè Garriga, tressorera; Soletat Prat, vice-tressorera; Francisca Bosch, Laura Mallan, Maria Santasusana, Reia Anglada, Eulària Bartoli, Pilar Ribas, Mercè Simon, Enriqueta Gal Boguñà, Pilar Carulla, Carme i Manuela Ossorio Donoso Cortés, Josefina Ossorio Florit, senyores de Cuadras, Antonieta i Carme Figueras, Pilar Guardiola, Maria Castellà, Emilia Massó, senyores Maria i Mercè Borrell Macià, etc.

Més endavant donarem més complets detalls de la festa, que no dubtem assolirà un brillant succés.

FIVE

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes publicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell i una firma

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La Conferència de Lausana

Lausana, 2. — Als centres oficials de la Conferència es considera com impossible la represa de les hostilitats entre grecs i turcs. — Havas.

Lausana, 2. — Ha arribat el representant d'Angora Ferid Bel, el qual celebrerà una extensa conferència amb Ismet patxà. — Havas.

LA QÜESTIO DELS ESTRETS

Lausana, 1. — Aquest matí es reuní en sessió plenària la Comissió dels Estrets, per a tractar dels assumptes a ella confiats. — Havas.

VAIXELLS ANGELOSOS CAP ALS DARDANELS

Malta, 1. — Els cuirassats anglesos «Resolution» i «Royal Sovereign» sortiren ahir de Gibraltar, amb destinació a Malta, on, tan prompte com puguin, marxaran a reforçar la flota dels Dardanel·ls. — Havas.

BONES IMPRESSIONS

Lausana, 1. — La impressió sobre la bona marxa de les negociacions és cada vegada més favorable, essent molt comú l'opinió que el tractat de pau greco-turc podrà signar-se d'aquí a pocs dies. — Havas.

CONFERENCIA ENTRE LORD CURZON I ISMET PATXA

Lausana, 1. — L'enviat especial de l'Agència Havas acaba de comunicar que Lord Curzon i Ismet Patxà han celebrat aquesta tarda una detinguda conferència.

Si bé no se sap res de ço que s'ha tractat en aquesta reunió, se li concedeix importància. — Havas.

Incidents al Ruhr

Magúncia, 1. — Han estat començats nombrosos actes de sabotatge, dels quals un principalment hauria pogut ocasionar gravíssimes conseqüències.

En efecte, aquest acte, preparat a Hinfelheim, consistí en apretar un error en el canvi d'agulles, (error que més tard ha pogut comprovar-se que fou simulat) llençant així el tren de Magúncia, abarrodat de viatgers, al llarg d'una via morta.

Afortunadament, el maquinista es donà compte a temps de la criminal maniobra, podent deturar el tren a temps encara d'evitar una catàstrofe.

També havien estat aixecats els rails, en distints trossos, al pas del tren de Coblentz, però tampoc el criminal intent aconseguí l'èxit la mentable que els seus organitzadors es prometien.

Aquests dos actes de sabotatge són els que han provocat l'ordre de detenció dictada contra el president dels ferroviaris de Magúncia, dos encarregats de dipòsit i dos obrers. — Havas.

Düsseldorf, 1. — El president del Consell d'Administració dels ferrocarrils de Magúncia i quatre subordnats seus, han estat detinguts avui a conseqüència d'haver-se lliurat a actes de sabotatge. — Havas.

Berlin, 1. — L'encarregat de Negocis d'Alemanya a París, ha remès a M. Poincaré la contesta del seu Govern a la nota enviada per França.

Es declara en el dit document que és inútil que França i Alemanya continuïn deliberant sobre qüestions secundàries relatives a l'aplicació del Tractat de Versalles quan les més importants disposicions del dit tractat han estat violades. — Havas.

Düsseldorf, 1. — El tancament del Ruhr no ha produït fins ara cap reacció, romanent la situació estacionària.

Han estat dirigides, a quatre grups de mines, ordres de requisar de carbó i coque.

La premsa local segueix expressant la seva creença que els aliats han ocupat la conca del Ruhr amb propòsits merament polítics, encara que les declaracions fetes pel senyor Poincaré als periodistes americans hagin reduït a res tot el que es venia dient sobre d'aquests propòsits.

L'opinió és, en resumits comptes, que no és possible preveure la data en què el Ruhr ha de veure's lliure de l'ocupació estrangera. — Havas.

Düsseldorf, 1. — Continuen les vagues parcials, figurant entre elles la dels empleats de comunicacions de Magúncia.

Ha estat tallat el cable subterrani

entre Dortmund i Düsseldorf. — Havas.

Berlin, 1. — Un telegrama d'Halle dirigit a la «Gaceta General d'Alemanya», diu el següent:

«Comuniquen d'Erfurt que el personal d'un tren de viatgers, en el qual hi anaven diversos oficials francesos pertanyents a la Comissió de Control, es nega a posar el combol en marxa fundant-se per a això, no solament en la presència dels dits oficials, sinó també perquè aquests s'havien expressat en termes despectius amb uns viatgers alemanys.

Els esmentats oficials sembla que foren obligats a baixar del tren. — Havas.

Duisburg, 2. — Un sentinella belga ferit ahir un alemany que intentà desarmar-lo per a penetrar a un dipòsit de màquines. — Havas.

Magúncia, 2. — S'ha produït un descarrilament d'un tren aeri d'Ingeheim.

S'ignoren les causes que motivaren l'accident.

No s'ha de doldre cap desgràcia personal. — Havas.

Roma, 2. — En el Consell de ministres celebrat ahir el president Mussolini precisà que Itàlia roman estranya a les mesures adoptades a la conca del Ruhr, afegint que el govern es troba resolt a orientar-se cap a una política de pau general.

Els ministres aprovaren les manifestacions del president per unanimitat.

Mussolini manifestà també que seran dissoltes totes les organitzacions militars dels partits feixista, nacionalista i liberal. — Havas.

Magúncia, 2. — Malgrat la vaga parcial dels ferroviaris, s'ha aconseguit un servei regular a totes direccions.

Les grans empreses no presten llur servei normal, però els trens de proveïment subvien a totes les necessitats i compleixen les ordres de l'alt comandament. — Havas.

Berlin, 2. — El Reichstag ha autoritzat l'emissió d'un emprèstit per a cobrir les despeses de l'ocupació del Ruhr. — Havas.

Londres, 2. — El corresponent del «Times» a Düsseldorf diu que havent arribat a un acord les autoritats franceses i alemanyes, avui a les sis del matí tornarà a normalitzar-se el servei de trens del Ruhr. Les tropes franceses que ocupaven fins ara les estacions, seran retirades, encarregant-se els alemanys d'assegurar la regularitat dels serveis. — Havas.

Els deutes interaliats

Washington, 2. — Informacions de caràcter oficial diuen el següent:

Al departament del Tresor declaren considerar que la solució donada a la qüestió del deute britànic, obre camí per a la solució dels altres deutes.

Es clar que l'arranjament de cada un dels deutes ha de fer-se en diferents condicions, però opinen que aquestes condicions no han d'ésser més rigoroses que les imposades pels deutes britànics. — Havas.

Washington, 2. — Coneguda la resolució britànica aprovant el projecte de consolidació del deute anglès, ha estat convocada la comissió americana perquè redacti l'informe convenient per a ometre l'ementada qüestió a l'aprovació del Congrés.

El president Harding considera que és molt de desitjar que l'adopció del projecte no trobi el més petit obstacle a l'aprovació per la Cambra popular. — Havas.

Els bisbes suecs

Estocolm, 2. — Els bisbes suecs han dirigit públicament als senyors Poincaré, cardinal Dubois, Harding, arquebisbe de Canterbury i al pastor Monod, una crida col·lectiva, en la qual es llegeix que «Preguen als homes d'estat responsables i especialment al president Harding, que organitzin una conferència, amb l'objecte d'obtenir un arranjament humà i sincer entre els representants de les potències, a fi que cessi aquesta tensió fatal que cada dia es fa més insuportable». — Havas.

Espionatge a Odessa

Riga, 2. — Es reben telegrams de Rússia anunciant haver estat descoberta a Odessa una organització d'espionatge que té relacions amb els generals Wrangel i Petliura.

Han estat practicades 40 detencions. — Havas.

Vagues sagnants a Mèxic

Mèxic, 2. — Els obrers vagues partidaris, de solucions moderades i els empleats en els serveis de tramvies han arribat a un acord amb la companyia. Els vagues partidaris de procediments extrems, no han acceptat les condicions del dit acord.

En una col·lisió haguda entre els vagues d'un i altre bàndol i la policia, hi hagué deu morts i cinquanta ferits. — Havas.

Locaut a Estocolm

Estocolm, 2. — A conseqüència del conflicte promogut per la qüestió de sous, els patrons han declarat el locaut, el qual repercuteix a seixanta mil obrers ocupats en les fàbriques de pasta per a paper. — Havas.

Terratrèmols a Bertillery

Londres, 2. — S'han registrat a Bertillery, comtat de Monmouth, forts moviments sísmics. — Havas.

Funerals

pel Rei Carles de Portugal

París, 2. — Ahir al matí es va dir una missa de funeral per l'etern descans del rei Carles i del seu fill, assistint a l'acte nombroses personalitats de la colònia portuguesa. — Havas.

Explosió a Springfield

Springfield (Massachusetts), 2. — S'ha produït una gran explosió en un gasòmetre.

L'accident ha ocasionat tres morts i nombrosos ferits. — Havas.

Els Reis d'Espanya

a Bèlgica

Brussel·les, 2. — L'ambaixador de Espanya a Bèlgica, senyor marqués de Villalobar, marxarà aviat a Madrid per a ultimar els detalls de la visita que han de realitzar els sobirans espanyols a la capital belga, a última del mes de març. — Havas.

La Societat de les Nacions

París, 1. — El Consell de la Societat de les nacions ha celebrat sessió, ocupant-se especialment de la reconstitució financera d'Àustria. — Havas.

París, 2. El Consell de la Societat de les Nacions s'ha ocupat en la seva última reunió del conflicte polonès-lituà, acordant ajornar tota deliberació sobre el repartiment de la zona neutral i portar davant de la Societat de les Nacions l'assumpte referent a la protecció dels elements no polonesos residents a Vilna.

També s'ocupà de la qüestió del Sarre, acordant invitar aquest Govern a adoptar totes les mesures que cregui convenientes per a augmentar les forces de policia, amb l'objecte de garantir l'ordre i la tranquil·litat pública en aquella comarca. — Havas.

París, 2. El Consell de la Societat de Nacions ha renovat per un any als següents membres del Govern del Sarre el mandat que venien exercint, i que expirava dintre pocs dies.

Comte de Lambert, belga; Moltke Raut, francès, president del dit Govern.

Així mateix ha acordat dirigir amb aquesta ocasió, una felicitació a l'ementat Govern del Sarre. — Havas.

El poble rus no vol guerra

Reval, 1. — Segons un telegrama de Moscou els obrers russos han celebrat grans manifestacions oferint-se a apolar a Alemanya en una guerra contra França.

Un telegrama posterior procedent també de Moscou, diu que el Govern convocà el poble a aquestes manifestacions, però que el poble protesta enèrgicament contra tota classe de guerra.

Quan els agitadors, en llurs discursos, invitaven al poble a fer una guerra contra la guerra i contra l'imperialisme, la multitud contestava: «Abeix la guerra! No volem una nova guerra! No ens volem batre!».

La impressió dominant en tots els sectors polítics, és de que existeix una impossibilitat psicològica per a arrastrar al poble rus a una altra guerra. — Havas.

Incident a Buenos Aires

Buenos Aires, 1. — El monument que la Colònia francesa havia ofert a l'Argentina, amb motiu del centenari de la seva independència, ha aparegut grollerament empastifat amb brea. Es creu que aquest acte de vandalisme és obra d'alguns alemanys.

La premsa publica articles protestant del fet i qualificant-lo durament, al mateix temps que estampant frases de gran simpatia a la colònia francesa.

El diari «La Premsa» censura la inconsciència dels autors de l'escandalós acte ultratjant una obra propietat del poble argentí, i desitjant que el crim sigui castigat. — Havas.

Buenos Aires, 1. — El president de la República, doctor Marcelo d'Alvear, acompanyat d'un dels seus ajudants de camp, ha visitat el monument ofert a l'Argentina per la colònia francesa amb motiu del centenari de l'Independència.

El president ha volgut testimoniar amb aquesta visita sa reprovació contra l'atemptat de que dit monument ha estat objecte i la seva simpatia a França. — Havas.

A la Cambra francesa

París, 1. — Cambra dels diputats. El Govern, per boca de Poincaré, demana que s'ajornin les interpellacions anunciades, sobre la política general, i així s'acorda, per 485 vots, contra 711. — Havas.

Pel mercat financier francès

París, 1. — Aquest matí es celebrà Consell de Gabinet, presidit pel senyor Poincaré, per a tractar de les qüestions pendents.

S'acorda reprimir la propagació a l'estranger de notícies falses que tendeixin a influenciar en un mal sentit el mercat financier francès. — Havas.

Jocs Florals de Sant Vicens dels Horts

CARTELL

«Flor Natural», premi nomenat d'honor i cortesia, ofert per Na Rosa Adserà. S'adjudicarà a la millor poesia que es presenti a concurs. En igualtat de mèrit seran preferides les que cantin l'Amor. Segons el bell costum, d'antic establert, el qui obtingui aquest premi deurà fer-ne present a la dama de la seva elecció, la qual, proclamada Reina de la Festa, donarà els altres premis als qui en sien guanyadors.

«Englantina», premi ofert per l'ajuntament. S'adjudicarà a la millor poesia d'esperit patriòtic o sobre fets històrics o tradicionals, usatges o costums de la nostra terra.

«Viola», premi ofert per En Rosend Sabat, prevere. S'adjudicarà a la millor poesia religiosa o moral.

PREMIS EXTRAORDINARIS

De la Mancomunitat de Catalunya. A la millor poesia de tema lliure. Del diputat senyor Josep Maria Basols. A la millor poesia de tema lliure.

Del diputat senyor Antoni Jané. A la millor poesia de tema lliure. Del diputat senyor Manuel Massó. A la millor poesia de tema lliure. Del diputat a Cortes senyor Antoni Miralles. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Joan Bars i Bars. A la millor poema de caràcter mitològic. Del senyor Joan Almirall. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Ricard Carcassona. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Sebastià Casanovas. A la millor prosa literària.

De la senyora Na Paulina Llongueras de Llanas. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Felix Trias. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Domènec Comamala. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Josep Torres. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Eugeni Saumell. A la millor poesia de tema lliure.

Del senyor Salvador Alarma. A la millor poesia de tema lliure.

El conflicte de Memel

París, 1. — La Conferència d'ambaixadors, reunida aquest matí, acordà invitar novament el Govern de Lituània a ordenar la retirada dels insurgents de Memel, donant-li un termini de set dies. — Havas.

París, 1. — Reunida la Conferència d'ambaixadors, acordà dirigir al Govern de Lituània un ultimàtum fent-li saber que si no retirava els insurgents de Memel, donant-li un termini de set dies, el Govern provisional que s'ha constituït a la dita ciutat.

Tot això perquè la comissió extraordinària que actuava a Memel pogués recobrar la seva completa autoritat i prosseguir els seus treballs.

De negar-se el Govern lituà a accedir a ço que demana la Conferència d'ambaixadors, aquesta recorrerà a diverses mesures, entre elles la ruptura de relacions diplomàtiques. — Havas.

Notables vols d'aviació

París, 1. — Telegrafien de Biskra als diaris, donant compte de que l'aviador francès Barbot, tripulant un avió, sense motor, ha efectuat un vol de vuit hores 35 minuts, 56 segons. Aquest vol no arribà a ésser cronometrat oficialment.

L'oficial aviador francès Deschamps també efectuà un vol en aeroplà sense motor de vuit hores de durada. — Havas.

El deute anglès a Nordamèrica

Washington, 1. — El Govern nord-americà ha estat informat que el Gabinet anglès acceptava en principi les proposicions fetes pels Estats Units per al reembors del deute de guerra de la Gran Bretanya. — Havas.

De l'Ateneu Familiar. A la millor poesia que canti una gesta catalana.

CONDICIONS

Totes les composicions han d'ésser originals, inèdites i escrites en llengua catalana.

No es concediran accessits.

Els treballs, escrits amb lletra clara llegible, acompanyats d'una tarja dins d'un sobre clos amb el títol i lema de la composició al damunt, han de trametre's a nom del secretari del Jurat, Joan Povill Adserà, al seu domicili particular: carrer de la Plaça, núm. 1, Sant Vicens dels Horts, fins el dia 1 de juny.

Les targetes que es trobin en blanc o amb pseudònim, es consideraran que renuncien al premi i honor concedent.

L'autor ha de presentar-se el dia de la festa o nomenar un delegat.

S'ha sol·licitat premi a diferents senyors, que a mesura que es vagin rebent s'anunciaran amb cartell supletori.

Formen el Jurat Qualificador: Angel Guimerà, president honorari; Jacint Laporta, president efectiu; Joan Porta i Estany, Eudald Puig i Desjoseu, Antoni Ollé i Bertran vocals; Joan Povill Adserà, secretari.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

El Vicari de Wakefield

GOLDSMITH

Traducció

J. Farran i Mayoral

Preu 2'30 ptes.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Divendres, 2 de febrer de 1923

El plet de Catalunya

ELS diaris de Madrid segueixen comentant la qüestió catalana, segons llurs especials punts de vista. Constatem amb satisfacció que alguns dels diaris i dels escriptors castellans que parlen del problema català ho fan amb un noble desig de comprensió, reconeixent el fet essencial de l'existència d'una personalitat nacional catalana.

Aquests diaris i aquests escriptors, que usen avui un llenguatge molt diferent del que la majoria dels periòdics castellans usava vint anys enrera, tenen una missió importantíssima a complir. I és que, si reconeixen l'existència d'una personalitat nacional a Catalunya, com Gladstone, Asquith i Lloyd George reconegueren l'existència d'una personalitat nacional a Irlanda (*Ireland is a Nation*), i desitgen alhora, amb un desig que hem de reconèixer respectable, que aquesta nació catalana esdevingui unida per vincles de llibertat i d'amor amb una Espanya vertebrada, cal que treballin enèrgicament i activa per tal que sigui rectificada l'arbitrària concepció secular de l'Estat espanyol en forma que respongui a la realitat viva de la Península i permeti el lliure desenrotllament de tots els pobles espanyols.

Alguns d'aquests diaris i aquests escriptors exciten els nacionalistes catalans que no siguin separatistes a combatre el separatisme, dels perills del qual — diuen — estan convençuts. I aquest és un punt interessantíssim. Car els diaris i els escriptors castellans, que copen la realitat de la personalitat catalana i desitgen combatre eficaçment el separatisme, han de comprendre que no hi ha sinó una manera efectiva de fer-ho: reconèixer oficialment aquesta personalitat i assegurar-ne el lliure desenrotllament dintre de l'Estat espanyol.

Si Catalunya no trobés obstacles de cap mena a la lliure expansió de la seva espiritualitat i a l'exercici normal de la seva sobirania dintre d'una estructura viva de l'Estat espanyol, no hi hauria a la nostra terra cap separatista. Però si l'Estat espanyol constitueix un obstacle insuperable a la lliure expansió de la personalitat catalana, aleshores esdevindria inútil que ningú combatés el separatisme, car fóra el mateix Estat qui realitzaria una obra inexorable de separatisme.

Els diaris i els escriptors castellans de bona fe, l'actitud dels quals ens inspira aquestes ratlles, creuen que els nacionalistes catalans que no siguin separatistes tenen l'obligació de combatre el separatisme. Però cal insistir que no hi ha sinó una manera eficaç de combatre el separatisme: donar satisfacció plena a la consciència nacional de Catalunya. Si la veu lleial dels cabdills nacionalistes hagués estat escoltada oportunament, avui no hi hauria separatistes a la nostra terra.

Les dissertacions acadèmiques i periodístiques sobre el problema català poden influir en la formació d'un ambient favorable a la solució, però cal apressar la solució abans que no sigui massa tard.

El problema català resta plantejat en termes claríssims. Si Espanya seguis essent la concreció política de Castella, el nostre plet no tindria lògicament altra solució que la separatista. Si Espanya fos Castella, nosaltres no seríem espanyols, car evidentment no som castellans. Però si Espanya esdevé el conjunt viu dels pobles espanyols, aleshores cal reconèixer a cadascun d'aquests pobles els instruments polítics del seu govern propi.

Els que, de Madrid estant, insisteixen en la concepció castellana d'Espanya, són els veritables separatistes. Els que, com els diaris i els escriptors castellans que han inspirat aquest article, creguin que Espanya és el conjunt viu dels pobles espanyols, cal que lluitin amb fe i entusiasme per a vertebrar Espanya en la plenitud dels seus pobles. Aquesta és l'única manera eficaç de combatre el separatisme. Els castellans que no vulguin la separació de Catalunya cal que maldin immediatament, constantment, eficaçment, per l'autonomia de la nostra terra. No hi ha forma més segura d'evitar els efectes que suprimir les causes.

Generalitat

LA VIDA MUNICIPAL

El segon número de la Revista «Vida Municipal» publica el següent sumari:

La Casa de la Ciutat de Cervera. — Problemes de Dret públic: «Garantia del funcionari en el càrrec», per Josep Claveria. — «Autoritat a la qual han d'ésser presentats els recursos d'alçada», per Joan Pardo Werhle. — «Els Ajuntaments i el pressupost de

la decima», per Manuel Raventós. — Sanitat Municipal: «Lluitem contra la verola», per Jaume Gras. — Secció de Legislació, per Josep M. Pi i Sunyer. — La nostra Revista. — Serveis tècnics municipals: «Escoles», per Adolf Florensa. — Consultes. — Deures que la legislació imposa: mes de febrer: «Serveis a càrrec dels secretaris», per F. Sans i Buigas. — «Jutjat Municipal», per Josep M. Gich. — «Notes lingüístiques», per Pompeu Fabra. — Opinió i notícies dels secretaris. — Notes diverses.

Les Idees i les Imatges

FILOSOFIA I DECORACIO

Una cosa és estar preocupat per la filosofia de Plató i una altra cosa és estar obsesionat pel bust de Plató.

JOSEP MARIA JUNOY

Politiques

AJORNAMENT

La Comissió organitzadora de l'Assemblea constituent de l'Esquerra Catalana, ens comunica que l'esmentada assemblea, anunciada per als dies 3 i 4, resta ajornada fins a nou avis.

SORTINT

Amb l'express marxà ahir a Madrid el diputat a Corts senyor comte de Gamazo.

ELS ESTUDIANTS JAUMINS

Dilluns vinent, a l'Ateneu Barceloní, l'ex-president de l'Agrupació Escolar Tradicionalista i jove doctor en Medicina, En Josep Baró, dissertarà sobre el tema «Paralelismes entre els moviments culturals».

En aquesta conferència s'exposarà el criteri dels estudiants tradicionalistes davant els problemes de Catalunya.

ARRIBAT

Amb l'express de Madrid ha arribat En Marcellí Domingo.

MITING D'ESQUERRA

Aquest matí s'ha celebrat a la sala d'actes del C. A. de Dependents l'anunciat miting d'afirmació esquerrana. Estigué força concorregut.

Parlaren els senyors Vilches, Ventós Casanovas, Lluís Companys, Marcellí Domingo i Macià, i es llegiren unes quantilles d'En Gabriel Alomar, privat de poder assistir a l'acte.

Quan usà de la paraula En Marcellí Domingo hi hagué interrupcions. Alguns dels concurrents li retel·len el discurs pronunciat suau a Madrid, tractant del problema català, el qual discurs creien poc conforme amb el programa d'esquerra.

En Macià rebutjà l'autonomia, no acontentant-se sinó amb la independència absoluta de Catalunya.

Tempoo és partidari de la federació que molts preconitzen, perquè sempre fóra «un pacte d'amo i esclau», mentre els pobles que pactin no siguin independents. Precisa, ans que tot, la independència de Catalunya, i un cop obtinguda, ja veurà si li convé entrar o no a la federació. En cas que hi entrés, hauria d'ésser sempre a base de no haver de pendre mai part en cap guerra de conquesta. Respecte la qüestió religiosa és partidari d'una llibertat completa, però sempre amb subjecció a les normes jurídiques de l'Estat. El demés del programa pot resumir-ho en els conceptes «independència i justícia».

Els oradors foren molt aplaudits. La sortida s'efectuà sense el més petit incident.

La resolució de l'afar de la Bisbal

Nota de la Unió Jurídica Catalana: «El Consell directiu de la Unió Jurídica Catalana ha tingut notícia que l'Audiència de Girona no ha admès la querella presentada contra el jutge de la Bisbal, amb motiu dels greuges inferits a la nostra llengua i a la Nació catalana, assabentant-se ensem que l'esmentat funcionari ha estat traslladat a Segorb».

El dit Consell directiu ha pres nota de què les mateixes lleis que tan tes i tant repetides vegades s'ha aplicat contra els catalans motivant persecucions irritants, processaments per denúncies que, després de llargues proves han resultat falses, i condemnes contra les quals el sentiment ciutadà s'ha pronunciat unànimement, no tenen efectivitat contra els funcionaris de l'Estat espanyol, que en públic atempten — com el jutge esmentat — contra institucions que mereixen, i per a les quals la llei exigeix, tot el respecte.

La Unió Jurídica Catalana es creu en el deure d'exposar-ho a la consideració dels catalans, amb tota la seva alligadora transcendència.

Butlletí internacional

2 de febrer de 1923

DECLARACIONS DE BENES

Diuen de Praga que el President del Consell de ministres Dr. Benes ha fet importants declaracions quant a la situació internacional, davant la Comissió d'Afers Estrangers.

El Dr. Benes, que ocupa, pel seu talent i la seva correcció, un dels primers llocs de la política europea, no ha manifestat cap mena de pessimisme. Estudiant la situació actual d'Europa, ha dit que no creu en la imminència d'un nou conflicte armat. El govern de Txeco-Eslòvaquia vol contribuir amb eficàcia al manteniment de la pau europea. Considera, doncs, que el seu primer deure consisteix a servir la tranquil·litat i la pau a les seves fronteres i, junt amb els seus aliats de la Petita Entesa, mantenir l'equilibri de l'Europa central.

Aquestes paraules del Dr. Benes semblen indicar el propòsit de recaptar per a la Petita Entesa una nova llibertat de moviments i una nova independència d'actuació, deslligant-la de tota supeditació a la Gran Entesa. Així creu el Dr. Benes que Txeco-Eslòvaquia pot retré els serveis més eminents als seus aliats i a tota l'Europa.

Hem de constatar que la Petita Entesa assumeix aquell paper fonamental en l'equilibri europeu que féu de l'antic imperi austro-hongarès una cosa tan necessària que àdhuc calgué inventar-la, quan no existia realment.

El Dr. Benes ha desmentit que Txeco-Eslòvaquia hagi iniciat cap mobilització. Ha afegit, però, aquestes paraules una mica enigmàtiques:

«Romanem prou armats per a poder defensar el nostre estat present de pau contra aquells que vulguin aprofitar-se astutament de la tivantor actual».

Es evident, doncs, que Txeco-Eslòvaquia, la força espiritual de la Petita Entesa, no es resignarà a representar un paper passiu en el desenrotllament ulterior dels esdeveniments a l'Europa Central.

Caldrà esguardar amb interès l'actitud de la Petita Entesa en totes les eventualitats que esdevinguin a l'Europa Central com a conseqüència de les repercussions dels fets que es descabellen a la frontera franco-alemanya, on el govern de M. Poincaré ha començat de realitzar el seu pla de separar econòmicament el Ruhr de les altres terres germàniques.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Futbol

Ràpid, de Viena, 4- Barcelona, 0

El partit jugat aquesta tarda entre els clubs Ràpid, de Viena, i el Barcelona, ha estat una merescuda derrota per a aquest. Els jugadors Blanco i Liebet han fet tota combinació impossible i llur actitud ha estat censurada pel públic, així com la de l'àrbitre senyor Mariné.

L'equip de Viena ha dominat completament i els quatre gols que ha obtingut es podien convertir en alguns més, de no haver estat els defenses Planas i Surroca, i el porter Pascual, que han evitat un desastre pitjor.

Desgràcia

Aquesta tarda, a un pis tercer del carrer d'Urgell, 12, el veí Manuel Vilaseca, de 53 anys, estava netejant una escopeta de sa propietat carregada amb perdigons.

Tot d'una s'enjagà l'arma i el Manuel rebé la perdigonada a la cara, quedant mort a l'acte.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments, Tudescos, 39 i 41, baixos. També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mifana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messageries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloret, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucins.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 2, 2 tarda.
Aquest matí el senyor Cambó ha visitat el cap del Govern, al seu despatx oficial.

En rebre després els periodistes el marqués d'Alhucemas els ha manifestat que l'havia visitat per a donar-li el condol per la mort de la seva mare política.

—Al mateix temps—ha manifestat el president—hem parlat d'assumptes de Catalunya.

El president havia llegit la suposició feta per «La Croix», de París, que existia un veto contra el nomenament del senyor Villanueva per a l'Alta Comissaria del Marroc.

Desgraciadament—ha afirmat el cap del Govern—la malaltia del senyor Villanueva és real, i encara que segueix millorant, es proposa marxar una temporada a Màlaga i a la serrallada de Cordova, amb l'objecte d'obtenir el restabliment de la seva salut.

Aquesta tarda, a dos quarts de sis—ha seguit dient el marqués d'Alhucemas—celebrarem l'anunciat Consell.

Ha negat que en aquest es tracti d'aquestes grans dificultats que s'anuncien i de les quals el president és el primer sorprès.

DE GOVERNACIO

El duc d'Almodovar del Valle s'ha limitat a manifestar aquesta tarda que l'havia visitat el governador civil d'Alava.

LA RABASSA MORTA

El ministre del Treball ha manifestat aquesta tarda que estava preocupat de la campanya d'agitació iniciada a Catalunya per la «rabassa morta» i contra la qual protesten els propietaris de terres.

—El plantejament per l'actuació de la «rabassa morta», que ha produït gran agitació—dient el senyor Chapaprieta—és sols un aspecte del problema social de la terra, perquè aquest té altres factors distints com són la formació de pòsits, l'assegurament del camp, etc., etc.

Jo he enviat l'assumpte a l'Institut de Reformes Socials, sollicitant una ampla informació sobre tots els aspectes del problema.

Quan tingui al meu poder aquest informe i totes les dades complementàries precisas, procediré a redactar un projecte que portaré a les Corts.

LLOYD GEORGE

En tornar a Espanya l'ex-primier ministre britànic Lloyd George, s'ha dirigit, des d'Algèrcia, a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, en termes molt expressius.

Ha manifestat el seu sincer agraïment per les moltes deferències que li foren dispensades en el Marroc espanyol i esmenta la gran impressió que li ha produït el progrés i el desenvolupament general de la regió visitada.

DE LA RIFA

PREMI QUE HA PROSCRIT

Al ministeri de Finances han facilitat avui la curiosa notícia que un dels premis de la Rifa de Nadal de l'any 1921 no s'ha pagat tot.

Mig bitllet del número 22.482, premiat amb 80.000 pessetes, venut a Centa, no ha estat presentat al cobrament, i així el pagament ha proscrit.

Sens dubte l'adquirí algun infortunat militar mort durant la campanya.

ENTERRAMENT

Aquest matí s'ha efectuat l'enterrament del diputat per Chinchón, don Joan de Dios Raboso.

Presidien el dol el comte de Romanones, el governador i els representants de la família del finat.

La concurrència era nombrosíssima.

DE FOMENT

El senyor Gasset, parlant amb els periodistes, ha desmentit rodonament certes declaracions del president de la Cambra de Comerç, senyor Prast, en les quals al·ludia la creació d'empleus remunerats en les Juntes de subsistències recentment creades.

Ha dit que únicament s'assenyalava als inspectors un tant per cent limitat, a l'objecte d'estimular-los.

Ha afegit que aquest punt estava prou aclarit en el real decret sobre proveïments, perquè s'hagi d'insistir-hi molt.

Ha dit, finalment, que cada dia estava més satisfet de l'efecte causat per la disposició, sobretot en els intermediaris i acaparadors.

CAPELLA PUBLICA AL PALAU

Per a solemnitzar la festa de la Candelera s'ha celebrat aquest matí, amb la solemnitat de costum, capella pública al Palau.

L'acte religiós no ha revestit la solemnitat d'altres anys, a causa d'haver sofert una repentina i lleugera indisposició, no podent assistir-hi, la Reina donya Victoria.

A les onze en punt ha sortit de les seves habitacions el Rei formant-se seguidament la comitiva.

La clerecia anava presidida pel Nunci de S. S. monsenyor Tedeschi, que vestia de pontifical.

La música d'alabarders ha interpretat la marxa de «Joana d'Arc» de Verdi.

Han assistit a l'acte religiós el Rei, qui vestia uniforme d'Húsars de Pavía; la infantesa donya Isabel, que lluita vestit color verd-mar; la infantesa donya Lluïsa, amb vestit color heliotrop; i la infantesa Isabel Alfonsa, filla dels infants don Carles i donya Lluïsa, que s'ha presentat avui per primera vegada en Cort i amb vestit blanc; els infants don Carles, don Alfons i don Ferran i el príncep don Ramon, amb els respectius uniformes.

Les marqueses de Medinaceli i Victoria i la comtessa d'Heredia Spínola anaven com a dames de guarda.

La capella del Palau ha interpretat la missa en «sola» a quatre veus, de Gounod.

En l'ofertori el cantant del Teatre Real senyor Toporcher ha interpretat l'«Ave Maris Stella» de Mozart.

Els artistes del Real, Sanadrowitch i Toporcher han cantat el «Sanctus» i «Benedictus» de Loetman.

Acabada la cerimònia religiosa, el Rei ha tornat a les habitacions reials, seguit de la comitiva, als acords de la marxa de «Los Mandarines», del mestre Casamayor, interpretada per la Banda d'alabarders.

Han assistit a l'acte els grans d'Espanya ducs de Fernán-Núñez, Medinaceli, Bivona, Escalona, Infantado i Medinaceli, marquesos de Velada, Castro Monte, Rafael, Benavides, Fontalla i Romana, comtes de Heredia Spínola, Sástago, Revillajigedo i Viñaza.

L'ARXIDUC ALBERT D'ÀUSTRIA

Madrid, 2, 1'15 tarda.

Aquest matí ha arribat a Madrid l'arxiduc Albert d'Àustria.

Ha estat rebut a l'estació per la seva tia la Reina donya Maria Cristina, a la qual acompanyava la senyoreta Martínez de Irujo.

Passarà uns dies a Madrid, estudiant-se al Palau.

FESTA SUSPESA

Per la indisposició que pateix la reina donya Victoria s'ha suspès la festa que havia de celebrar-se a la casa dels marquesos de Viana per a la presentació de la infanta donya Isabel Alfonsa, filla dels infants don Carles i donya Lluïsa.

EL REI

I EL SENYOR ECHEVARRIETA

Anit passada, al Teatre Real, en acabar el primer acte, el Rei, per mediació del seu secretari don Emilio M. de Torres, demana que acudís a la llotja regia el senyor Echevarrieta.

Don Alfons li reitera la felicitació que per telegrama ja li havia expressat i s'interessa per conèixer, no sols els detalls de la jornada del rescat, sinó també les impressions del senyor Echevarrieta quant a la disposició d'anir dels capdavanters moros amb els quals parla, i qui sap si sobre la possibilitat d'alguna futura gestió en la qual podria col·laborar l'ex-diputat republicà.

La conversa es perllonga fins després de començar el segon acte.

El senyor Echevarrieta es retira molt satisfet de la llotja regia.

ELS SERVEIS

DE LA DIRECCIO DE PRESONS

Madrid, 2, 5'15 tarda.

La «Gaceta» publica una real ordre reorganitzant els serveis de la Direcció de Presons, substituint l'actual distribució de negociats en seccions, amb l'objecte d'acoplar els serveis amb motiu de la disposició incorporant a l'Estat les obligacions carcelàries.

Les seccions seran set i es refereixen a llibertat condicional, acció de reforma, règim disciplinari, serveis generals, obres en edificis,clusió, identificació i classificació.

Aquestes seccions es distribuïran en 17 negociats.

El director de Presons marxarà demà a Bilbao, Victòria, Sant Sebastià i Santander per a inspeccionar aquelles penitenciaris.

LA DEFENSA DEL PATRIMONI ARTÍSTIC.—CARTA D'EN ROMANONES

El comte de Romanones ha dirigit una carta al director de «El Imparcial» en la qual justifica per la repetició de fets posteriors, la publicació del seu real decret sobre el patrimoni artístic de la nació.

«Una prova—diu—està en el que acaba d'ocórrer a Granada, i afegeix:

Quan això ha pogut succeir, no en un apart i amagat poblet de la serrallada ni en el secret segur d'un santuari de llogaret, isolat de tota comunicació i deshabitació, sinó en una capital com Granada, a la llum de tota publicitat, i dintre de Granada en la seva Catedral i dintre de la seva Catedral en la Capella Reial, que per guardar i oferir a l'admiració de la gent els sepulcres dels Reis Catòlics és lloc venerat de peregrinació continua per estrangers i nacionals, què hauria pogut impedir-se en molts casos, sense la intervenció, limitació i sancions amb què aquest Real decret eupara i defensa el més estimable patrimoni nacional, que cobdiciosos i ignorants següeixen impunement venent i portant a l'exterior els més preuats trossos del nostre art i de la nostra història?»

Notori és que la representació fiscal d'aquest ministeri a Granada, no

ha ajornat la seva actuació tot just coneguts els fets de l'escondalosa expollació i que tots els que hi han intervingut estan compareixen davant els tribunals de justícia.

Serveix per a quicòm el recelat decret?

A la seva previsió i urgència es deu també que en aquests mateixos dies el capítol de Valladolid s'hagi dirigit en consulta a aquest ministeri expressant el desig d'atenir-se a les normedictades preceptivament per a veure si pot vendre uns cortinatges que no s'utilitzen en actes del culte i que, segons aquell capítol, no tenen mèrit especial artístic ni històric per a ser conservades.

En això, com en altres casos, es proveirà segons el disposat.

Els actes acrediten les intencions i aquests fets, la difusió dels quals pels diaris en revela de tot comentari, proven clarament el propòsit de la meua iniciativa i la necessitat i importància de la seva aplicació.

LA CAMBRA DE COMERÇ

La Cambra de Comerç de Madrid s'ha ocupat en la seva última reunió de subsistències, tributs, desorganització administrativa i Marroc, revelant els seus acords el malestar que tenen les classes mercantils.

Sobre la designació de vocals de les noves juntes de subsistències, diu que ha acudit a elles sols per deferència al govern, però dolent-se que la primera preocupació d'aquestes juntes hagi estat la de designar-se dietes, contra la qual cosa protesten les classes mercantils.

No creu que aquestes juntes resolguin el problema de les subsistències, ja que el precedent ensenya la seva ineffectuació.

El problema sols es resoldrà amb l'augment de la producció i la facilitat del seu repartiment, garantint la llibertat del treball i resolguent el problema dels transports.

Respecte l'augment de tributs, exposa la seva injustícia i ineffectuació, lamentant que aquí es facin males traduccions de les lleis econòmiques d'altres països. I afegeix:

Tota la sanya i ambició que es posa en l'apreciació és per a l'averir en despeses estèrils o lamentables, campanya del Marroc, el producte d'una recaptació aconseguida per aquests mitjans.

A Anglaterra, abans dels cinc anys de pau, els seus pressupostos es salden amb superàvit i s'han rebaixat els tributs que no pesen allí precisament damunt els comercials.

La Cambra de Comerç confia en la rectitud i competència de l'actual ministre de Finances, i espera han d'ésser ateses llurs peticions.

Ocupant-se del rescat dels presoners, la Cambra de Comerç dona la benvinguda als que sofríren el captiveri, que han estat rescatats pel noble empeny del senyor Echevarrieta, al qual mostren llur gratitud les classes mercantils.

El trist episodi del rescat, en tots els seus aspectes, els 18 mesos de preó i després d'haver llurat Espa-

nya el seu diner i tots els seus homes, mereixen a la Cambra el comentari que es refereix a la desproporció existent entre l'esforç i el sacrifici del país i la labor dels governants. La seva desafortunada gestió total de la campanya i el perillós exemple de les imprevisions i delictes impunes encara, confirmen el criteri exposat en altra ocasió per la Cambra que el problema del Marroc s'ha de resoldre amb el sobrant de la vida espanyola, que haurà de portar allí tot el que pugui, cultura, indústria i comerç.

D'altres assumptes s'ocupa la Cambra, acordant respecte l'anomenada fira comercial de Madrid reiterar als poders públics perquè no es concedeixi el nom de fira sino als certàmens de conjunt desproveïts d'idea de fira comercial, entre els quals no figura el d'ara.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 2, 6'15 tarda.
A les sis de la tarda s'han reunit els ministres a la Presidència per a celebrar l'anunciat Consell.

El senyor Gasset ha anunciat que si tenia temps donaria compte de la petició que li han formulat els agricultors de Salamanca sollicitant que es permeti l'exportació de les lleties.

—Estan molt cares—ha observat un periodista.

—Per això, jo no tinc inconvenient en concedir certs permisos d'exportació però sols en el cas que es donin les lleties aquí 60 cèntims més barates almenys.

El ministre d'Estat, en ésser rodejat pels periodistes, ha fet les següents manifestacions:

—Declaro amb la meua habitual sinceritat que estic fonamentat contrariat i amargat perquè després del gran èxit obtingut el senyor Echevarrieta, la seva personalitat era per a tots insubstituíble per molt motius en la possible obra de pacificació.

El senyor Echevarrieta em diu insistentment que davant de les campanyes que contra ell s'han fet per una part de la premsa, no vol tornar a intervenir en res que es refereixi a aquest assumpte, ni en cap altra com aquest.

En altres països, quan un ciutadà escolarit com el senyor Echevarrieta, realitza un acte com el que acabem de realitzar, davant de la seva persona i de la seva obra totes les passions polítiques s'inclinen i es reconeix el servei que ha prestat a la nació. Així ho hem vist durant la guerra europea en nacions com França, on hi ha una promesa que excedeix a l'espanyola en violència de llenguatge.

Per això mateix és lamentable el que succeeix i cal reconèixer que així com els homes polítics tenim l'obligació i necessitat de sobreposar-nos a cert gènere de campanyes, els homes que són estranys a la vida política, no hi estan acostumats.

Segueixo lluitant amb el senyor Echevarrieta, però declaro que tinc una impressió poc agradosa i que el senyor Echevarrieta persisteix en la seva negativa que produirà, no al govern, sino a la causa d'Espanya, un grandíssim afebliment.

En arribar el comte de Romanones, alguns periodistes li han interrogat sobre la suposada fugida de Melilla del coronel Giménez Arroyo.

—No ho sé—ha contestat el comte de Romanones.

I al·ludint als assumptes que incombeixen al seu departament de Gràcia i Justícia, ha dit:

—Si hagués estat un bisbe, si que ho sabia.

El ministre de la Guerra ha arribat al Consell amb un xic de retard.

BARCELONA

Detenció per vendre joies falses

Aquesta tarda anava per la Rambla de les Flors el guàrdia urbà Joan Martínez, vestit de paisà. Se li ataca una dona oferint-li per 50 pessetes un anell d'or en forma de segell. El guàrdia advertí que el segellera fals i es declarà com a guàrdia, tragué el carnet i ordenà a la susdita dona que el seguís a la delegació.

Ella s'insolentà i el guàrdia hagué de requerir l'auxili d'una parella de següerats.

Conduïda a la delegació, li trobaren altres diverses joies, totes falses. La dona, que es diu Ramona Arias González, casada, de 20 anys d'edat, ha estat posada a disposició del jutjat.

CONFERÈNCIES HUMANISTES

Un nou factor en la renaixença artística i literària de Catalunya:

ELS AUTORS GRECS I LLATINS, NOSTRATS

El propinent 4 de febrer, En Josep Maria Junoy, donarà a Tarragona, a les sis de la tarda, en el Saló de sessions de la Excel·lentíssima Diputació, gentilmente cedit per aquesta Corporació, una conferència sobre la

FUNDACIO BERNAT METGE

estudiant la pregonia i transcendental significança d'aquesta gran obra sota els seus dos aspectes estètic i nacionalista.

Espanya i Portugal Noves Junes

Importants manifestacions sobre el moment actual de la península

Un amic nostre que acaba de tornar de Portugal ens trameta algunes impressions recollides als centres polítics i militars de Lisboa.

Fa cosa de tres anys, d'ençà que s'iniciaren les corrents d'aproximació luso-catalana i luso-gallega, s'havia intensificat la propaganda hispanofòlica a Portugal.

D'aquí, el Congrés de Ciències celebrat al Porto, la visita dels estudiants portuguesos i les conferències de Leonardo Coimbra i Eugeni de Castro a Madrid, etc., etc.

Sembla, però, que la famosa entrevista del director del «Diário de Notícias», a Sant Sebastià, les campanyes alarmistes de certs corresponents de la premsa espanyola a Lisboa, la política que segueix l'actual ministre d'Estat respecte als interessos comuns d'Espanya i Portugal, i altres fets de la mateixa índole, estan produint a la República germana una atmosfera hispanofòlica, molt perillosa per l'esdevinidor peninsular.

Un prestigiós militar i polític ha fet al nostre amic les següents declaracions sobre el moment actual de les relacions hispano-lusitanes:

«Arribà al seu límit (i espero que obtingués ja els resultats possibles), la campanya hispanofòlica a Portugal. Els menys purs i els més ingenuos la serviren, uns per llur vanitat fomentada, altres per llurs interessos ben servits. L'entrevista de Sant Sebastià — que August de Castro tingué l'impudor o la ingenuïtat de servir-nos — i les darreres, en bona hora, discretes revelacions, fetes sobre les determinants de les ments d'Antoni Granjo i Machado Santos, despertaren i alarmaren definitivament la consciència nacional. El vell proverbí: «De Castella nem bon vento nem bon casamento» té avui a Portugal l'actualitat més efectiva.

Sabem al que passa a Madrid, i l'actitud del senyor Alba en la resolució de certs problemes que ens interessen. I pensem, demés, amb indignat horror, el que molta gent sospita: que Espanya, féu, a Londres i prop de la Lliga de les Nacions, certes «démarches» per a obtenir un «placet» o un mandat per a la seva intervenció a Portugal, amb l'agravament que agents estrangers promouessin aquí avalots, financers revolucionaris, etc., etc., per a efecte i contra tota raó. Portugal sigui el focus més perillós del bolxevisme a l'Europa occidental...»

No hi ha dubte, però, que la situació interna és molt poc favorable, que la crisi econòmica i la lluita feixista dels partits està portant el país a la ruïna. La mateixa personalitat,

que forma part d'un grup selecte d'escriptors i polítics, ha declarat sobre tal punt al nostre amic:

A-Lisboa, i al país, estem treballant, amb el millor èxit, per a una propera solució política, constitucional, que ens permeti definir, una actuació enèrgica davant els problemes que la incapacitat d'acció dels governs partidistes no deixa atacar, agreujant, los.

Es molt possible que, dintre poc, les nostres idees i la nostra doctrina orientin u ministeri nacional cap al qual, tot ho indica, estem sortosament caminant.

Podrem allavors realitzar, en quant sigui possible, ço que el nostre desig general d'una intelligència ibèrica reclama que fem, des del mateix moment en què desapareguin les tendències enemigues que exploten la nostra hispanofília i agreugen intencionadament i interessada els nostres mals. La nostra incompatibilitat és amb l'Espanya d'avui. El nostre acord serà amb el conjunt de les nacions ibèriques del demà, desfet el perill i la justa desconfiança que el present, com el passat, ens imposen.

Insistint encara sobre l'actitud indecisa que alguns polítics portuguesos observen davant la qüestió ibèrica la personalitat entrevistada digué en resum:

«L'actitud equívoca dels nostres homes públics té dues explicacions: en els uns, la desconeixença del perill central, vanitat ingenua, o menor comprensió. Altres, molt pocs, són maniobrats per agents o propis interessos.

Però el poble portugués i les seves seleccions recolzen de l'Espanya d'avui, i desitja la intelligència ibèrica, quan s'apartin de l'horitzó els perills i la preocupació per part de certs espanyols, de què Portugal accompli ja les seves possibilitats històriques i no té vida pròpia, ni capacitat d'indpendència, o possibilitats més riques, més properes i més garantides que qualsevol altre poble d'Ibèria, del moment que vulgui organitzar el seu esforç davant l'immens tresor verge que té a l'abast de les seves mans.

Continuà la Catalunya fraterna i sincera en les seves intencions, donant-nos la seva estimació i el seu ajut. Cap esment no caldrà en mal terreny, ni romandrà estèril.

Nosaltres també esguardem cap a Llevant i nosaltres som, en mig de la desorientació, de les ingenuïtats o de la traïció dels altres, els que han de triomfar amb el triomf de Portugal.

que la protesta inflexible anà dirigida, més que a l'artista, als qui volien imposar una ovació completament fora de lloc.

La senyora Baldaessarre fou també víctima de l'exaltament del públic, al qual semblà no plaure-li gaire la capa color de rosa i el plomall que l'artista llua en l'escena de Sant Sulpici. Certament, no eren aquests atells del millor gust, però ens semblà, la veritat, excessiva i sobretot, poc correcta, la hilaritat que ells provocaren.

Pel demés, «Manon» obtingué una interpretació més que regular. La senyora Baldaessarre cantà amb distinció el seu paper i interpretà amb emoció el personatge de Massenet. El tenor, senyor Hackett fou molt aplaudit per tot hom en l'escena de Sant Sulpici, que cantà amb clara dicció i justa entonació. Ambdós cantaren excel·lentment el duet del darrer acte, essent cridats mantes vegades a l'escena, en finalitzar l'obra, juntament amb el mestre Padovani, que condnà la orquestra amb la seva mestria, ja reconeguda, demostrant un perfecte coneixement de la popular partitura francesa.

La senyora Marchetti i els senyors Ghirardini i Olazola, molt discrets en llurs respectius papers. El cos de ball haurà de tenir cura a l'ensenyament de seguir el compàs. Fem excepció de la senyoreta Boronat, que dansa, com sempre, molt finament i amb gràcia.

Que el record, bon xic amarg, d'aquesta «Manon» serveixi de lliçó, per al succés, a qui correspongui. — J. LL.

En virtut de la renovació anual de càrrecs, la Junta Directiva de la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, ha quedat constituïda amb els següents senyors:

President, En Rafael Maspons; vice-president, N'Alexandre Fàbregas; tresorer, En Ramon Tomas Alayo; comptador, En Manuel Ribé; bibliotecari, En Joan Gassol; assessor tècnic, En Josep Mas Alemany; secretari d'actes, En Lluís Corominas; secretari d'exterior, En Josep Maria Rovira; i vocals, En Josep Paven (President de la Comissió de Premsa-Foment-Propaganda); Na Remel Semis de Vinyas (Idem de Mercats); En Pau Vidal Balaguer (Idem d'Escorxadors); En Llorens Gispert (Idem Protecció als arbres i plantes); En Martí Puig Gálceran (Idem Protecció als ocells); N'Anna Senyé (Idem abolicionista de les curses de braus); Na Dolores Salda (Idem Animals menors); i En Lluís Aymà (Idem Animals de tir i càrrega).

En la renovació de càrrecs de l'Agupació d'Antics Alumnes del Col·legi de Sant Julià de Vilatorrada, ha estat elegida la següent Junta:

President, Jaume Sanfeliu; vice-president, Joan Cirera; tresorer, Joan Can dels; secretari, Lluís G. Surroca; vice-secretari, Jaume Vilardell; comptador, Ramon Oriol; vocals: Josep Boixaderas, Salvador Tarragó, Joan Prat.

En la Junta general reglamentària tinguda per l'Associació de Construtors, Pintors i Guarnidors de Cotxes i Carrosseries per a Automòbils, ha estat elegida per aclamació, per al present exercici, la següent Directiva:

President, En Joan Molist Artigas; vice-president, En Josep Farré; comptador, En Francesc Capella Vilanova; tresorer, En Ricard Mestre; secretari, En Pere Fayos Nuet; vice-secretari, En Joan Sobrepere; vocals: N'Hornan Gausachs, En Simó Santanés i En Joan Sugranyes; secretari general, En Joan Fabrès Laporta.

El Consell Directiu de l'Associació de Cafès, Bars i Similars, per a 1923, ha estat constituït així:

President, En Ramon Sayol Pinos; vice-president, En Baldomer Carbó Llonch; tresorer, En Francesc Ferrer Enrich; comptador, En Francesc Sabater Petit; secretari, En Francesc Gibert Gran; vice-secretari, N'Enric Pagès; bibliotecari, N'Agustí Bel Balada; vocals, En Ramon Sabadell Olliva, N'Isidre Guàrdia Campderrós, En Llorenç Capell Casals, En Joan Pujol Muné, En Josep Roca Tudó, N'Antoni Rafecas Buxens, En Ramon Capellades Moragas i En Josep Mir i Lloré.

L'Associació d'Amos de Cafès de primera i restaurants de Barcelona, celebrà Junta general el 20 de gener passat, havent elegit, per a formar la Junta del present any:

President, En Pau Valls (Petit Terminus), Aragó, 280; vice-president, En Josep Martí (Cafè Nou Suis), Passeig de la Duana, 5; secretari, En Joaquim Paloma (Lunch-Bar), Rambla del Centre, 3; tresorer, En Jaume Duran (Cafè Colonial), Passeig de la Duana, 13; comptador, En Joan Ferrer (Gran Liceu), Rambla del Centre; vocals, En Vicens Camino (Restaurant estació del Nord), i En Mestelló Serna (Cafè Suis), Rambla del Centre, 21; advocat assessor, En Francesc X. Vila, Passeig de Gràcia, 28; secretari general, En Josep Joves, Ronda de Sant Pau, 35, quart primera.

S'acordà adherir-se a la Confederació Gremial Espanyola.

Per unanimitat també s'acordà cursar telegrams als president del Consell de ministres i ministre de la Guerra sollicitant l'indult de Lluís Verdader.

Concerts

COLISEU POMPEIA

Associació Intima de Concerts

Suspeus indefinidament les audicions del Quartet Renaixement, es feia desitjar a Barcelona la constitució d'un nou Quartet de corda que donés a la nostra ciutat la importància merecuda per les valors musicals que emplen El Quartet Casals, que es presentà per primera vegada en el darrer concert de l'Intima, deixà una impressió de les més agre-

Segona Regla per a parlar bé

Un xic d'esforç

Molt pot l'estalvi, cert,

«aproveitant petits guanys,
no et facin por dolents anys».

Però l'estalvi no ho pot tot.

Quan una olla és massa plena, vessa; quan els núvols, venen massa carregats, deixen caure l'aigua; així a tu, en un moment imprevist, sense saber com ni per què, se t'escapen per la boca grolleries verbals, fletomies i renecs.

«Molts moren per la boca,
com els peixos».

En aquest cas semblaria ho recomptar-te abstinència:

«més en cura la dieta
que la llanceta».

un xic moderat de les paraules, car
«més mata una mala llengua,
que una mala llaga».

Però amb sol moderació, estalvi i dieta, no arribaràs a tenir un lèxic fort i viu; la dieta i l'estalvi són mesures preventives gairebé negatives sobre les quals cal aportar qualcom actiu, ben teu i personal, «un xic d'esforç».

No n'hi ha prou de romandre passiu, has d'actuar, has de donar bon cop de dents, quan se t'escapi una paraula que hauria de restar muda i a dintre; has d'afermar la teva voluntat. T'has d'esforçar. Sense aquest esforç conscient, tarat com estàs, no en reeixiries. Un noi no necessita fer cap esforç sensible per a aprendre a parlar perfectament qualsevol llengua. Basta que la senti parlar, ja la parlarà ell, també. Per això veuràs que al portar el teu menut a França, et tornarà parlant francès; si a Alemanya, alemany; si a Turquia, turc. Tu no l'entendràs pas, ni ell tampoc a tu, però ell parlarà perfectament la llengua de França, d'Alemanya o de Turquia. I si tu vols aprendre la llengua del teu fill, no ho aconseguiràs pas, per intel·ligent que siguis, sinó molt imperfectament, i després de molts esforços i anys d'estudi.

Cap persona gran, sense un violent i esforçat treball, aprèn a parlar bé cap llengua estrangera. Es per aquest motiu — perquè no acostumen a esforçar-s'hi — que la majoria dels anglesos no saben parlar, ni fins entenen, cap altra llengua que la seva, i el perquè molts castellans, aduoc intel·ligents, no parlen, (ni després d'haver viscut molts anys a Catalunya), una llengua germana i veïna, la llengua catalana. Doncs aquest mateix esforç, però en grau reduït, dissim, gairebé insignificant, és el que es necessita per a parlar bé. Però més que esforç, aquí, l'únic que cal és «un xic de bona voluntat».

I, si malgrat tot, després de temps d'anar-hi alerta, encara et surten mots que et comprometen — no volem pas pensar que siguis negat o

dement — és que no hi has posat el coll, tant se t'endona!

I has de posar-hi el coll en això de parlar bé, perquè «tu has estat causa que es parli malament».

«Qui busca el mal
que no el plori».

«No tiris pedra a ton germà,
que a ton front rebolarà».

La llengua, i, per tant, també els seus defectes, es comuniquen per contagi. Les paraules que dius mal dites, els renecs, que com salivern de la teva boca, cauen dels teus llavis, no cauen pas en va, ni es perden en el buit.

«l'ovella ronyosa
empesta el ramat».

Tots s'aprofiten! Els primers en recollir-los són els teus fills, i els segons els teus germans, els veïns, els compatriotes.

«els renecs dels grans,
van a la boca dels infants».

En el parlar, com en el demés,

«els testes s'assemblen a les olles:
del mig o de les vores».

Si tu parlessis bé, hi parlarien també els teus fills, i les teves filles, i ara, a tal extrem de misèria verbal s'ha arribat, que fins hi ha poble en el qual les dones parlen tan malament com els homes, renegant, i, fins, algunes, blasfemant!

«encara que no gaire,
dona hi ha que empesta l'aire!».

I pensa, català, que ets cristià, que en el reneç hi va inclòs un greu ultratge contra Déu, un afront contra la llengua, i un astigma vergonyós pel poble que el diu.

Tu, en la boca dels altres, si fessis un blasfem,

«— el porc dona morrades
fins després de mort».

Continuaries renegant. Es tan perjudicial per a la llengua i el poble renegaire, que, si existís una policia social s'hauria d'agafar el que gita renecs, i isolant-lo, perquè les seves fletomies morissin en el buit, o bé a ésser possible, tapiar-li la seva boca, com s'empareda un sepulcre, per a tancar a dintre aquella mort que empesta els rius.

I si tot això no et convenc i prefereixes continuar mal parlat al teu gust i tarannà, creu que és ben cert el que diu l'adagi:

«gent hi ha que es mereixen lo dels
raïms, els bons penja's, i els dolents, trepitja's».

«Qui s'estima un poc,
no renega a casa ni enllòc».

IVON L'ESCOP

Govern civil

NOVA LÍNIA D'AUTOMOBILS

La secció d'Obres públiques avisa que durant el termini de vuit dies poden presentar-se reclamacions per escrit en el Govern civil relativament al permís que don Jaume Barris i Fàbregas sollicita per a establir un servei públic d'automòbils entre Sant Quintí i Sant Joan de Mediona, segons les tarifes i horaris que hi ha de manifest a la dita secció (Pelayo, 11, tercer).

EL GOVERNADOR

Avui el governador ha assistit al concurs organitzat pel Foment de la cria del canari i a la inauguració dels partits del campionat de Tennis.

Després ha anat a pendre el sol i, segons deia, era la primera vegada que ha pogut fer-ho d'ençà que és governador. El que hagi pogut pendre el sol tranquil·lament — deia — és senyal que no passa res anormal que l'obligui a no moure's del seu despatx.

En efecte, totes les notícies rebudes acusaven normalitat completa a tot arreu. El comunicat de la policia corresponent a les darreres 24 hores, sols contenia fets insignificants.

Gran Teatre del Liceu

Manon

L'efemèria partitura de Massenet, de la qual no sabem prescindir encara i és l'obra obligada de totes les temporades, tingué ahir una nit sortida. No havíem presentat mai una «Manon» tan accidentada. L'obra no obtingué pas certament una interpretació menys acceptable de la que correctament se l'hi dona, però una imprudència, que hauria d'haver-se evitat, exaltà al públic i es llençà, al final del primer acte, a una sorollosa i lamentable protesta.

Fa ben pocs dies, des d'aquestes pàgines mateixes, demanàvem nosaltres als senyors professionals de l'aplaudiment un xic més de moderació en llur començament, preveient que el seu abus d'«entusiasme» podia provocar, el dia menys pensat, com succeí ahir nit, una contraprotesta molt desagradable pels artistes, per l'empresa i per tot hom.

El senyor Hackett, que, sense ésser un gran divó i, amb tot i la seva expressió freda, és un bon tenor, no estigué prou encertat en el «sonnet» del primer acte. El nostre públic intel·ligent en matèria de tenors, no aplaudirà mai a un tenor que cal i de la manera que ho féu el senyor Hackett. Amb tot no hauria extremat la protesta si no haguessin estat exagerats i ximpornis els aplaudiments. Aquesta és la nostra opinió i creiem

Vida religiosa

Avui: La Purificació de Nostra Dona o Candelera; Sant Corneli, centurió, i Santa Felicià. — **Demà:** Sants Blai, bisbe, i la Beata Joana Lestonac, vídua. Quaranta hores: Demà, a l'església de Santa Teresa de Religioses Carmelites descalces. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: De Santa Maria en dissabte, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Providència, al Pl. privilegiada. Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Joan. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Desemparats.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Commemoració dels Fideles Difunts, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús, a la mateixa capella.

— **Parròquia de Sant Jaume.** — Com els anys anteriors, hi drap lloc en aquesta església, solenníssims cultes a Sant Blai, Demà, festivitat d'aquest sant, hi haurà misses des de les sis, durant les quals es podrà besar la seva reliquia. A les vuit del matí, es beatificaran els fruits que portin sos devots. A les deu, missa solenne cantada, com també la capella de música cantant una absolta de l'ofici propi a la missa de les dotze. Predicaran les glòries de l'advocat contra les malalties de la gòria, el P. Candi Rincón, M. P.

A dos quarts de set de la tarda, començarà l'octava, essent l'hora dels altres dies la mateixa, com també el predicator. Tota l'octava, en acabar es cantarà l'himne i es podrà besar la reliquia de Sant Blai.

Obituari

FUNERALS

El jove Jaume Estapé Tort-Martí, mort el 26 de gener, als 16 anys. Demà, a l'església de Sant Josep i capella de la Medalla de la Casa de Caritat.

Na Angela Salas i Fontseré de Mezquita, mort el 19 de gener, als 73 anys. Demà, a dos quarts d'onze, a l'església del Bonsuocce.

En Joaquim Mulas i Pagès, mort el dia 29 de gener, Demà, de deu a dotze, a l'altar del Sagrament de la parròquia dels Josepets.

En Jaume Bellatubi i Jaques, mort el 23 de gener, Demà, de deu a dotze, a l'altar del Sagrament de la parròquia de Jesús (Gràcia).

Na Dolores Garga i Santelmo, mort el 22 de gener, Demà, a les deu, a la parròquia de Sant Agustí.

Na Júlia Boultouger de Colomer, mort el 15 de desembre passat, Demà, de deu a dotze, a l'església de la Concepció, església de Bellem i església del Pl. de set a nou a l'església de Sant Just.

Na Emilia Iribarriburu, vídua d'Antoni Egui, mort el 17 de gener, als 74 anys. Demà, a les deu, a l'església del PP. Dominics (Abuzes-March, 54).

En Emil Oñis i Prat, mort el 15 de gener passat, Demà, de deu a dotze, a l'església de Sant Pere.

En Frederic Padri i Bes, vídua de Julia Rosillo i Alquer, Demà, de deu a dotze, a la Catedral, altar del Sagrament.

Na Maria de la Concepció, Capella i Pujols, mort el 5 de gener passat, Demà, a dos quarts d'onze, a la parròquia de la Concepció.

ANIVERSARIS

Na Francisca García i Cuevas, vídua de Pere Claret i Serra, mort el 3 de febrer de 1922. Demà, misses a l'església de la Bonanova, capella del Col·legi d'Escolapis (Diputació, 277), i a la parròquia dels Angels.

En Cassimir Badià i Ortega, mort el 6 de gener de 1922. Demà, misses a la parròquia de la Concepció, a l'església de Pompeia i a l'Assí de Sant Joan de Déu.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Pau Sedó i Vives, Enterrat la tarda d'avui al Cementiri Nou.

Na Clara Alejandro i Cubina de Sender, Enterrada aquest matí al Cementiri Vell.

Na Angel Matute i González, Enterrada aquesta tarda al Cementiri Vell.

En Joan Creus i Sacristà, Ha mort, als 33 anys. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Na Ferrer Lozano i Gros, Enterrada aquesta tarda al Cementiri Nou.

En Miquel Fortuny i Riuénbas,

Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Na Josepa Bertran i Maristany, vídua d'En Gabriel Riera i Pagès. Enterrada aquest matí al Cementiri Vell.

Bisbat

ELS MONUMENTS DE MONTSERRAT

Amb el títol d'«Una vergonya» «Gasete de Vich» reproduïu en lloc preferent del seu darrer número l'article que va sortir a la Pàgina Artística de LA VEU DE CATALUNYA, el dia 18 del darrer mes de gener.

Davant de la reproducció de l'article esmentat, «Gasete de Vich» hi posa unes atinades paraules, totes plenes d'amor per la Santa Muntanya de Catalunya i per les estacions del Via Crucis monumental que són, juntament amb el misteri del Sant Rosari, paleses manifestacions de l'art i de la religió del nostre poble.

El que ha fet «Gasete de Vich» en el seu darrer número, haurien de fer-ho tots els periòdics de Catalunya, exposant ben cruaument a tots els catalans aquesta vergonya que han donat a conèixer els redactors de la nostra Pàgina Artística. Tal vegada fent-ho així, es trobaria la manera de posar remei al mal, amb la qual cosa s'evitaria que el selvatisme d'uns quants pògues produïu impressions molestoses als forasters que visiten la muntanya de Montserrat.

— El doctor Guillaumet ha fet els següents nomenaments de vicari:

De la parròquia dels Angels, don Juli Pelayo i Morales; de la Sagrada Família, don Jaume Llonch Solà; de Santa Maria de Badalona, don Manuel Ribas i Mas; de la Concepció de Sabadell, don Pius Pallás i Durán; i d'Argentera, don Joanquim Montfort i Prieto.

— Han estat nomenats: orònom de Vilablareix, el reverend don Joaquim Grallós, fins avui vicari de Lloret; i vicari de La Sella, el reverend don Pere Punset, que ho era de Les Preses.

— El senyor bisbe d'Urgell ha firmat els següents nomenaments:

Don Enric Gabriel, econom de Sant Jaume; don Francesc Blázquez, orònom de Surri; don Valentí Brisa, vicari d'Albesa; don Alfons Armengol, R. de Llimiana; don Josep Eixa, P. de Sant Esteve de la Sarga; don Joan Salse, professor de llatí d'Ollana; don Pere Sirvent, mestre de Castellbó.

— S'ha publicat el número d'«Orthodoxon Biblion», corresponent als mesos de novembre i desembre de l'any passat. Es, aquest butlletí bibliogràfic de la casa Subirana, interessantíssim com de costum.

— S'ha publicat el número corresponent al darrer mes de gener del «Butlletí del Centre Social de Beneficència de Bellem», amb notables referències.

Per l'ensenyament català

En el Consell General de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, a proposta de la presidència, es va acordar que com cada any s'envia als catalans d'Amèrica un Missatge de salutació, agraint la seva continuada cooperació, així com la concessió d'un vot de gràcies als consellers que cessen, als socis que tan arduament treballen per augmentar el nombre d'associats de la Protectora, a la premsa per la seva entusiasta i extensa propaganda, i a les corporacions públiques que l'ajuden moralment i material.

També fou ratificada la constitució de les Comissions Delegades d'Horta i Vilanova i Geltrú, les quals han quedat constituïdes així:

Horta. — President, Pere Manen i Artés; tesorera, Joaquim Lletjos; vocals: Antoni Rovira i Virgili, Ramon Noguer i Comet, Rosend Naltet i Joan Pallí; secretari, Joaquim Delclós i Dolé.

Vilanova i Geltrú. — President, Gustau Galceran; tesorera, Antoni Escotet; vocals, Antoni Borbones i Josep Soler i Ribó; secretari, Josep Carbone.

NOUS RETOLS EN CATALA

La Ferreteria «La Barcelonesa», del carrer de l'Hospital, 122 — ensa Joan Planas, S. en C. — ha decidit usar el català en tots els actes escrits del seu comerç.

El cant litúrgic

Mossèn Francesc Baidelló, tan justament estimat entre els amics del cant litúrgic, ha donat a l'església de la Bonanova, una interessant conferència sobre l'esmentat tema.

L'acte, que era organitzat per la Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, de Sant Gervasi, vingué molt concorregut, i mossèn Baidelló, el qual fou escoltat amb religiós silenci, va ésser objecte en finalitzar la seva dissertació de fervoroses i merecudes felicitacions.

El docte conferenciant començà amb un breu historial de la música que va tenir naixença en l'instint, en el qual l'home va servir-se de la paraula per a endreçar a l'Autòr del seu ésser un càntic de reconeixença i d'adoració. Assenyala breument les evolucions i contingències de l'art sagrat de la música en el recó dels temps.

Defini d'una manera clara i precisa, co que és el cant litúrgic, assenyalant la diferència essencial entre aquest i l'anomenada música sagrada, polifònica o cant modern. Remarcà com el cant gregorià és el cant oficial de l'Església; és aquell recull de composicions que es troben en els llibres litúrgics, el Missal, el Gradual i l'Antifonari, és company inseparable de la Litúrgia; és el cant de la clergia i del poble cristià, sempre unisonant, de tal manera que així com és una fe de tots els cristians, sia també una fe amb la qual sia feta manifest. Addui en favor del cant litúrgic, l'autoritat de l'Església mitjançant vegades manifestada, citant nombrosos i ben interessants testimonis, de Concilis, Sants Pares i Prelats, fent veure la raó i la necessitat d'aquesta autoritat, car donada la influència que el cant exerceix en l'esperit dels fideles i el fi que li ha estat assignat de contribuir a l'edificació i santificació de les ànimes, és lògic i racional que l'Església hagi volgut que el seu cant fos regulat per lleis i normes obligatòries a tots els pobles de la Cristianitat. I aquestes lleis i normes les compleix a bastament el cant gregorià.

Desenrollà també altres punts força interessants, com són: El cant litúrgic i el Sant Sacrifici de la Missa; el cant litúrgic, considerat com a cant del poble; valor doctrinal del gregorianisme, basant totes aquestes afirmacions en autoritats eclesiàstiques.

En parlar de la bondat artística del cant litúrgic, el conferenciant feu del gregorianisme un elogi entusiàstic i fervorós.

Dell són aquestes paraules: «Digues si heu sentida mai emoció més pura, més intensa, més espiritual que la que dona la digna execució del cant gregorià. La seva melodia alada vola espas enllà, confosa amb els núvols de l'encens, traspasant els raigs del sol que entren vergonyosos per entre les colorades vitralls, i arriba fins al davant de la Majestat de Déu i allí, devot i mitjançant entre l'home i Déu i a través d'aquesta terra una abundosa rosada de gràcies celestials que regalen sobre els nostres cors». A continuació cita nombrosos testimonis d'autors de tots els temps, de casa i de fora, poetes, filòsofs, pensadors i músics que han manifestat ben sovint el seu entusiasme i el seu fervor envers el cant litúrgic, posant-lo entre les primeres i més fortes manifestacions de l'art i de l'esperit.

Estudià el moviment litúrgic desvetllat a la nostra terra en el qual ha tingut lloc preferent el cant gregorià. Va dedicar un fervorós elogi a les esglésies de ciutat i de fora en les quals ja és cosa normal el cant col·lectiu del poble, mercès al treball de gregorianistes ferms i convençuts i a la obediència i constància dels fideles cantaires, sortosament ja ben nombrosos, que aconsegueixen una obra altíssima exemplaritat. Així les funcions parroquials van adquirint poc a poc aquella majestuosa grandiositat que li presta la participació activa i intel·ligent del poble cristià en les sublims cerimònies del culte. Feu vots per a que els núvols de cantaires populars es vagin estenent arreu de la nostra terra ben alliconats en aquestes matèries, fortament formats en el domini del cant litúrgic, el qual ha d'obtenir la major perfecció possible per tal d'imposar-se amb la seva força de veritat i de bondat.

Es dolgué també de la manca d'estima i consideració en que és tingut el cant litúrgic en alguns indrets, considerant-lo ben sovint com a cosa secundària, posposant-lo al cant polifònic, als conjunts vocals i instrumentals que en lloc de recollir l'esperit cristià i viar-lo vers el seu veritable fi que és la santificació de les ànimes, altra cosa no fan sinó distreure'l amb rebuscaments i efectismes poc en consonància amb el «decorum» de la casa del Senyor. Però si el gregorianisme no és, encara prou comprès i estimat de les gentes cristianes és també degut a la manca de cura i de dignitat que en la seva execució solen esmerçar-se. Si els elements directors haguessin una ferma i sòlida formació i fossin constantment dedicats a l'estudi d'aquesta importantíssima art, d'altra manera es faria entenedora i amable als fideles i obraria en els esperits amb tota la seva força i eficàcia. Per això cal recordar insistentment les disposicions que sobre música religiosa ha dictat repetidament la Seu romana amb caràcter obligatori a tota la cristianitat. Ara mateix el Sant Pare Pius XI ha manat que en les festes de la seva coronació celebrades esplendorosament al Vaticà, no s'hi executés altra música que la gregoriana considerant que aquelles no perdien pas res de la seva grandiositat, sinó que així devindrien més encaraades a l'esperit de l'Església i que aquest gest admirable ressonaria pel món com un bell exemple digne d'imitació.

L'orador recomanà fervorament als seus oients que es fessin seves aquestes veritats i que cuidessin d'escampar-les arreu. Recordà que el cant és obligatori a tots els cristians, per tal de fer-los més directament participants en les cerimònies del culte i més coneixedors de la grandiositat de la sagrada Litúrgia. Les paraules de l'Apostol Sant Pau «germans», en fervoriu-vos els uns als altres amb salms, himnes i cànctics espirituals» són una formidable apologia del cant litúrgic i van dirigides indistintament a tots els cristians. Mai ens sentirem tant germans; tan íntimament units al cos de l'Església, com amb el fervor i entusiasme del cant sagrat. La flama ardenta de l'amor brandarà els nostres cors i el cant ens farà pregar les delícies del cel.

El mot final de la conversa, fou un prec encès i entusiasta que fou Mossèn Baidelló als seus oients de mantenir-los que com a conclusió pràctica de la conferència, mostressin tots a peu dret, el seu amor i devoció al cant litúrgic entonant tots a l'hora amb fervorós recolliment i amb fe de cristians una de les més belles melodies gregorianes, «Alleluia, gaudium». Les notes d'aquesta can tressonaren vibrants i majestoses per les voltes del temple aixecant en tots els cors un suavisim i plaent record.

Verament és digna de lloança la Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, per l'encertada organització d'aquests actes.

El vinent diumenge, el Col·legi Oficial de Doctors Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències, d'aquest districte universitari, celebrarà junta general ordinària al Saló de Consells de la Universitat, a les nou del matí, per a procedir a la renovació de la Junta Directiva.

Solemnes i brillants varen resultar els actes amb que l'Escola Municipal de Sords-Muts de Vilajoana va celebrar la festa del seu patró Sant Francesc de Sales. Oficià a la parròquia el reverend J. Treus, assistit pels preveres J. Comas i A. Griefa. El celebrant pronuncià una bella plàtica abans de la Comunió, concurrent-hi els mestres i alumnes. Entre altres invitats, hi havia el regidor senyor J. M. Nadal i els senyors Gassol Bosch, Doctor A. as, del Negociat de Cultura, la Junta en ple del Centre Familiar de Sords-Muts, el senyor Manén, en nom de les institucions benèfiques de la Caixa de Pensiones i Estalvi per a la Vellesa, i el senyor J. Tortosa, en representació de l'Institut Català de Sords-Muts de Barcelona. El cor del Patronat Domènec va cantar una missa gregoriana sota la direcció del reverend R. Batlle. Sessió de cinema i teatre de titelles. Els educands passaren alegrement el dia en la institució. En resum, va ésser una festa que marca època en la història de l'Escola.

Amb animació tingué lloc l'acte d'homenatge als poetes En Carles Sanahuja i N'Agustí Castells, a la sala de conferències del Palau de l'Ensenyament Comercial. Ocuparen la presidència la doctora Cuadras Bordes, el president de l'Audiència i N'Antoni Cots. El president de l'Audiència donà per obert l'acte, i seguidament la doctora Cuadras Bordes pronuncià un fornió parlament d'elogi als homenajats.

El senyor Cots manifestà, amb paraules entusiastes, la seva adhesió. Seguidament feu la presentació de N'Agustí Castells i el senyor Galés, de la Relació de «Flames Noves».

En Pere Jener passà a llegir les poesies d'En Castells, d'un talent espiritual amatori; i la senyoreta Na Maria Saludas recità força bé «El primer fill...» i altres.

Es donà per acaba la primera part, en mig d'una xarorosa ovació. A la segona part, el senyor Saludas llegí un parlament ple de mots de lloança a En Carles Sanahuja, seguint-lo el senyor Marian Caseras per donar lectura a una composició al·lusiva a la festa; el senyor Manuel Valldeperas que ens parlà de l'estil de l'homenatge, i feu després ús de la paraula aquest últim, el qual, després d'agrair les lloances dels estimats companys, llegí les poesies que integren el seu llibre «Records i Galanjes», entre les quals foren molt celebrades la «Penyora d'amor», recitada per la damisella Maria Saludas, «Magdalé» i «Consells de famílic».

El públic que aplaudí el treball del senyor Sanahuja, es retirà content, després d'escoltar el sentit i vibrant discurs de gràcies de la doctora Cuadras Bordes.

Les autoritats foren convidades a un lloix que se servi en una de les sales de l'Acadèmia Gots, rebent els homenajats senyors Sanahuja i Castells nombroses felicitacions.

OBSEQUI

El programa del mes de març propinent que projecta de celebrar el P. de J. «Nostra Senyora de la Mercè», és el següent:

Dia 4. — Visita a l'Empar de Santa Lúcia.

Dia 11. — Visita als Pomells de Masnou.

Dia 18. — Excursió a Hospitalet.

Dia 25. — Visita als Pomells de Molins de Rei.

LA FIRA DE MOSTRES

En les oficines de la Fira Oficial de Mostres d'aquesta ciutat es rep continuada correspondència, de les Cambres de Comerç d'Espanya que, tenint en compte les indicacions del Comitè Central de Madrid, estudien la manera de cooperar a la propera manifestació per aconseguir que existís una representació reunida de tota la Indústria i Comerç d'Espanya.

Almateix temps influeixen perquè ens visitin grups de compradors de totes aquelles endreçades eminentment agrícoles que per les característiques de llur producció no es troben en condicions de flituar amb casetes com posiblement les demés Corporacions Econòmiques.

Cultura

El vinent diumenge, el Col·legi Oficial de Doctors Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències, d'aquest districte universitari, celebrarà junta general ordinària al Saló de Consells de la Universitat, a les nou del matí, per a procedir a la renovació de la Junta Directiva.

Solemnes i brillants varen resultar els actes amb que l'Escola Municipal de Sords-Muts de Vilajoana va celebrar la festa del seu patró Sant Francesc de Sales. Oficià a la parròquia el reverend J. Treus, assistit pels preveres J. Comas i A. Griefa. El celebrant pronuncià una bella plàtica abans de la Comunió, concurrent-hi els mestres i alumnes.

Entre altres invitats, hi havia el regidor senyor J. M. Nadal i els senyors Gassol Bosch, Doctor A. as, del Negociat de Cultura, la Junta en ple del Centre Familiar de Sords-Muts, el senyor Manén, en nom de les institucions benèfiques de la Caixa de Pensiones i Estalvi per a la Vellesa, i el senyor J. Tortosa, en representació de l'Institut Català de Sords-Muts de Barcelona. El cor del Patronat Domènec va cantar una missa gregoriana sota la direcció del reverend R. Batlle. Sessió de cinema i teatre de titelles. Els educands passaren alegrement el dia en la institució. En resum, va ésser una festa que marca època en la història de l'Escola.

Amb animació tingué lloc l'acte d'homenatge als poetes En Carles Sanahuja i N'Agustí Castells, a la sala de conferències del Palau de l'Ensenyament Comercial.

Ocuparen la presidència la doctora Cuadras Bordes, el president de l'Audiència i N'Antoni Cots.

El president de l'Audiència donà per obert l'acte, i seguidament la doctora Cuadras Bordes pronuncià un fornió parlament d'elogi als homenajats.

El senyor Cots manifestà, amb paraules entusiastes, la seva adhesió. Seguidament feu la presentació de N'Agustí Castells i el senyor Galés, de la Relació de «Flames Noves».

En Pere Jener passà a llegir les poesies d'En Castells, d'un talent espiritual amatori; i la senyoreta Na Maria Saludas recità força bé «El primer fill...» i altres.

Es donà per acaba la primera part, en mig d'una xarorosa ovació. A la segona part, el senyor Saludas llegí un parlament ple de mots de lloança a En Carles Sanahuja, seguint-lo el senyor Marian Caseras per donar lectura a una composició al·lusiva a la festa; el senyor Manuel Valldeperas que ens parlà de l'estil de l'homenatge, i feu després ús de la paraula aquest últim, el qual, després d'agrair les lloances dels estimats companys, llegí les poesies que integren el seu llibre «Records i Galanjes», entre les quals foren molt celebrades la «Penyora d'amor», recitada per la damisella Maria Saludas, «Magdalé» i «Consells de famílic».

El públic que aplaudí el treball del senyor Sanahuja, es retirà content, després d'escoltar el sentit i vibrant discurs de gràcies de la doctora Cuadras Bordes.

Les autoritats foren convidades a un lloix que se servi en una de les sales de l'Acadèmia Gots, rebent els homenajats senyors Sanahuja i Castells nombroses felicitacions.

Municipi

OBSEQUI

Diumenge vinent els funcionaris de la Tinència d'Alcaldia del Districte IV obsequiaran amb un àpat d'acomiadament, al Restaurant «La Patria», el que fins avui ha estat secretari En Jacint Ayllon Euras, amb motiu de la seva jubilació.

Assistir a l'acte el tinent d'alcalde del districte, En Miquel Junyent.

Publicacions rebudes

«Revista Catalana de Música», núm. 1, corresponent al present gener.

«D'ací d'allà», número corresponent al present gener.

LES TERRES CATALANES

PERPINYA VALENCIA TARRAGONA LLEYDA GIRONA

Damisselles franceses han dansat la sardana.—Algunes gentils senyorettes franceses del Rosselló, admiradores de la sardana, van tenir la idea de reincorporar-la en el patrimoni de les tradicions, de molts anys enrera cap rossellonès autèntic no havia ballat la dansa nacional catalana i dubtem que cap agrupació francesa, fins del Rosselló, hagi intentat fins ara assolir-ho amb èxit.

Onze damisselles de la millor societat de Perpinyà, cordingant l'esperança als llurs fons clavillers, revestint el xal antic i lluint la cofia catalana, han realitzat aqueixa fi, gràcies a l'energia que han desplegat, assistint a minuciosos assaigs assedegats d'art casolà disciplinant llur voluntat a la noblesa de l'assumpte. En aquesta tasca tan digna van ajudar-les els socs del Casal Català, puntejant pacientment amb elles una llarga sèrie de compassos, abans de abandonar-les a l'incertitud del primer vol.

Va ésser el dijous 25 de gener de 1923 que, per primera vegada d'ençà que el Rosselló forma part d'aquesta nació, una rodona florida de damisselles de França va treure a Perpinyà, davant d'un públic selecte, admirat i corprès, les primeres sardanes, puntejant-les amb harmonia i amorosa.

Tres dies després aplaudirem la segona «prova», a la sala del Casal, mentre els «Rossiyois» rellaven a l'orquestra les més gentils inspiracions dels mestres.

Aquest record dansa sempre en el nostre esperit somnador. Es una impressió serena de quadro virginal i primaverenc, una impressió fresca com una florida de gnesteres un matí de maig, al primer bes de la rosada.

Sota el cel francès, on espelleixen les llibertats, la clara garlanda s'esplegada a la llum, mentre la teòrta cantava en himnes sants les restes dels avis, els espais de l'ànima catalana i els dots de l'esclat. Hem pensat a Catalunya i a Irlanda. Hem pensat al gèst de França, pels 1914, a favor de Sèrbia. Allí França, mare nostra, com l'alaben els rossellonesos, fan catalans i tan francesos a la vegada. Mes, com l'estimarien, França, si miresis cap al Pireneu germà!

Aplaudim la bella iniciativa de les dones del Rosselló.

A l'estudi.—El Chor Català del Casal acaba de posar a l'estudi dos bonics cors per estrenar-los al concert organitzat al Teatre de Perpinyà, a favor del monument dels Voluntaris catalans.

Una d'aquestes composicions és titulada «L'Avia», música del mestre Enric Morera, lletra d'En Carles Brando.

Al Casal Català.—La resta dels 27 i 28 de gener, va ésser un triomf de més pel Casal Català, i particularment per la seva nova junta que presideix En Boixó.

En els tres grans balls que donà el Casal notarem la presència de nombroses dames i senyorettes de la ciutat, que havien conplagut als amants convits dels socs.

Foran puntejades diverses sardanes, continuant-se el ball amb un programa escollit de danses modernes. Diuen que a la tarda, davant un públic selecte, la cobla dels Rossiyois va interpretar les magnífiques sardanes següents:

«Nit de Sant Joan», Morera; «Cambródon», Manent; «Toc d'oració», P. Ventura; «Les nòies de Prats de Molló», Juncà.

Aquestes composicions foren llargament aplaudides. Un entusiasme més gran va animar el cor dels joves i l'extingir les cames dels vells, durant aquestes festes de franca germanor.

«Vista provençal «Le Feu», que estén «Vista provençal «Le Feu» que estén el seu prestigi i les seves col·laboracions fins a les nostres terres, dedica el seu número del 15 de gener a Barcelona i a l'ànima catalana. Prevé el problema català en els seus aspectes més característics, oferint al judici de l'opinió francesa. Han participat en aquesta obra els catalans Puig i Cadafalch, Josep Carner, Joan Estelrich, Rafel Benet, Joan Pich, Josep Pla, Frances Rodon, Xavier Nozès, Cristòfor de Domènech.

Es una iniciativa del tot lloable.

Obriment de curs del nostre Ateneu Científic

El dijous darrer es celebrà l'obertura de curs del nostre Ateneu Científic, sota la presidència del senyor Jiménez Valdivieso, davant un públic nombros i selecte, en el qual formava gran part del personal docent de València.

Llegida per secretaria la Memòria de la labor realitzada durant el curs anterior, el president concedí la paraula al docte catedràtic de Dret polític d'aquesta Universitat, En Maria Gómez González, el qual dissertà sobre el tema: «Algunes consideracions sobre la fracassada autonomia universitària».

Comença dient que el decret del senyor Silió és d'ahir i sembla ja pertanyer a la història, tot perquè som en moments més propicis a desfer que a bastir.

Però l'autonomia promulgada no ha fracassat, sinó que ha estat escamotejada. Fou rebuda amb recel. Les esquerres sospitaven que en aquella obra hi havia una mina oculta, que algun dia faria explosió: les dretes mentre conduïa a la Universitat confessional la miraven bé, d'altra manera s'estendria un caos.

Manifestació d'aquest recel general que deia, és que En Bonilla Sanmartín i En Besteiro entengueren que degué haver-se consultat les Universitats. Els escolars, efecte d'això, no la rebéren amb calor i entusiasme, i sense aquests no pot viure la Universitat. Malgrat tals objeccions, En Silió estigué encertat en portar tota la reforma a la «Gaceta», contra l'opinió d'En Ramon i Cajal, que sentava que havia d'imposar-se gradualment.

La Universitat de València votà per unanimitat l'Estatut. Però, l'autonomia, aduïda portant el vist-plau del cap de l'Estat, estava mancada d'elements vius per a sostenir-se. Per això quan En Silió surt del ministeri, es paralitzen els estatuts formulats.

La tendència reaccionària atribuïda al susdit ex-ministre potser fou una conjectura; allò podia haver-ho suscitat qualsevol polític liberal. Hi hagué prevenció contra En Silió pels seus antecedents polítics, que augmentà en instituir la festa de Sant Tomàs d'Aquino, el dia 7 de març, en què la celebra l'Església.

Aquí es barrà En Silió per la coincidència de dates, i les esquerres no necessiten més per adquirir la convicció de llurs recels no eren infundats i que darrera d'aquell sondeig s'amagaven propòsits reaccionaris. «Aquell dia—afegeix—vaig adquirir la certitud que l'obra d'En Silió estava morta».

En quant al perill separatista que alguns veïen en la Universitat autònoma, Cajal apuntava aquest temor, recorda les paraules de Castelar: «La revolució no es fa per la desesperació de la massa, sinó per la dels millors».

Fa alguns retrets a l'obra d'En Silió, detenhent-se particularment en l'examen d'Estat i en la reglamentació del professorat, puix aquell suposa una redundància, estant esblida l'oposició i sols cal per a les professions lliures, i amb aquest motiu exposarà el mitjà d'evitar la preponderància de les Universitats «que atrauen en període d'exàmens». Que l'import de les matricules d'alumnes oficials es faci en benefici de la Universitat autònoma. Les matricules lliures es pagarien en paper de l'Estat.

Parla del patrimoni de la Universitat, aquí on no s'ofereix el formós espectacle de l'estranger, on es fan esbolicats donatius de particulars a les Universitats.

Clou els defectes, assenyalant els mèrits de l'obra d'En Silió, tendents a l'emancipació, integrada per la sobirania de la Universitat, que si restaura el concepte de la vida corporativa, en l'ordre administratiu inclou la descentralització de serveis: en suma, un règim de confiança i de responsabilitat per a les Universitats.

Amplies consideracions entorn del govern de la Universitat, en la qual deu ordenar qui tingui capacitat per aixecar i intensificar el prestigi el magistrat discurs del docte catedràtic senyor Gómez González, que fou molt aplaudit i felicitat.

Al final feu el resum de la sessió el president senyor Jiménez Valdivieso.

(Conferència de les 9 de la nit)

Tren de carril

Aquest matí, en sortir de l'estació de Torredembarra, ha descarrilat un tren de mercaderies. Per aquesta causa el correu ha sortit dues hores més tard.

Ròbatori

Anit passada entraren lladrejos a la botiga de la casa «Melich i Comp.» del carrer de Sant Josep, emportant-se'n 350 pessetes en metalla, diverses peces de pell i altres objectes.

També n'entraren al garatge del senyor Masdeu del carrer de Sant Francesc, emportant-se'n dues rodes d'auto i altres objectes de poca valia.

Durant el mes de gener han estat despatxades en aquest Govern civil 612 llicències de caça.

Trobada de bombes a Valls

Diu un confrare que els soldats del regiment de Tetuan, Joan Alemany Manzanera i Saturni Orera, trobaren a les proximitats d'una propietat de Josep Català Español, prop del Cementiri de Valls, dues bombes de pistó, amb la metralla posada, carregades amb tróps de ferro i claus.

Els dos minyons, tregueren la metralla i el pistó, avisant, després, el sergent de la guàrdia civil del lloc, que, en unió de la policia, recullí els terribles artefactes i posà el fet en coneixement del governador civil.

Altres noves

El nostre volgut amic En Josep Delclós, president de la Joventut Nacionalista, ha arribat a Barcelona on ha acabat brillantment la carrera d'advocat.

El canonge d'aquesta Seu metropolitana, Mossèn Miquel Julià, ha estat nomenat Degà de la catedral de Plasència.

La Costa

SANT VICENS DE LLEVANERES.—La festa major celebrada al Centre Català fou un èxit dels més grans que es coneixen.

El primer dia, després d'un repicament de campanes, es va celebrar una missa, executant-se la del mestre Ribera, la qual fou cantada per un notable chor del Centre, juntament amb l'orquestra cobla Empordanesa i a Selvatana, de Cassà de la Selva.

A les cinc de la tarda començà el ball, veient-se concorregut de forasters, havent final a les set de la nit. El chor, juntament amb la Selvatana, va celebrar a l'església les tarr antiques «completes».

A les deu de la nit, el chor del Centre va donar un gran concert. Una de les composicions fou cantada amb la cobla i el concert final amb «Els Segadors», acompanyat tothom amb la testa descoberta aplaudint; tot fou ben dirigit pel mestre Vives, director de l'orquestra de Canet.

El següent dia, a les deu, el chor del Centre, juntament amb la Selvatana, tornaren a l'església a cantar la missa del mestre Ribera.

A les quatre de la tarda, la Selvatana va tocar sardanes a la sala del Centre, veient-se lluidíssimes pels concurrents dels pobles veïns, sobretot de la vila d'Arenys de Mar, de la qual vingueren un bell estol de joves i damisselles, destacant-se moltíssim ballant la nostra dansa, següentment ball de tarda, i a la nit, sardanes i balls.

L'últim dia també fou molt concorregut, tocant la Selvatana concerts, sardanes i balls.

Hi va haver el dia primer de febrer, a la nit, un gran ball de disfresses, amb una típica comparsa. A les nou, es van tocar sardanes, i següentment ball de nit. L'esmentat ball fou organitzat per les damisselles del Centre, tenint altra volta l'orquestra la Selvatana.

Avui ha tocat la Selvatana al Casal Català de Caldes.

felicitant a l'orador i sollicitant de tots l'ajut a l'Ateneu Científic per a l'obra cultural que realitza.

Grans aplaudiments acolliren les paraules de la presidència.

E. M. F.

València, 31 de gener de 1923.

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La implantació dels autoòmnibus

L'alcalde ha rebut ja invitació oficial per a la reunió que es celebrará al Circol Mercantil i Industrial, amb l'objecte de tractar de la implantació del servei d'autoòmnibus en la nostra capital.

Atropell

A la carretera d'Alpica ha estat víctima d'un atropell el pare del conegut farmacèutic de la nostra ciutat En Pere Ramon. Fou agafat per una motocicleta amb sidecar en anar ven un home i una dona.

Hagué d'ésser conduït al dispensari de la Gota de Llet, on li feren la primera cura abans de conduir-lo al seu domicili.

Balls

Demà al vespre, al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de la nostra ciutat, celebrará el seu segon ball de disfresses al saló del Cafe del Comerç. De segur que aquesta vetllada resultarà tan lluida com l'anterior.

— La Societat «Maruxa» celebrará al seu local i a la mateixa hora, el seu primer ball de la temporada, per al qual es nota animació.

Ensenyant a podar científicament

L'enginyer Agrònom de la Mancomunitat, senyor Imbert, acompanyat del perit podador de Masquera aniran a Mayals, donant un curs de poda científica i fent diverses podes en diferents vinyes del audit terme, a imitació de les que es fan amb èxit al Pla del Penès.

Per aquell poble de les Garrigues es fan grans elogis de la cura que té el nostre Alt Organisme, procurant millorar els sistemes de cultius, afavorint el desenvolupament del treball i la riquesa de Catalunya.

La fira de Salàs

Demà comença la renomada fira de Salàs, la qual té extraordinària importància dels temps antics, perquè hi concorren infinitat d'avaries i caps de bestiar de totes menes.

Altres noves

El governador civil ha autoritzat els pressupostos dels Ajuntaments dels següents pobles: Clariana, Cava, Freixanet, Altadill i Figueras.

Pel contrari, ha retornat per a la seva rectificació el de la vila d'Agel.

Per infracció del Reglament de Carreteres la guàrdia civil de Molleusa ha denunciat els següents carreters, veïns de Bellvis, Vilanova de Bellpuig i Lleyda, Pere Valls, Ramon Collaró i Josep Riera, els quals diu que duïen els carros sense la corresponent matrícula.

El Butlletí Oficial del Govern civil porta el Reglament provisional per aplicar la llei d'Accidents del Treball de 10 de juny de 1922.

Demà celebrará sessió de segona convocatòria el nostre Ajuntament.

A les oficines de la Delegació d'Hivenda estan exposades les nòmines de les quantitats que per conceptes de recarrec correspon cobrar als Ajuntaments durant els anys de 1922-23.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ.—La general manca de pluges es fa sentir de debò en aquest terme, no solament per als sembrats i altres tasques de l'art del pages, sinó que fins arriba a escassejar l'aigua en els dos aqüeductes que proveïxen la vila, de manera que s'han vist precisats a restringir-la durant el dia i suprimir-la del tot durant les nits.

— El «Comitè Benèfic», en ésser suprimit el joc, ha presentat l'estat de comptes, resultant que des de l'abril de 1922 fins a la primera quinzena del corrent gener, ha recaptat, per «tolerancia de recreos», 16.329'35 pessetes, que, segons detall publicat per la premsa local, ha estat repartit entre les cases de beneficència, proporcionalment.

— Les Associacions de la Santa Infància i La Panereta del Bon Jesús, han celebrat, juntament, la seva res-

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Homenatge a l'alcalde popular doctor Coll

Els regidors nacionalistes i nacionalistes republicans que formen la majoria consistorial d'aquesta ciutat, obsequiaran amb un banquet al nostre digne batlle Dr. Coll, en homenatge per la seva encertada gestió al front del municipi.

Ròbatori

Diuen de Liansa que s'ha comès un ròbatori de diverses peces de vestir i altres objectes que hi havia a una barca propietat dels patrons Joan Cabria, Frederic Pages i Joan Mallol. Ha estat detingut a Cadaqués un dels autors de la malifeta ocupant-li alguns dels objectes robats.

Viatge del governador

El governador civil ha marxat aquesta tarda cap a Madrid, encarregant-se del Govern civil el diputat de la Mancomunitat En Josep Ferran.

Presos escapats de Figueres

Diuen de Figueres que han fugit d'aquella preso de partit judicial els següents presos, processats i detinguts per diverses causes: Jaume Ximénez (gitano), Lluís Granjol, Univers Cubillas, Josep Valls, Josep Badot, Josep Caritg, Josep Marimón i Joan Pons.

Sembla que aconseguirien lligar el Director de la preso i un ajudant, els prengueren les claus i fugiren tranquil·lament.

Nomenaments

Ha estat nomenat arquitecte municipal d'Olot don Josep Esteve, d'aquesta capital. Han estat nomenats mestres interins de Sant Sadurní, don Just Alejo, i de Campdevànol, don Ignasi Vila.

Vacants

Estan vacants la subinspecció veterinària de Figueres, per a la provisió de la qual es celebrará concurs el dia 14 i la secretaria suplent del Jutjat municipal de Montornès.

Subhastes

A l'Alcaldia de Quatre Cases en farà la subhasta de 400 pins, procedents de la mantanya d'aquell terme, i a l'Ajuntament de Ribes de Freser la de 1.500, també procedents del seu respectiu terme. La primera té el tipus de 5.000 pessetes i la segona el de 15.000.

ta religiosa anyal, a l'església de Sant Antoni, havent-hi predicat un bell sermó mossèn Pere Ginebra, fent-se després la bonica processó per l'interior del temple.

— Sembla que, definitivament, serà instal·lada l'escola oficial de primera ensenyança, a les dependències del Castell de la Geltrú.

— Diuen que passat tingué lloc la inauguració privada del magnífic camp d'esports de l'Associació d'Alumnes obrers, jugant-hi alguns partits d'entrenament entre diferents elements seleccionats i com a preparació per a la important inauguració oficial, que serà tant aviat com estiguin enllestits els altres detalls que falten fer en l'esmentat camp, i corresponents edificis.

— Es a París el nostre estimat amic l'artista del boix N'Enric C. Ricart.

— Ens assabentem que és ja un fet l'enderrocament de l'actual caseta dels bots salva-vides, existent al passeig del Carme, per la qual cosa es procedirà de seguida a l'habilitació d'un nou local, per a estació de salvament.

— Com hem dit mantes vegades, el nostre incomparable passeig marítim hi guanyarà molt amb la desaparició de l'esmentada caseta.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 1

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 77 passatgers.
Vapor espanyol «Rita», de Marsella, amb càrrega general.
Goleta espanyola «Angels Baladà», de Màlaga, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Rortau», de Las Palmas i escales, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Balmes», de Buenos Aires i escales, amb càrrega general i 23 passatgers.
Vapor holandès «Leonora», d'Alexandria i escales, amb càrrega de gasolina.
Vapor espanyol «Juan Antonio», de Gijón, amb carbó.
Veler espanyol «Joaquina», de València, amb garrotes.
Veler espanyol «San José», de Cap-hàpera, amb càrrega general.
Vapor alemany «Otto Leonhardt», d'Hamburg i escales, amb càrrega general.
Veler italià «Giovannino», de Propano, amb carbó.

Vapor espanyol «Villarreal», de Cartagena i escales, amb càrrega general i passatgers.
Vapor espanyol «Canalejas», de València, amb càrrega general i passatgers.

Vapor holandès «Tefus», d'Amsterdam i escales, amb càrrega general.
Vapor italià «Polluce», d'Alexandria i escales, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pailebot espanyol «Joven Paquitos», amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor americà «Salvation Lane», de transit, cap a València.

Bergantí goleta italià «Garduci», en llit, cap a Marina di Carrara.

Vapor noruec «Cederik», en llit, cap a Huelva.

Vapor espanyol «Clario», amb el seu equip, cap a la mar.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Marqués de Campo», amb càrrega general, cap a Passajes i escales.

Vapor espanyol «Aràgon», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor espanyol «Tambre», amb càrrega general, cap a Las Palmas i escales.

Vapor espanyol «Cabo Roca», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Nalón», en llit, cap a Sant Esteve de Pravia.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor holandès «Rhea», amb càrrega general i transit, cap a València.

Moviment del Port el dia 2

VAIXELLS ENTRATS:

Balandra espanyola «Maria Bonmati», de Santa Pola, amb sal.

Pailebot espanyol «Paco Bonmati», de Torrevella, amb sal.

Pailebot espanyol «Maria Antonia», de Ciutat de Mollorca, amb càrrega general.

Vapor anglès «Bankdale», de Middlesbrough, en transit.

Vapor espanyol «La Guardia», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cullera», de Gandia i escales, amb càrrega general i 10 passatgers.

Vapor espanyol «Andalucia», del Ferrol, amb càrrega general i sis passatgers.

Vapor espanyol «Cabo San Sebastian», de Santander i escales, amb càrrega general.

Veler francès «Velo», d'Alger, amb carbó.

Vapor espanyol «Mahón», de Mahó, amb càrrega general i 11 passatgers.

Vapor espanyol «Balear», d'Eivissa, amb càrrega general i 6 passatgers.

Bergantí goleta italià «Fortunato», de Terranova, amb carbó.

Vapor espanyol «Manila», de la mar, amb petx.

Pailebot espanyol «Teresa», de Sant Carles, amb sal.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor italià «Polluce», amb càrrega general i transit cap a Alexandria i escales.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor americà «Salvation Lane», de transit cap a València.

Vapor noruec «Cederik», en llit, cap a Huelva.

Vapor espanyol «Clario», amb el seu equip cap a la mar.

Vapor francès «Tefus», en llit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Eivissa.

pinio pública, que des de setembre de 1919 s'havia creat a Anglaterra, en el Board of Trade, l'Export Credit Department, i que dit organisme podria disposar des del mes d'abril de 1920, de 28 milions de lliures esterlines (765 milions de pessetes), per a impulsar l'exportació de manufactures del Regne Unit. Que l'importació anormal de teixits blancs de cotó que s'ha vingut verificant per nostre port durant l'any 1932, haurà estat un efecte, de les concessions atorgades per l'Export Credit Department, als exportadors anglesos; i que en tals circumstancies era enorme temeritat reduir nostra segona tarifa aranzelaria als productes anglesos, havent de seguir pel contrari, l'exemple de França, Itàlia i Bèlgica, que les elevaven per medi dels coeficients.

A aquesta nota l'Ecm. senyor ambaixador de S. M. britànica ha manifestat que estava autoritzat per a declarar que el sistema de crèdits per a l'exportació esmentada, mai ha prestat cap assistència a l'exportació de teixits de cap classe, no sols a Espanya, sino tampoc Canàries, Fernando Póo ni a la zona del Marroc.

Nosaltres respectuosament hem de manifestar al senyor ambaixador el següent:

Primer. — Que en nostra nota no afirmem que el govern britànic hagi fet us dels crèdits a l'exportació per als teixits de cotó destinats a Espanya.

Segon. — Que amb data 24 de desembre últim el Board of Trade publica el detall dels crèdits atorgats per l'Export Credit Department a l'exportació que pugui a la suma de 21.369.123 lliures esterlines i la llista dels països als quals s'hen enviat, des d'Anglaterra, manufactures beneficiant amb els crèdits de garantia atorgats.

Dits països, copiat a la llista de la relació del Board of Trade, són els següents: Canadà, Austràlia, Nova Zelanda, Àfrica del Sud, Àfrica Oriental britànica, Zanzibar, Hong Kong, Shangai, Índies orientals britàniques, Guyane britànica, Xipre, Iles Maurici, Egipte, França, Colòmbies franceses, Bèlgica, Holanda, Colòmbies holandeses, Itàlia, Espanya, Colòmbies espanyoles, Portugal, Grècia, Rumania, Yugo-Eslàvia, Txecoslovàquia, Àustria, Hongria, Alemanya, Danzig, Polònia, Dinamarca, Islàndia, Noruega, Suècia, Estònia, Lituània, Geòrgia, Finlàndia, Mèxic, Cuba, República Argentina, Brasil, Xile, Perú, Equador, Venezuela, Colòmbia, Esimira, Líbia, Marroc, Rodèsia, Albània, Estats Units d'Amèrica, Malta, Abissínia, Turquia, Índies franceses, Siem, Japó, República Dominicana, Àfrica occidental britànica, Salònia, Síria, Colòmbia, britànica, Colòmbies portugueses.

Que és, per tant, evident que Anglaterra ha atorgat crèdits a l'exportació de manufactures destinades a Espanya, Canàries, Colòmbies espanyoles i al Marroc; i des del moment que l'ambaixador de S. M. britànica afirma que no es destinaren a teixits de cotó, serien a altres manufactures; encara que existint la llei anglesa que autoritza al govern

a fer us de crèdits destinats a l'exportació i organismes especials a emprar-los, pot sempre a son arbitri, aplicar quan ho cregui oportú, aquest procediment als teixits de cotó, que Anglaterra exporti a Espanya, a nostres colònies, a nostres mercats d'exportació de les Repúbliques lbero-americanes.

Quart. — Que en vista d'aquests antecedents, no pot ésser més justificada nostra oposició a que es reduïssin nostres tarifes aranzelàries; i la petició de que pel govern espanyol, s'apliqués a les procedències angleses, la llei d'autoritzacions de 28 d'abril de 1922, que en el seu apartat C de l'autorització quinta diu així: es faculta al govern «per adoptar les mesures necessàries de protecció a l'indústria nacional, contra el dumping industrial o econòmic estranger, donant-ne compte a les Corts.

EL «MERCURE SUISSE»

Seguint la tasca que s'ha imposat de donar a conèixer a l'estranger les indústries suïsses i de procurar-los nous mercats, la revista «Mercur Suisse» consagra el seu número de gener a les relacions hispano-suïsses. Com que la redacció ha tingut el privilegi de poder comptar amb la col·laboració de tots els agents diplomàtics de Suïssa a Espanya i del secretari de la Cambra de Comerç Espanyola a Ginebra, el dit número especial és d'una gran riquesa de documentació.

En el sumari trobem els articles següents:

«Espanya y Suiza», per Alfred Mengotti, ministre plenipotenciari de Suïssa a Madrid; «Mercancías que España compra en Suiza», per Frederic Nippel, cònsol de Suïssa a Barcelona; «El aceite de oliva español y su venta en Suiza», per Robert Sierlin, cònsol de Suïssa a Sevilla; «Lo que Suiza compra a España», pel doctor jur. Eug. Broys, secretari de la Legació de Suïssa a Madrid.

«La fabrication de la bijouterie a Genève», pel prof. Oct. Plot; «Industrie suisse et l'Espagne», pel doctor Joan Walschburger; «Le tourisme en Suisse», per A. Junod; «La VII Foire suisse d'Echantillons a Ginebra»; «Le III Comptoir suisse des industries alimentaires et agricoles de Lausanne», i, finalment, el senyor Ant. Monfort, secretari de la Cambra de Comerç espanyola a Suïssa, publica un interessant article sobre el mercat espanyol.

L'administració de «Mercur Suisse», Passage des Lions, 6, Ginebra, ha disposat cedir gratuïtament un determinat nombre d'exemplars a les persones que desitgin rebre número especial, per a la qual cosa han de fer immediatament la comanda.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 6

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.71	00.00	15.57	00.00		00.00
Futura:						
Març	15.15	15.13	15.17	00.00		00.00
Maig	14.98	14.97	15.02	00.00		00.00
Juliol	14.71	14.73	14.75	00.00		00.00
Octubre	13.73	13.75	13.78	00.00		00.00
Gener	13.30	N.	13.38	00.00		00.00

Alexandria	Febrer	Abril	Junel	Tassa anterior	Obriment avui	TANCA
Futura Ashmouni	29.48	29.45	Març	16.80	00.00	00.00
	Març	Novembre	Maig	17.15	00.00	00.00
Sakellaridis	33.20	35.10				

Nova York	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	27.50	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Març	27.41	27.50	27.39	00.00
Maig	27.83	27.73	27.84	00.00
Juliol	27.93	27.95	27.23	00.00
Octubre	25.01	25.14	25.01	00.00
Desembre	24.83	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.00	00.00		00.00
Futura:				
Març	27.16	00.00		00.00
Maig	27.16	00.00		00.00
Juliol	26.92	00.00		00.00
Octubre	24.61	00.00		00.00
Desembre	24.37	00.00		00.00

Barcelona, 1 de febrer de 1933.

La Cambra Industrial de Barcelona i l'exportació anglesa

La Cambra Oficial d'Indústria donà a la premsa una nota en la qual es deia:

«Fa algun mesos, tinguerem de cridar l'atenció dels governs i de l'o-

exterior, travessen fàcilment els cosos de febles, així com les organitzacions vivents, sense provocar-hi perturbacions apreciables. Aquestes radiacions experimenten, al contrari, importants modificacions a presència de substàncies de valència elevada, en particular dels cosos radiactius. Adquireixen aleshores propietats semblants a les de les radiacions de longitud d'onda coneguda, tals com els raigs ultraviolats i els raigs X. L'emissió d'aquestes radiacions sembla ésser continu durant el dia i la nit, i llur intensitat subjecta a ràpides i importants variacions. Llur activitat sembla ésser més gran durant els períodes d'activitat electromagnètica. Els múltiples efectes que provoquen en l'economia terrestre experimenten variacions paral·leles a les de l'activitat electromagnètica. Els fenòmens de radioactivitat i de desintegració de la matèria, sembla que es troben sota la dependència més o menys immediata d'acció exterior variable.

Fou elegit acadèmic corresponent a Grenoble, absent a la comissió permanent de Geologia i Paleontologia, M. Paul Fallot.

Excursionisme

COPA C. E. RODAMON

El Centre Excursionista «Rodamón», per a il·lustrar els lectors de les condicions especialíssimes en què es disputarà aquest trofeu, ens trameta per a la publicació, aquest extracte del Reglament.

Article primer. — La prova serà per equips de dos excursionistes.

Article segon. — Podran prendre-hi part tots els excursionistes, llevat dels corredors de fons, mig fons i marxes de fons.

Article tercer. — S'efectuarà en el següent recorregut, d'uns 45 quilòmetres, comprès entre Gava, Arampruny, La Morella, Begues, Torrelles, Turó de Sant Antoni i Gava, essent lliure l'elecció del camí i podent usar la marxa que més convingui a llurs aptituds.

Article sisè. — No es donarà la sortida de Torrelles, fins passada una hora exacta de l'arribada.

Article 10. — Serà precís vestir a la

manera excursionista, essent per això necessari no portar al descobert camés ni braços, essent lliure altrament tota mena de vestit.

Article 11. — Caldrà anar proveït d'una motxilla, amb un mínim de pes de cinc quilos.

Als qui desitgin detalls completats, s'els facilitarà a l'estatge d'aquella entitat (Palma de Sant Just, 3, principal), tots els dimarts i dijous, de deu a dotze de la vetlla.

La Secció Fotogràfica del Grup Excursionista «Barceloneta» té anunciada per al vinent diumenge, una excursió al Castell de Montsoriu, per Breda, Riells, Castell de Montsoriu i Breda Sortida de l'estatge (Sant Miquel, 3), a les cinc del matí.

El Grup Excursionista «Catalunya» té organitzada per al proxím diumenge, una excursió al Figaró, Montmany, Sant Miquel del Fai, Sant Felu de Codines i Caldes de Montbuy, essent el lloc de reunió a l'estació del Nord a les sis del matí.

Els treballs de l'Acadèmia de Ciències

Presidida pel doctor N. Eduard Alcega, celebrà l'Acadèmia de Ciències Arts, Junta general ordinària.

Es donà compte de les obres rebudes amb destinació a la Biblioteca, entre les quals figuren: una nota petrogràfica sobre algunes dalles de terres de Santander, i altres notes, també petrogràfiques, de l'acadèmic numerari Dr. En Maximi San Miguel de la Cámara, i un treball del corresponent a Madrid, del doctor don Artur Caballero, titulat «Otras especies luvicas del género «Chava»».

El doctor Pere Marcer, prevere, acadèmic numerari, dissertà sobre el tema «La força electromotriu del generador hidroelèctric». Va combatre la hipòtesi d'Alexandre Volta, inventor de la pila hidroelèctrica, qui, malgrat el seu prodigiós ingeni, no estudià encertat, rebuint al contacte

deis metalls l'origen de la f. e. m. del dit generador. En general, rebutja la hipòtesi de qualsevol contacte com a causa de la f. e. m. que resideix en els elements voltaris. Demostrà amb proves experimentals, no ésser certa l'opinió universalment admesa de que en la pila Volta en zero pur o amalgamat no és atacat per l'àcid sulfúric abans de tancar-se el circuit. Sostingué, ans el contrari, que, muntada la pila i abans de tancar-se, ja comencen les reaccions químiques i que cessan així que, carregada d'electricitat, contràries als dos electrodos, la diferència de potencials iguala la f. e. m. de l'element. Finalment apoià, en diversos arguments, la seva tesi de que la dita f. e. m. és efecte de les reaccions químiques verificades en el generador.

L'acadèmic numerari don Josep Comas Solà, comunicà una nota de l'acadèmic corresponent a Bordeus, M. Albert Nodon, en la qual el seu autor suposa que el Sol i les regions altes de la nostra atmosfera són focus permanents de radiacions de naturalesa encara indeterminada i de gran poder de penetració. Aquestes radiacions

ANUNCIS D'ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Demà, última de **MADAMA BUTTERFLY**. Comiat de l'aplaudida soprano Carme San Bonaplata. — Diumenge, tarda: **MANON**, pel divo tenor Carlo Hacker, i la cèlebre soprano Baldassarre. — Dimarts: **TRISTANY I ISOLDA**, debut del tenor Karl Hoffmann.

Gran Teatre del Liceu

Temporada de Quaresma. Quatre grans concerts pel genial pianista **EMIL SAUER**: Dies 22, nit; 23, tarda; 24, nit; de febrer, 1 3 de març nit. — Queda obert l'abonament. — Als senyors abonats a la present temporada d'òpera se'ls reservaran lurs localitats fins el dia 4 de febrer.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, divendres, vespre: **MATI DE FESTA**, i la deliciosa comèdia d'En A. P. Maristany, **LA RIQUESA DE SIMONIDES**. — Diumenge, a les tres: Última d'EL PRINCEP BLANC, d'En Folch i Torres. A dos quarts de sis. Magnífic programa de gran broma. 2 obres de gran èxit. 2: **QUAN ELLES VOLEN** i **LES CARBASSES DE MONTROIG**. Nit: **LA RIQUESA DE SIMONIDES** i **LES CARBASSES DE MONTROIG**. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

ULTIMS DIES. — Avui, divendres, nit, a les deu: Grandios programa **PELS REIS DEL PATI-GANIVETA**.

LA CHARLOTTE I KRECKOW

La seva companyia, amb el seu meravellós

BALLET SOBRE GEL

novíssims números de divertissements i el grandios ballet

CARNAVAL

Riquíssim vestuari de la casa Huc Birch i Companyia, de Berlín-Nova York. Decorat de Tarazona germans, de Nova York, i els cèlebres jòglers **TATO I MAY**. — Demà, dissabte, tarda, a les cinc, preus populars: Butaca, 2 pessetes. Escollit programa. Nit, a les deu. Selecció funció a

HONOR I BENEFICI

de la reina del pati sobre gel

LA CHARLOTTE

SCHEREZEADE, CARNAVAL, TATO I MAY. Gran programa de DIVERTISSEMENTS. — Diumenge, tarda i nit: Comiat de la Companyia.

TIVOLI

Dilluns, 5, nit

HAMLET

PER

ZACONNI

Butaca amb entrada, 6'30, tindrà indiosos. — Es despatxa a comptaduria.

Teatre de Novetats

Avui, divendres, 2 de febrer de 1923

Ultima funció de la temporada

Nit, comiat del NOVISSIM ESPECTACLE DE MUNDIAL EXIT.

MISS VENUS

Jola musical i cinematogràfica que ha imposat la seva partitura, com a

MUSICA DE MODA a Barcelona.

Teatre de Novetats

Vuit elegants

BALLS DE DISFRESSES

AURIGEMMA-CANADO

Dissabte, dia 3 de febrer

BALL BLAU

El dia 8 de febrer, a dos quarts de quatre de la tarda: GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS.

Localitats: Casa Aurigemma, Ferrnado, 53, i a la taquilla del teatre.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, diada de la Candelera. Nit, a les deu: COMIAT DE LEOPOLD

FREGOLI. Colossals programes. PRIMERA PART: Projectió de notables

pel·lícules. Exits dels ovacionats artistes SOLEDAT MIRALLES, celebrada

ballaribna. 5 JUNETROS, equilibristes. KANUI LULA TRIO, canis,

balls i músiques de les Illes Hawai.

SEGONA PART: El genial artista LEOPOLD FREGOLI, en les grans

creacions del seu vast repertori. TERCERA PART: L'apropòsit de gran èxit

amb presentació de nous tipus, cantants, músics, etc., etc., FREGOLI,

EMPRESARI. QUARTA PART: La popular i simpàtica cobejadora PILAR

ALONSO. — Demà, dissabte, tarda i nit: Magnífics espectacles. Sessions

extraordinàries PILAR ALONSO, presentant tot el notable quadre

d'Atracolons, amb debut del gran BALDER.

TEATRE NOU

COMPANYIA ARGENTINA

MUÑO - ALIPPI

Avui, divendres, FESTIVITAT DE LA CANDELERE. Estupend programa.

Vespre, a les deu. Primer: POMPAS DE JABON; segon: LA BORRACHERA DEL TANGO; tercer: FIESTA

ARGENTINA.

TEATRE COMIC

Avui, festa de la Candelera. Nit, a dos quarts de deu. El drama en cinc

actes. LOS MALOS PASTORES. A la tarda acabarà, i a la nit començarà

la funció, amb EL NINOT DE MOLES.

Teatre Victòria

Demà, dissabte, 3 de febrer 1923.

Inauguració de la temporada

L'opereita en cinc actes,

MISS VENUS

La millor música d'opereita de moda a tota Europa. Es despatxa a

Comptaduria per a les funcions de demà, dissabte i diumenge tarda i nit.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil Josep Santpere

Avui, divendres, 2 de febrer. Nit, a

les deu. TE, TE... I DEIXAM DORMIR

I DON JOAN DE SERRALLARGA.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Guell - Tudela - Asquerino - Cortès

Avui, festa de la Candelera.

Nit, a les deu. L'EXIT DE GRAN

BROMA, en tres actes.

MI COMPANERO EL LADRON

Interpretant el paper de DUQUE (Ladrón), el senyor Gódel.

Demà, dissabte. Popular. Tarda.

MI COMPANERO EL LADRON. Nit.

ESTRENA A ESPANYA de la comèdia en tres actes i en prosa.

LA MORAL DEL AMOR

dels senyors Josep A. i Ferran Ferrnandez Portero.

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

ULTIMS DIES

PREUS BARATISSIMS

General 1 ptes.

Preferència 2 »

Cadires de pista 3 »

Cada dia matinee a dos

quarts de cinc. Nit, a les

deu

CIRC

PALISSE

Marquès del Duero

GRAN

Escena Aquàtica

Original Tobogan

pels 30 óssos nedadors

Gran Piscina

contenint 50.000 litres d'aigua

instal·lada expressament a la

Pista Central

En totes les representacions

tot el Programa complet

ULTIM DIA

diumenge, 4 de febrer

Adéu a Barcelona

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. — Telèfon 272 G.

Avui, festa de la Candelera. Nit,

a dos quarts de deu. SENSE SOGRA

(un acte), i LA INTEL·LECTUAL (tres

actes).

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adrià. Avui,

a tres quarts de deu de la nit.

Primer: EN PAU DE LES CALCES CURTES

Segon:

Mossen Janot

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, festa de la Candelera, nit.

Programes escollits entre les millors

marques. L'interessant film, UN PAC-

TE, de la marca Metro; gran esdeve-

niment cinematogràfic, primera jornada

de la colossal pel·lícula de sè-

ries, superproducció de la marca ale-

manya U. F. A., L'HOMME SENSE

NOM; la comèdia de gran broma,

HAROLD COMEDIANT, pel cèlebre

artista «El» de les ulleres. A la sessió

de la nit, l'emocionant pel·lícula,

FOC SAGRAT. — Demà, dissabte, es-

trena de la segona jornada de L'HOMME

SENSE NOM.

Diorama

Avui, diada de la Purificació de

Nostra Senyora. Al vespre, gran

sessió, amb augment de programa i

estrena de la super-producció del pro-

grama Ajuria: ANIMES INQUIETES,

per Ethel Clayton. FORÇA CONTRA

FORÇA. ZISKA, segona jornada. TRI-

QUITRAQUE VERTIGINOS. LLADRE

D'ANIMA. — Demà, insuperables es-

trenes, entre elles LA FADA DE LES

NINES i altres.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda. — Notables

quintet Jordà i tercer Torrents. —

Avui, divendres: Diada de la Cande-

lera. El gran triomf del programa

Ajuria, ENAMORADA DEL SEU XO-

FER, deliciosa comèdia, per Ethel

Clayton, una veritable preciositat que

ningú deixarà de veure. — Diumenge,

nit, estrena: YVONNE, per la moniss-

ma artista Mary Miles. — Dilluns: La

gran exclusiva BLANCHETTE, inter-

essant drama de la vida real. — Di-

meccres: Programa Ajuria.

Pathe Cinema

Rbla. Catalunya, 57

Telèfon 589 A

El saló de més confort de Barcelona

Avui, diada de la Candelera. Grans

sessions, nit. Extraordinari èxit de la

meravellosa pel·lícula, els contes de

LES MIL I UNA NITS

magistral interpretació de Natalia Ko-

vanko. Exit de la formosa comèdia

dramàtica

EL MES SANT

Grans rialles amb la cinta EL I LA

GUAYABA, per Harold Lloyd.

Aviat: LA DONA DE FARAON.

Per a la sessió de les sis dels diu-

meccres i dies festius es despatxen lo-

calitats numerades tots els dies, de

sis a vuit, a taquilla.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

dia LAS CARCELERAS (exclusiva),

assumpt dramàtic, basat en la sar-

suela del mateix nom, superba inter-

pretació completant el programa la

magnífica comèdia (Universal) LES

APARIENCIES ENGANYEN (exclusi-

va), presentant una emocionant can-

tera d'autos, per la intrepida artista

Marie Prevost; CASAMENT DE BIL-

LY, de gran broma, i les ACTUA-

LITATS GAUMONT. Demà, a dos

quarts de deu: SILENCI SAGRAT,

per William Russell; LAS CARCELE-

RAS, de sorollós èxit, últim dia, i

altres de gran èxit. Demà, dissabte,

estrena de la superproducció de la

marca (Universal), LA TORMENTA

(exclusiva), d'emocionant argument,

desenvolupant-se l'assumpte en els ne-

vats boscos del Canadà, figurant-hi

un horrorós incendi, causant vera

sensació, interpretada pels anome-

nats artistes Housse Peters i Virginia

Valli. Actualitats: VIATGE DE S. M.

EL REI A ALACANT.

Reial Círcol Artístic

Gran Ball de Disfresses

El dia 12 de febrer de 1923

TEATRE NOVETATS

Decoració i Cavalcada, a càrrec

de tots els Artistes. Venda de

llitges i localitats, al Reial Círcol

Artístic. — Disfressa obligatòria.

Frontó Principal Palace

Aquesta nit, no hi ha partit. — De-

mà, grans partits.

FUTBOL

Gran partit internacional per al

diumenge, dia 4 de febrer.

U. T. E. de Budapest

que figura a la davantera del cam-

peonat d'Hongria, contra

C. D. EUROPA

A les tres de la tarda.

Campionats del món

de Tennis

Equips de la Gran Bretanya, Fran-

ça, Suïssa, Polònia, Dinamarca, Por-

tugal, Romania i Espanya.

Els millors jugadors

del món

Palau de la Indústria del Parc

Des de les deu del matí a les vuit

del vespre

Terramar-Sitges

PARC HOTEL, deliciosa carretera

asfaltada. Telèfon 1241.

EDEN CONCERT

Asalto, 12.

PELLETERIA LA SIBERIA

Rambla de Catalunya, 15 i Corts, 624

Fi de Temporada

GRANS REBAIXES 15 % DESCOMPTE

EN TOTS ELS ARTICLES CONFECCIONATS

Primera Fàbrica a Espanya de curtits
i Tintoreria de pells fines

En totes les confeccions de talp i armini natural 50 per 100 des. te

TENIR

UN BON PAÏDOR

■ ANEU EN
COMPTA ■
Refusen com a falsi-
ficades les caixes
que no portin la
firma dels únics
concessionaris per
Espanya i Uriach
i C. Bruoh, 49

Demaneu-lo en
farmacies i centres
d'específics

és una gran riquesa, una fortuna
inapreciable. Pair-ho tot sense me-
lesties, sense fatigues, sense dolors,
és un tresor que cobdicia aquell que
té l'estómac delicat. — D'això no
en puc menjar... — Això potser
em farà mal... — El metge m'ha
dit que d'això... Proveu tant sols
vuit dies de prendre l'Estò-
mac Artificial, i totes
aquelles exclamacions desapareixe-
ran de vostres llavis. Alivi imme-
diat. Curació cert i prompte.

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORONET, és el veritable específic acra-
titat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de
tota mena de tos de les criatures.
Farmàcia de l'autor, Carders, 44. Doctor An-
dreu i J. Viladomat. Rambla de les Flors

Ofertes

Ensenyança massatge
depilació i manicura a senyo-
retes. Preus econòmics. Ram-
bla Flors, 8, fabrica de mani-
quins.

Sea Vd. siempre
joven y vigoroso

La alimentación
usual es siempre
deficiente y causa trastornos al or-
ganismo. Hay que compensar la pér-
dida de energías. Si es Vd. previsor
y toma a tiempo una buena sobreali-
mentación será Vd. siempre joven
y vigoroso.

CARNE LÍQUIDA

del Dr. VALDÉS GARCÍA, de Montevideo

es el más poderoso nutritivo que
que se conoce.

Da fuerza y vigor
sin trabajo para el
estómago.

De venta: en todas las
Farmacias y Centros de
Específicos.

Qué es la

PLATA LIQUIDA "POTOSI"

Es un nuevo preparado que permite,
que uno mismo en su propio domici-
lio, pueda dar rápidamente a los obje-
tos de latón, bronce, cobre, alpaca,
plata usada, y plata Miele o Mene-
ses, etc., un plateado bello y perfecto.

Se usa como un limpia-
metales cualquiera

Apropiada para los comercios de-
dicados a la venta de objetos de
arte, Bisuterías, Orfebrerías, etc.

No contiene mercurio.

De venta: Vicente Ferrer & C.; Sucur-
sals de Hijo de J. Vidal y Ribas; Sucur-
sals de la S. A. Monegal, Banús y Soler;
J. Uriach & C.; Solá Hermanos y Solá
(Gracia); Drogueria Gol (Sans).

Depósito: Pedro IV, 58
Teléfono 619 S. M.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Es la reina de les aigües de taula la de la
VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

FUMADORS

VEGETAL I SENSE COLA

CARLES CHRISTENSEN SEIERUP

Traductor Interpret Jurat de Reial Noma-
nament per la «Provincia» de Barcelona.
Secretari del Consolat de Dinamarca. Llicenciat en Fi-
losofia i Lletres. Enginyer, ex-catedràtic de Llengües.
té l'honor d'ofrir els seus serveis oficials per la traducció
dels següents idiomes a l'espanyol i viceversa:

Alemanys, angles, català, danès, finès, francès, grec
modern, holandès, italià, noruec, portuguès, rumà i suec.
Demes es tradueixen a l'espanyol les llengües:
Finlandesa, hongaresa, islandesa, llatina i txeca.

HORES DE DESPATX:
Dies feiners: DUANA NACIONAL (Negociat de Revisió)
de 9 a 13 i de 15 a 17.
Altres hores: DOMICILI: Josep A. Clavé, 9.
(Consolat de Dinamarca - Telèfon A. 460)

Demandes

Empleu

es pot aconseguir amb rapidesa
comptable, secretaris, etc. Ari-
bau, 71, 3.er. 2.ª De 10 a 1.

Soci

necessito que disposi de 40.000
pesetes i la seva cooperació, de
20 a 40 anys edat, per a admi-
nistrar els meus negocis en
marxa i que els apendrà abans
d'un mes. Escriure al número
2398, Empresa Ideal d'Informa-
ció, Rambla de les Flors, 16
(Anuncis).

Falten aprenents
per a treball fàcil. Raó: Casa-
novas, 268, pral., primera. De 9
a 11 de 3 a 7.

DEPENDENT

Llest del servei militar que es-
tigi o hagi estat sempre en
punt de detall de gèneres de
punt o merceria, que el coneixi
bé, es necessita. Es indult sol li-
mitar-la si no reuneix aquestes
condicions i no dona molt bones
referències. Escriure a LA
VEU, número 474.

Mitges

S'ensenya a brodar i es dona
treball. Aragó, 309, 1.er, 1.ª

Bon dependent

de colmado, amb bones refe-
rències i aptituds es necessita
intern. Es una bona oportuni-
tat per a jove treballador. Pre-
ferible qui coneixi ellentela de
l'Exampila, Passeig de Gràcia,
núm. 72.

Modista molt bona

Bons informes, va a domicili.
Escriure al número 2403, Em-
presa Ideal, Rambla Flors, 16
(Anuncis).

Francès

Senyoreta nadiua, culta, amb
excel·lent accent i referències,
s'ofereix per a lliçons i acom-
panyar senyores o nens, S. M.
Mallorca, 294, 3.er, 1.ª de 10 a 12

Dispeses

Carme, 56

tercer, segona, habitació amb
assistència o sense.

En torre a Sant Gervasi

llogó habitació. Bertran 75.

En bona casa

del Passeig de Gràcia, habita-
cions a tot estar tot confort.
Raó: Rambla Flors, 16, baixos.

Habitació

senyor sol a dormir. Provença,
236, 1.er. 1.ª

Gran Via Layetana

23, quart, primera, pensió par-
ticular. Habitació per a dos
amics o germans a tot estar,
balcó al carrer, ascensor, bany
i calefacció.

Vendes

Indian Scout

nova, baratíssima. Corts, 527,
3.er, 2.ª Visible de 7 a 9.

Remolcs

nous de 2 i 4 rodes venen a preu
de gamba. Escriure al número
M. R. 4208. Empresa Ideal d'In-
formació. Rbla. Flors, 16 (anun-
cis).

Moto

nou, motor 2 temps, forces 2 i 1/2
HP, venen a preu econòmic. Es-
criure al número 4206. Empresa
Ideal d'Informació. Rambla de
les Flors, 16 (Anuncis).

Cases a vendre

tots preus, rendes, cabudes i
punts. R. Negre, Plaça Leta-
mendi, 25, pral. 1.ª De 12 a 11 a 8

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS, LLOGUER

18. Plaça Catalunya, 18

Barbers

Vene la meua perruqueria per
absentar-me. A prova. Es le
gran rendiment, moderna i amb
sillons americans. Raó: carrer
de Moncada, núm. 4, flica, de 8
matí a 9 nit.

Piano que costà

500 duros, quasi nou, sonoritat
especial, es ven baratíssim. No
s'admeten drapaires. Martínez
de la Rosa, 22, t.

Compres

Casa de dispeses
compro en punt centric. Llan-
der, 1. 1.er, 3.ª

Dispeses

Torre moblada
habitació amb luxe, amb salons
terracés i jardins o sense. Verdi,
372, tramvia 24 i 25.

Matrimoni castellà

desitja senyor o matrimoni a
tot estar, b. c. R. Centre 12, 2 on

Senyora cedeix habitació
independent. R. Mendizábal,
núm. 6, quiosc

Préstecs

En hipoteca

particular prestatia fins a 40
mil ptes. al 4 i mig anual. Raó:
Sr. Ferrer, Villarroel, 68, pral.

Avisos

Per 1.000 Ptes.
al comptat i els restant fins
unes 5.000 Ptes. a cinc anys
plaça es venen

SOLARS

a cinc minuts plaça Bons-
nova; situació esplèndida,
terreny pla, carrers de 15,
12 i 10 metres. Ocasió excep-
cional. Detalls:
J. VALETA D'ARQUER
Advocat
Anzies March, 53, pral.
Telèfon 195 S. P.
De 10 a 1 i de 4 a 7

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'ins-
tallat a les pissarres dels ba-
ixos de

l'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos

Admeten anuncis per a tots els
periòdics.

Grans descomptes

Traspastos

Es traspassa
botiga molt centrada prop de
la plaça d'Urquiza, amb 2
portes, lloguer baix. Rbla. Ca-
talunya, 108, 3.er, 2.ª De 4 a 4.

Lloguers

Pisos

rápidament facilitem de 50, 70
i 80 ptes. Aribau, 71, 3.er. 2.ª De
10 a 1.

Pianos de lloguer de dife-
rents preus. Bruch
n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Per a llogar

Locals a propòsit per a petits
obradors o tallers, lloc quiet i
tranquil. Vilana, 2, Sarrià. Raó
Passeig Sant Joan, 16, 2 on 2.ª